

P.Z. br. 620

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/60

URBROJ: 65-19-07

Zagreb, 30. svibnja 2019.

Hs**NP022-03/19-01/60*65-19-07**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem **Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 30. svibnja 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Josipa Salapića, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/201

Urbroj: 50301-25/27-19-8

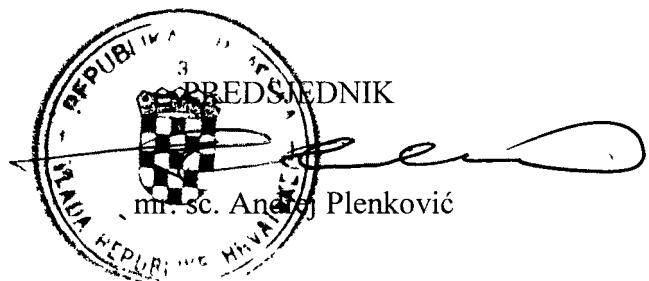
Zagreb, 30. svibnja 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Josipa Salapića, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU**

Zagreb, svibanj 2019.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Članak 1.

U Zakonu o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

„Članak 1.a

Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovackim stvarima („dostava pismena“), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 (SL L 324, 10.12.2007.), u dalnjem tekstu: Uredba 1393/2007.;
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovackim stvarima (SL L 174, 27.6.2001.), u dalnjem tekstu: Uredba 1206/2001.;
- Uredba (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL L 399, 30.12.2006.), u dalnjem tekstu: Uredba br. 1896/2006.;
- Uredba (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (SL L 199, 31.7.2007.), u dalnjem tekstu: Uredba br. 861/2007.;
- Uredba (EU) br. 2015/2421 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 861/2007 o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti i Uredbe (EZ) br. 1896/2006 o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL L 341, 24.12.2015.).“.

Članak 2.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Sud, stranke i drugi sudionici moraju nastojati da se postupak provede bez odugovlačenja, u razumnom roku i sa što manje troškova. Sud je dužan onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku.“.

Stavak 13. mijenja se i glasi:

„Ako je rješenje o izricanju novčane kazne ukinuto ili preinačeno, osoba kojoj je naplaćena izrečena novčana kazna može u roku od tri mjeseca od primitka tog rješenja u istom postupku zatražiti od suda da naloži Republici Hrvatskoj isplatu neosnovano naplaćenog iznosa novčane kazne. Ako taj zahtjev bude podnesen nakon proteka toga roka, sud će ga odbaciti. Zahtjev za isplatu temeljem rješenja kojim se nalaže Republici Hrvatskoj isplata neosnovano naplaćenog iznosa novčane kazne, podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.“.

Članak 3.

U članku 34. stavku 1. točka 9. mijenja se i glasi:

„9. radi naplate:

- naknada za opskrbu pitkom vodom, plinom, toplinskom i električnom energijom
- naknada za održavanje čistoće
- naknada iz pretplatničkog ugovora javnih komunikacijskih usluga
- naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma
- naknada za pristojbu Hrvatske radiotelevizije
- naknada za parkiranje
- regresnih zahtjeva iz zdravstvenog, mirovinskog i invalidskog osiguranja.“.

Članak 4.

U članku 34.b točki 1. iza riječi: „pravnih osoba i obrtnika“ zarez i riječi: „uključujući i trgovce pojedince“ brišu se.

Točka 5. mijenja se i glasi:

„5. sporove u kojima je stranka osoba nad kojom je pred trgovačkim sudom otvoren stečajni postupak bez obzira na svojstvo druge stranke te sve sporove u povodu tog stečajnog postupka, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sudi općinski sud, odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda. Sporovi koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka dovršit će se pred sudom koji vodi stečajni postupak.“.

Članak 5.

U članku 35. stavku 1. iza riječi: „suda“ zarez i riječi: „prava na izjavljivanje revizije“ brišu se.

Članak 6.

U članku 40. stavku 3. riječi: „prava na izjavljivanje revizije,“ i „u raspravljanje o glavnoj stvari,“ brišu se.

Članak 7.

U članku 73. stavku 5. riječi: „istaknut u pravnom lijeku“ zamjenjuju se riječima: „podnesen u povodu pravnog lijeka“.

U stavku 6. riječi: „pred prvostupanjskim sudom“ brišu se, a iza riječi: „odluke“ dodaju se riječi: „pred nadležnim sudom“.

Stavak 7. briše se.

Članak 8.

U članku 84. stavku 1. iza riječi: „sud će tuženiku“ dodaju se riječi: „na njegov trošak“.

U stavku 5. iza riječi: „postaviti i tužitelju“ dodaju se riječi: „na njegov trošak“.

Članak 9.

U članku 85. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Sredstva za pokriće troškova postavljanja i rada privremenog zastupnika dužan je predujmiti tužitelj, izuzev ako se privremeni zastupnik postavlja tužitelju iz razloga iz članka 84. stavka 2. točaka 4. i 5., na temelju rješenja suda protiv kojeg nije dopuštena posebna žalba. Ako tužitelj ne predujmi ta sredstva u roku koji je odredio sud u svom rješenju, sud će tužbu odbaciti.“.

Članak 10.

U članku 91.a stavku 1. iza riječi: „podnijeti“ dodaju se riječi: „prijedlog za dopuštenje revizije i“.

U stavku 2. iza riječi: „sama podnijeti“ i riječi: „nju može“ dodaju se riječi: „prijedlog za dopuštenje revizije i“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Stranka, odnosno njezin opunomoćenik iz stavka 2. ovoga članka, dužni su uz prijedlog za dopuštenje revizije ili reviziju ili najkasnije do isteka roka za njihovo podnošenje priložiti izvornik ili presliku potvrde o položenom pravosudnom ispitu ili drugu javnu ispravu u izvorniku ili preslici iz koje proizlazi da stranka ili njen punomoćnik ima položen pravosudni ispit, ako takva potvrda ili druga javna isprava u izvorniku ili preslici prethodno nije podnesena sudu u istom postupku.“.

Članak 11.

Iza članka 106. dodaje se članak 106.a i naslov iznad njega koji glase:

„Podnesci u elektroničkom obliku

Članak 106.a

Podnesak se može podnijeti u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

Podnesak u elektroničkom obliku mora biti potpisani kvalificiranim elektroničkim potpisom u skladu s posebnim propisima. Podnesak u elektroničkom obliku potpisani kvalificiranim elektroničkim potpisom smatraće se vlastoručno potpisanim.

Dan kada je informacijski sustav podnositelju potvrđio primitak podneska smatra se danom predaje podneska sudu kojemu je upućen.

Ako podnesak podnesen u elektroničkom obliku nije prikidan za obradu na sudu, sud će o tome elektroničkim putem obavijestiti podnositelja i naložiti mu da podnesak ispravi u skladu s uputom.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka državna tijela, državno odvjetništvo, odvjetnici, javni bilježnici, sudski vještaci, sudski procjenitelji, sudski tumači, stečajni upravitelji, povjerenici te pravne osobe uvijek su dužni podnesuti u elektroničkom obliku.

Ako osoba iz stavka 5. ovoga članka podnesak ne podnese u elektroničkom obliku, sud će podnositelju naložiti da u roku od osam dana podnesak dostavi u elektroničkom obliku. Ako podnositelj ne dostavi podnesak u elektroničkom obliku u određenom roku, smatrati će se da je podnesak povučen.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa uspostavlja informacijski sustav.

Pretpostavke za podnošenje podnesaka i dostavu u elektroničkom obliku, oblike zapisa podnesaka u elektroničkom obliku te organizaciju i djelovanje informacijskog sustava uređuju se pravilnikom kojeg donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 12.

Članak 115. mijenja se i glasi:

„Ročište se, u pravilu, održava u sudske zgrade.

Sud može odlučiti da se ročište održi izvan sudske zgrade kad ustanovi da je to nužno ili da će se na taj način uštedjeti u vremenu ili u troškovima postupka.

Sud može odrediti da se ročište održi na daljinu, uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja, ili da se na taj način izvede pojedini dokaz.

Protiv rješenja suda iz stavaka 2. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba.“.

Članak 13.

U članku 126.c stavku 3. iza riječi: „Zakona“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „uz plaćanje naknade koju pravilnikom propiše ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 14.

U članku 131. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Na zahtjev člana vijeća koji je izdvojio glas, njegovo pisano obrazloženje izdvojenog glasa priložit će se pisanoj odluci. To mišljenje se objavljuje na isti način kao i odluka.“.

Članak 15.

U članku 133. stavku 1. riječi: „posebnim zakonom“ zamjenjuje se riječima: „ovim Zakonom“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pismena se dostavljaju državnim tijelima, državnom odvjetništvu, odvjetnicima, javnim bilježnicima, sudskim vještacima, sudskim procjeniteljima, sudskim tumačima, stečajnim upraviteljima, povjerenicima te pravnim osobama u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava ili na drugi odgovarajući način.“.

Članak 16.

Članak 133.c mijenja se i glasi:

„Sud može naložiti strankama da jedna drugoj izravno upućuju pismena preporučeno poštom s povratnicom ili na drugi način koji omogućava dokaz o obavljenoj predaji, osim ako su obje stranke ili njihovi punomoćnici ili zakonski zastupnici uvijek dužni podneske podnosi u elektroničkom obliku u skladu s člankom 106.a ovoga Zakona.

Ako je koja od stranaka fizička osoba s registriranim djelatnošću, pismena iz stavka 1. ovoga članka mogu joj se predati izravno u njezinom sjedištu uz potvrdu o preuzimanju pošiljke.“.

Članak 17.

Iza članka 133.c dodaje se članak 133.d i naslov iznad njega koji glase:

„Dostava elektroničkim putem

Članak 133.d

Dostava se može obaviti elektroničkim putem.

Ako stranka izjavi da je suglasna da joj se dostava obavlja elektroničkim putem, sud će toj stranci dostavu obavljati putem informacijskog sustava.

Stranka može zatražiti obavijest o dostavi pismena elektroničkim putem na adresu elektroničke pošte koju će navesti u izjavi iz stavka 2. ovoga članka.

Ako je stranka podnesak podnijela суду u elektroničkom obliku, smatrati će se, dok ne priopći drugačije, da je suglasna da joj se dostava obavlja elektroničkim putem.

Ako sud utvrdi da dostava elektroničkim putem nije moguća, dostaviti će pismeno na drugi način i navesti razlog za takvu dostavu.“.

Članak 18.

Članak 134. briše se.

Članak 19.

Članak 134.a mijenja se i glasi:

„Fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost (obrtnici, liječnici i dr.), za koje nije propisana obvezna dostava elektroničkim putem (članak 133. stavak 5.), kada se dostava obavlja u sporovima koji se tiču te djelatnosti, dostava se obavlja na adresu navedenu u tužbi. Ako dostava na adresu navedenu u tužbi ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta te osobe upisanu u upisniku. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obavit će se stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.“

Ako je adresa upisanog sjedišta osobe iz stavka 1. ovoga članka adresa navedena u tužbi, dostava iz stavka 1. ovog članka će se ponoviti još jednom na tu adresu.

Obavijest o obavljenoj dostavi pravnoj osobi nad kojom je otvoren stečaj dostavlja se na poslovnu adresu stečajnog upravitelja.“.

Članak 20.

U članku 134.b stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3. riječi: „stavcima 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „stavku 1.“.

Dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„U slučaju iz stavka 1. ovoga članka osobe iz stavka 1. ovoga članka su dužne pismeno podići iz pretinca u roku od osam dana na način određen stavcima 2. i 3. ovoga članka. Ako pismeno ne bude podignuto u tom roku, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.“.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 5. riječi: „slučajevima iz stavka 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „slučaju iz stavka 1.“.

Iza dosadašnjeg stavka 7. koji postaje stavak 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje dostave iz stavka 1. ovoga članka ovlastiti samo jedan od više sudova različitog stupnja i vrste sa sjedištem na području nadležnosti županijskog suda.“.

Članak 21.

Članak 139. briše se.

Članak 22.

U članku 141. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. do 5. postaju stavci 2. do 4.

Članak 23.

U članku 142. stavku 2. riječi: „1., 2. ili 3.“ zamjenjuju se riječima: „1. ili 2.“.

U stavku 3. riječi: „134. i“ brišu se.

Članak 24.

U članku 143.iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„Ako je ponovljena dostava prema odredbi stavka 2. ovoga članka obavljena stavljanjem pismena na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova, sve daljnje dostave u postupku obaviti će se stavljanjem pismena na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova, uz (istodobni) pokušaj dostave na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka, dok stranka ne obavijesti sud o adresi svog prebivališta ili boravišta. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova, neovisno o tome je li i kada je uspjela dostava na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka.

Ako primatelj ne podigne pismo ili ako se dostava ne uspije obaviti iz bilo kojeg drugog razloga, smatrat će se da dostava nije uspjela te će se pokušati još jednom ili će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda, u skladu s odredbama ovoga članka.“.

Članak 25.

Iza članka 143.b dodaju se članci 143.c i 143.d koji glase:

„Članak 143.c

Dostava pismena u elektroničkom obliku obavlja se putem informacijskog sustava.

Sud putem informacijskog sustava šalje adresatu u njegov sigurni elektronički poštanski pretinac pismeno, koje adresat mora preuzeti u roku od 15 dana od dana kad je pismo pristiglo u njegov sigurni elektronički poštanski pretinac, inače nastupaju posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Informacijski sustav istodobno sa slanjem pismena iz stavka 2. ovoga članka šalje adresatu na adresu elektroničke pošte i informativnu poruku u kojoj ga obavještava o dostavi pismena. U poruci se adresata upozorava na pravne posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Adresat pismeno preuzima iz sigurnog elektroničkog poštanskog pretinca informacijskog sustava na način da dokaže svoj identitet putem Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava i elektronički potvrđi primitak pismena.

Smatrat će se da je dostava prema stavku 4. ovog članka obavljena istekom 15.-tog dana od dana kada je pismo pristiglo u sigurni elektronički poštanski pretinac, ako adresat u tom roku ne potvrđi primitak pismena.

Informacijski sustav o dostavi obavještava sud potvrdom u elektroničkom obliku.

Na način određen u ovom članku elektroničkim putem mogu se dostaviti i ona pismena koja imaju izvornike u fizičkom obliku ako je elektronički (skenirani) prijepis koji je izrađen na temelju izvornika u fizičkom obliku potpisan kvalificiranim elektroničkim pečatom suda.

Članak 143.d

Osobnom dostavom smatra se i dostava obavljena sukladno odredbi članka 143.c ovoga Zakona.“.

Članak 26.

U članku 145. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Ako protiv pravomoćne odluke unutar roka iz stavka 1. ovoga članka bude podnesen prijedlog za dopuštenje revizije ili revizija, taj se rok produžava sve dok ne istekne šest mjeseci od dana dostave stranci odluke kojom se prijedlog za dopuštenje revizije odbacuje ili odbija, odnosno kojom se revizija odbacuje ili odbija ili pobijana odluka preinačuje.“.

Članak 27.

U članku 149. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Potvrdu o obavljenoj dostavi (dostavnicu) potpisuje primatelj, koji će na njoj napisati datum primitka.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„Dostavljач će od osobe kojoj pismeno predaje zatražiti da dokaže svoju istovjetnost.“.

U stavku 6. iza riječi: „predaje“ zarez i riječi „a koju osobno ne poznaje,“ brišu se.

U stavku 7. riječi „te naznačiti da osobu kojoj je pismeno predao osobno poznaje“ brišu se.

Članak 28.

Članak 154. mijenja se i glasi:

„Stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna je protivnoj stranci i njezinu umješaču naknaditi troškove izazvane vođenjem postupka. Umješač na strani stranke koja je izgubila parnicu dužan je naknaditi troškove koje je uzrokovao svojim radnjama.

Ako su stranke djelomično uspjele u parnici, sud će najprije utvrditi postotak u kojemu je svaka od njih uspjela, zatim će od postotka one stranke koja je u većoj mjeri uspjela oduzeti postotak one stranke koja je u manjoj mjeri uspjela, nakon toga će utvrditi iznos pojedinih i iznos ukupnih troškova stranke koja je u većoj mjeri uspjela u parnici koji su bili potrebni za svrhovito vođenje postupka te će toj stranci odmjeriti naknadu dijela takvih ukupnih troškova koji odgovara postotku koji je preostao nakon navedenog obračuna postotaka u kojima su

stranke uspjele u parnici. Omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva.

Neovisno o pravilima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, sud može odrediti da jedna stranka naknadi drugoj stranci pojedine troškove primjenom članka 156. stavka 1. ovoga Zakona.

Ako su stranke djelomično uspjele u parnici u približno jednakim dijelovima, sud može odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da jedna stranka naknadi drugoj stranci samo pojedine troškove primjenom članka 156. stavka 1. ovoga Zakona.

Sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umješač imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmјerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi.

Prema rezultatu dokazivanja sud će odlučiti hoće li troškove iz članka 153. stavka 5. ovoga Zakona podmirivati jedna ili obje stranke ili će ti troškovi pasti na teret sredstava suda.“.

Članak 29.

U članku 158. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Tužitelj koji povuče tužbu ili se odrekne tužbenog zahtjeva dužan je tuženiku naknaditi troškove postupka.“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako je tužitelj povukao tužbu ili se odrekao tužbenog zahtjeva odmah nakon što je tuženik udovoljio zahtjevu tužitelja ili iz drugih razloga koji se mogu pripisati tuženiku, troškove postupka dužan je tužitelju naknaditi tuženik.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 30.

Članak 160. mijenja se i glasi:

„Ako u izlučnoj parnici bude prihvaćen tužbeni zahtjev za proglašenje ovrhe nedopuštenom na određenom predmetu ovrhe, a sud utvrdi da je tuženik kao ovrhovoditelj u ovršnom postupku imao opravdanih razloga smatrati da ne postoje prava trećih osoba na tom predmetu, odredit će da svaka stranka snosi svoje troškove.“.

Članak 31.

U članku 164. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„O zahtjevu za naknadu troškova iz stavka 8. ovoga članka ovlašten je donijeti odluku i sudski savjetnik.“.

Članak 32.

U članku 179. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Zamoljeni sud od kojega se traži izvođenje dokaza saslušanjem osigurat će, ako je to moguće, izvođenje toga dokaza odgovarajućom primjenom članka 115. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 33.

U članku 186. stavku 2. riječi: „pravo na izjavljivanje revizije,“ brišu se.

Članak 34.

U članku 186.a stavku 4. riječ: „ovršnosti“ zamjenjuje se riječima: „ovršne isprave“.

Članak 35.

Članak 186.d mijenja se i glasi:

„Sud može uvažavajući sve okolnosti, posebno interes stranaka i trećih osoba vezanih uz stranke te trajnost njihovih odnosa i upućenost jednih na druge, na ročištu ili izvan ročišta rješenjem uputiti stranke da u roku od osam dana pokrenu postupak mirenja ili rješenjem strankama predložiti rješavanje spora u postupku mirenja.

Rješenja iz stavka 1. ovoga članka sud može donijeti tijekom cijelog parničnog postupka.

Ako stranke suglasno predlože ili prihvate rješavanje spora u postupku mirenja pred sudom, bez odgode će se odrediti sastanak radi pokušaja mirenja na koje se pozivaju stranke, njihovi zastupnici i punomoćnici ako ih imaju.

Postupak mirenja pred sudom vodi izmiritelj određen s liste izmiritelja koju utvrđuje predsjednik suda.

Izmiritelj ne može sudjelovati u postupku mirenja u parničnom predmetu koji mu je dodijeljen.

Ako se postupak mirenja dovrši bez sklapanja nagodbe, izmiritelj ne smije sudjelovati u tom sporu u bilo kojem svojstvu.

Nagodba sklopljena u postupku mirenja provedenom u sudu pred sucem izmiriteljem smatra se sudskom nagodbom.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako su obje stranke ili dionička društva ili pravne osobe kojima je većinski član Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sud će po primitku odgovora na tužbu uputiti stranke da u roku od osam dana pokrenu postupak mirenja.

Stranka koja je upućena pokrenuti postupak mirenja, a ne pristupi sastanku radi pokušaja mirenja, gubi pravo tražiti naknadu dalnjih troškova postupka pred sudom prvog stupnja.

Rješenja iz stavka 1. ovoga članka su rješenja o upravljanju postupkom.“.

Članak 36.

Članak 186.e mijenja se i glasi:

„Stranke mogu nakon podnošenja redovnog pravnog lijeka suglasno podnijeti prijedlog za rješavanje spora u postupku mirenja pred sucem izmiriteljem suda nadležnog za odlučivanje o pravnom lijeku.

Izmiritelj ne može sudjelovati u postupku mirenja u parničnom predmetu koji mu je dodijeljen radi odlučivanja o pravnom lijeku.

Ako se postupak mirenja dovrši bez sklapanja nagodbe, izmiritelj ne smije sudjelovati u tom sporu u bilo kojem svojstvu.

Na postupke mirenja koji se provode u sudovima na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje postupak mirenja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.“.

Članak 37.

Članak 186.f mijenja se i glasi:

„Ako su stranke u parničnom postupku suglasno predložile rješavanje spora u postupku mirenja u nekom od centara za mirenje izvan suda, sud će zastati s postupkom, uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 186.g ovoga Zakona.

Ako se postupak mirenja pred izabranim centrom za mirenje izvan suda dovrši sklapanjem nagodbe, stranke na temelju te nagodbe mogu pred sudom koji je zastao s postupkom sklopiti sudsku nagodbu.“.

Članak 38.

Članak 186.g mijenja se i glasi:

„Stranke mogu tijekom parničnog postupka suglasno zatražiti od suda zastoj postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora, bez obzira na način i forum rješavanja.

Zastoj iz stavka 1. ovoga članka može trajati najduže 60 dana, s tim da na suglasni obrazloženi prijedlog stranaka, podnesen prije proteka roka čije se prodljenje traži, sud može jednom ovaj rok produžiti za određeno vrijeme, najviše za dalnjih 120 dana.

Ako nijedna stranka nakon proteka rokova iz stavka 2. ovoga članka na poziv suda ne predloži nastavak postupka u roku od 15 dana, smatra se da je tužba povučena.“.

Članak 39.

U članku 190. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave, ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka.“.

Dosadašnji stavci 2. do 8. postaju stavci 3. do 9.

Članak 40.

U članku 196. stavku 2. riječi: „glavne rasprave“ zamjenjuju se riječima: „prethodnog postupka“.

Članak 41.

Članak 213. mijenja se i glasi:

„Sud će prekid postupka odrediti i ako je:

- 1) odlučio da sam ne rješava o prethodnom pitanju (članak 12.),
- 2) odlučio podnijeti zahtjev Sudu Europske unije o tumačenju Ugovorâ Europske unije te valjanosti i tumačenju akata institucija, tijela, ureda ili agencija Europske unije.

Sud može odrediti prekid postupka:

- 1) ako odluka o tužbenom zahtjevu ovisi o tome je li učinjen trgovački prijestup ili je li učinjeno kazneno djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, tko je učinilac i je li on odgovoran, a osobito kad se pojavi sumnja da je svjedok ili vještak dao lažan iskaz ili da je isprava upotrijebljena kao dokaz lažna,
- 2) ako je zahtjev Sudu Europske unije o tumačenju Ugovorâ Europske unije te valjanosti i tumačenju akata institucija, tijela, ureda ili agencija Europske unije već podnesen u drugom postupku, a odluka suda ovisi o rješenju tog zahtjeva,
- 3) u postupku u kojemu odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja, kad se na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova objavi rješenje kojim se dopušta prijedlog za zauzimanje pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske u oglednom postupku radi rješenja pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava (Glava tridesetdruга – b).

Protiv rješenja o prekidu postupka zbog podnošenja zahtjeva Sudu Europske unije i provedbe oglednog postupka (stavak 1. točka 2. te stavak 2. točke 2. i 3. ovoga članka) nije dopuštena žalba.

Ako je sud odredio prekid postupka zbog razloga iz stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, o prekidu postupka odnosno podnošenju zahtjeva Sudu Europske unije dužan je obavijestiti ministarstvo nadležno za vanjske poslove.“.

Članak 42.

Iza članka 213. dodaje se članak 213.a koji glasi:

„Članak 213.a

U postupku iz članka 213. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona, rješenje o prekidu postupka objavit će se na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova te dostaviti strankama i umješaćima u roku od 30 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog.

Stranke i umješači u postupku u kojemu odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja, mogu podnijeti očitovanje o rješenju pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, Vrhovnom суду Republike Hrvatske u roku od 45 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog.

Očitovanja podnesena nakon isteka roka Vrhovni суд Republike Hrvatske će uzeti u obzir, ako je to još moguće.“.

Članak 43.

U članku 215. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Postupak koji je prekinut iz razloga navedenog u članku 212. točki 5. ovoga Zakona, a vodi se o tražbini koja se prijavljuje u stečajnom postupku, sud će nastaviti po službenoj dužnosti i donijeti rješenje kojim se smatra da je tužitelj povukao tužbu, ako tužitelj nije podnio prijedlog za nastavak parnice pod pretpostavkama propisanim zakonom kojim je uređen stečajni postupak, ili ako tužitelj nije prijavio tražbinu u stečajnom postupku, ili ako je tražbina priznata u stečajnom postupku, a ako je prekid postupka nastupio nakon donošenja prvostupanske odluke tim će rješenjem i ukinuti prvostupansku odluku.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. iza broja: „213.“ dodaju se riječi: „stavku 1. točkama 1. i 2. te stavku 2. točkama 1. i 2.“.

Iza dosadašnjeg stavka 3. koji postaje stavak 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„Ako je sud prekinuo postupak iz razloga navedenog u članku 213. stavku 2. točki 3. ovog Zakona, postupak će se nastaviti kad se objavi rješenje Vrhovnog суда Republike Hrvatske o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava.“.

Dosadašnji stavci 4., 5. i 6. postaju stavci 6., 7. i 8.

Članak 44.

U članku 215.b iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Postupak koji je prekinut iz razloga navedenog u članku 212. točki 4. ovoga Zakona sud će nastaviti i istodobno obustaviti ako pravni sljednik pravne osobe ne preuzme postupak ili protivna strana ne predloži da ga sud pozove da to učini u roku od tri mjeseca od pravomoćnosti rješenja o prekidu postupka.“.

Dosadašnji stavci 2. do 6. postaju stavci 3. do 7.

Članak 45.

U članku 221.b stavak 2. mijenja se i glasi:

„Sud može po službenoj dužnosti zatražiti od Ministarstva financija, Porezne uprave podatak o tome je li tuženik koristio pravo na odbitak pretporeza za tražbine iz stavka 1. ovoga članka samo ako one po pojedinačnom računu prelaze vrijednost od 10.000,00 kuna.“.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je podatak iz stavka 2. ovoga članka dostaviti sudu u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Smatrat će, u slučaju kada tražbina iz stavka 1. ovoga članka po pojedinačnom računu ne prelazi vrijednost od 10.000,00 kuna, da je tuženik koristio pravo na odbitak pretporeza ako u roku od 15 dana po pozivu suda ne dostavi isprave na temelju kojih se može utvrditi je li koristio pravo na odbitak pretporeza.“.

Članak 46.

U članku 232. stavku 1. iza prve rečenice dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Stranka je dužna podnijeti ispravu u trenutku predlaganja tog dokaza, osim ako sud odredi drugčije.“.

Članak 47.

U članku 264. stavak 2. briše se.

Članak 48.

U članku 273. stavak 3. mijenja se i glasi:

„O prijedlogu iz stavka 1. ovog članka odlučuje predsjednik vijeća ili sudac pojedinac koji vodi postupak ili sudski savjetnik nadležnog suda, a u slučajevima iz stavka 2. ovog članka sudac pojedinac ili sudski savjetnik nadležnog suda.“.

Članak 49.

U članku 282. stavku 1. iza riječi: „odbaciti“ dodaju se riječi: „ili da se bez toga ne može zahtijevati zaštita povrijeđenog prava pred nadležnim sudom.“.

Članak 50.

U članku 284. stavku 1. iza riječi: „naredit će“ dodaju se riječi: „najkasnije u roku od 60 dana od podnošenja tužbe,“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„Nakon primitka odgovora na tužbu ili isteka roka za odgovor na tužbu sud će odrediti pripremno ročište, te upozoriti stranke da će se na tom ročištu, ako za to budu ispunjeni uvjeti, zaključiti prethodni postupak i provesti glavna rasprava.“.

U stavku 5. riječ „održati“ zamjenjuje se riječju „odrediti“.

Članak 51.

U članku 288. stavku 2. riječi: „za utvrđenje“ brišu se.

Članak 52.

U članku 288.a stavak 1. mijenja se i glasi:

„Sud će tijekom pripremnog ročišta upoznati stranke s mogućnostima da spor riješe sudskom nagodbom ili u postupku mirenja i obrazložiti im te mogućnosti.“.

U stavku 2. iza riječi: „važnog za odluku“ dodaju se riječi: „ili postizanje mirnog rješenja spora“.

Članak 53.

U članku 291. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Ako s pripremnog ročišta neopravdano izostanu obje stranke ili ako dodu na ročište, ali se neće upustiti u raspravljanje, ili se udalje s ročišta, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 54.

Iza članka 299. dodaje se članak 299.a koji glasi:

„Članak 299.a

Sud može pozvati stranke da se u roku koji, u pravilu, nije duži od 30 dana pisano očituju na navode protivne stranke.

Stranka se može na navode protivne stranke pravodobno očitovati i bez poziva suda, tako da njezin podnesak bude dostavljen суду и protivnoj strani najkasnije osam dana prije sljedećeg pripremnog ročišta ili ročišta za glavnu raspravu.

Podneske koji su predani nakon proteka roka iz stavka 1. ovoga članka ili protivno odredbi iz stavka 2. ovoga članka, sud neće uzeti u obzir. Iznimno, stranka može tražiti da ih sud uzme u obzir ako ih bez svoje krivnje nije mogla podnijeti pravodobno ili ako njihovo uzimanje u obzir ne bi dovelo do odgovlačenja postupka.

Sud će u pozivu iz stavka 1. ovoga članka upozoriti stranke na posljedice zakašnjenja.“.

Članak 55.

U članku 331.b stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 6. broj: „5.“ zamjenjuje se brojem: „4.“.

Članak 56.

U članku 332.a dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„Ako tuženik ne podnese odgovor na tužbu u određenom roku, ako je udovoljeno uvjetima iz članka 331.b stavka 1. točaka 1., 3. i 4. ovoga Zakona i ako iz činjenica navedenih u tužbi ne proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva, sud će donijeti presudu kojom se tužbeni zahtjev odbija.“.

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

Članak 57.

U članku 335. stavak 8. mijenja se i glasi:

„Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, sud će na ročištu uručiti ovjereni prijepis presude ili će je, iznimno, uputiti da ovjereni prijepis presude može preuzeti neposredno u sudu istoga dana.“.

U stavku 9. u drugoj rečenici riječi: „u sudskoj zgradi“ zamjenjuju se riječima: „neposredno u sudu istoga dana“.

Članak 58.

U članku 338. stavku 2. ispred riječi: „suda“ zarez i riječi: „osobni identifikacijski broj“ brišu se i dodaju iza riječi „ime i prezime ili naziv“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„U obrazloženju sud će sumarno izložiti zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su predložile. Sud će posebno navesti i obrazložiti koje je od tih činjenica utvrđivao, zašto i kako ih je utvrdio, a ako ih je utvrdio dokazivanjem, koje je dokaze izvodio i zašto te kako ih je ocijenio, koje je odredbe materijalnog prava primijenio odlučujući o zahtjevima stranaka, a izjasnit će se, ako je to potrebno, i o stavovima stranaka o pravnoj osnovi spora te o njihovim prijedlozima i prigovorima o kojima nije dao svoje razloge u odlukama koje je već donio tijekom postupka.“.

Članak 59.

U članku 348. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Rokovi za žalbu iz stavka 1. ovoga članka ne teku od 1. do 15. kolovoza“.

Članak 60.

U članku 354. stavku 2. točka 11. mijenja se i glasi:

,,11) ako presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito ako je izreka presude nerazumljiva, ako proturječi sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, ili ako o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnik.“.

Članak 61.

U članku 365. stavak 2. mijenja se i glasi:

,,Drugostupanjski sud ispituje prvostupansku presudu u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ovoga Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka.“.

Članak 62.

U članku 366.a iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

,,Odredbe ovoga članka ne odnose se na presude zbog ogluhe i presude zbog izostanka.“.

Članak 63.

Članak 373.b mijenja se i glasi:

,,Drugostupanjski sud odlučuje o žalbi, u pravilu, bez rasprave.

Kad drugostupanjski sud nađe da je radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja potrebno da se ponove već izvedeni dokazi ili da se izvedu dokazi koji su pravodobno predloženi a nisu izvedeni, zakazat će raspravu pred drugostupanjskim sudom.

Drugostupanjski sud može odlučiti da se određeni dokazi izvedu u sudskej zgradu prvostupanjskog suda pred sucem pojedincem ili sucem izvjestiteljem drugostupanjskog suda. Ako za to postoje važni razlozi, drugostupanjski sud može odlučiti da se određeni dokazi izvedu pred sucem pojedincem ili predsjednikom vijeća prvostupanjskog suda.

Pravila o izvođenju dokaza pred predsjednikom vijeća na odgovarajući način se primjenjuju na suca pojedinca ili suca izvjestitelja drugostupanjskog suda, odnosno na suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka vijeće drugostupanjskog suda odlučuje o žalbi bez rasprave, ali na sjednicu vijeća mora pozvati stranke. Odredba članka 363. ovoga Zakona primjenjuje se i u ovom slučaju.

Drugostupanjski sud može odlučiti da se rasprava pred tim sudom provede i kad ocijeni da bi se tako moglo otkloniti bitne povrede odredaba parničnog postupka u prvostupanjskom postupku i da zbog toga ne bi bilo svrhovito presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U slučaju iz stavka 6. ovoga članka sudac pojedinac ili sudac izvjestitelj drugostupanjskog suda može zatražiti od suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda da dâ objašnjenja o tim bitnim povredama ili da provede potrebne izviđaje radi provjere istinitosti navoda o tome jesu li počinjene.“.

Članak 64.

U članku 373.c stavku 3. iza riječi: „izvještajem“ dodaju se riječi: „suca pojedinca ili suca“.

Članak 65.

U članku 375. stavak 5. briše se.

Članak 66.

U članku 377. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Prvostupanjski sud je dužan provesti novu glavnu raspravu, a novi prethodni postupak samo ako je do povrede zbog koje je presuda ukinuta došlo u tijeku prethodnog postupka.“.

Članak 67.

Članak 382. mijenja se i glasi:

„Stranke mogu podnijeti reviziju protiv presude donesene u drugom stupnju, ako je Vrhovni sud Republike Hrvatske dopustio podnošenje revizije.

Revizija iz stavka 1. ovoga članka se podnosi u roku od 30 dana od dostave odluke revizijskog suda o dopuštenosti revizije.“.

Članak 68.

Članak 382.a mijenja se i glasi:

„Iznimno, stranke mogu podnijeti reviziju protiv presude donesene u drugom stupnju, bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u sporu:

- o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa,
- o utvrđivanju majčinstva ili očinstva,
- u povodu tužbi za zaštitu od diskriminacije,
- u povodu tužbi radi objave ispravka informacije.

Revizija iz stavka 1. ovoga članka se podnosi u roku od 30 dana od dostave presude donesene u drugom stupnju.“.

Članak 69.

Članak 385. mijenja se i glasi:

„Prijetlog za dopuštenje revizije može se podnijeti zbog pravnog pitanja koje je važno za odluku u sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudske praksu.“

Prijedlog za dopuštenje revizije može se podnijeti protiv drugostupanske presude kojom se potvrđuje prvostupanska presuda zbog postupovnopravnog pitanja koje se odnosi na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 6., 7., 8., 10., 11. i 12. ovoga Zakona samo ako je podnositelj zbog tih povreda žalbom pobijao prvostupansku presudu, ili ako su te povrede učinjene tek u drugostupanskom postupku.

Prijedlog za dopuštenje revizije ne može se podnijeti zbog postupovnopravnog pitanja koje se odnosi na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona i ako je odlučeno o zahtjevu o kojem već teče parnica.

U prijetlogu za dopuštenje revizije stranke mogu iznijeti nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako se oni odnose na bitne povrede odredaba parničnog postupka i ako je zbog tih povreda postavljeno postupovnopravno pitanje koje je važno za odluku u sporu.

Prijedlog za dopuštenje revizije može se podnijeti protiv drugostupanske presude kojom se potvrđuje prvostupanska presuda zbog materijalnopravnog pitanja koje se odnosi na pogrešnu primjenu materijalnog prava na koju drugostupanski sud ne pazi po službenoj dužnosti, samo ako je podnositelj zbog tog razloga žalbom pobijao prvostupansku presudu.“.

Članak 70.

Članak 385.a mijenja se i glasi:

„Vrhovni sud Republike Hrvatske će dopustiti reviziju ako se može očekivati odluka o nekom pravnom pitanju koje je važno za odluku u sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudske praksu, a osobito:

- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem odluka suda drugog stupnja odstupa od prakse revizijskog suda, ili
- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem nema prakse revizijskog suda, pogotovo ako sudska praksa viših sudova nije jedinstvena, ili
- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem sudska praksa revizijskog suda nije jedinstvena, ili
- ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanskih suda temelji na tom shvaćanju, ali bi – osobito uvažavajući razloge iznesene tijekom prethodnoga prvostupanskog i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Europskoga suda za ljudska prava ili Suda Europske unije – trebalo preispitati sudske praksu.

Revizija iz članka 382. ovoga Zakona može se podnijeti samo zbog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja zbog kojeg je dopuštena.“.

Članak 71.

Članak 386. mijenja se i glasi:

„Revizija iz članka 382.a ovoga Zakona se može podnijeti zbog:

- bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim ako se povreda odnosi na stvarnu i mjesnu nadležnost ili ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica,
- bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ovoga Zakona učinjene pred sudom drugog stupnja,
- pogrešne primjene materijalnog prava.

Revizija se može podnijeti protiv drugostupanjske presude kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 6., 7., 8., 10., 11. i 12. ovoga Zakona samo ako je podnositelj zbog tih povreda žalbom pobijao prvostupanjsku presudu, ili ako su te povrede učinjene tek u drugostupanjskom postupku.

Revizija se može podnijeti protiv drugostupanjske presude kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda zbog pogrešne primjene materijalnog prava na koju drugostupanjski sud ne pazi po službenoj dužnosti, samo ako je podnositelj zbog tog razloga žalbom pobijao prvostupanjsku presudu.“.

Članak 72.

Članak 387. mijenja se i glasi:

„Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje o dopuštenosti revizije na temelju prijedloga za dopuštenje revizije.

Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka podnosi se prvostupanjskom суду u roku od 30 dana od dostave drugostupanjske presude.

U prijedlogu stranka mora određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg predlaže da joj se dopusti podnošenje revizije te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno u smislu odredaba članka 385.a stavka 1. ovoga Zakona. Ako se prijedlog za dopuštenje revizije podnosi zbog različite prakse viših sudova, stranka je uz prijedlog dužna dostaviti odluke sudova na koje se poziva ili ih određeno naznačiti.

O prijedlogu za dopuštenje revizije odlučuje Vijeće od tri suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

U rješenju kojim se prijedlog za dopuštenje revizije odbacuje dovoljno je da se revizijski sud određeno pozove na nedostatak prepostavki za podnošenje revizije.

U rješenju kojim se dopušta revizija revizijski sud navodi u kojem dijelu i u odnosu na koje određeno pravno pitanje dopušta podnošenje revizije.

Pravni lijek protiv rješenja povodom prijedloga za dopuštenje revizije nije dopušten.“.

Članak 73.

Članak 388. mijenja se i glasi:

„Prijedlog za dopuštenje revizije se podnosi суду koji je izrekao prvostupanjsku presudu u dovolnjem broju primjeraka za sudove, protivnu stranku i umješača.

Prvostupanjski sud kojem je podnesen prijedlog za dopuštenje revizije ispitat će samo je li pravodoban i ako utvrdi da nije, rješenjem će ga odbaciti.

Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na reviziju.“.

Članak 74.

Članak 389. mijenja se i glasi:

„Primjerak prijedloga za dopuštenje revizije sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostaviti će protivnoj stranci i umješaču, koji mogu u roku od 30 dana od dostave prijedloga podnijeti tome sudu odgovor na prijedlog za dopuštenje revizije.

Nepravodobno podnesen odgovor na prijedlog za dopuštenje revizije neće se odbaciti, već će se dostaviti revizijskom sudu, koji će ga uzeti u obzir ako je to još moguće.

Nakon primitka odgovora na prijedlog za dopuštenje revizije, odnosno nakon proteka roka za odgovor na prijedlog sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostaviti će prijedlog za dopuštenje revizije i odgovor na prijedlog za dopuštenje revizije ako je podnesen, revizijskom sudu zajedno sa spisom.

Sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostaviti će prijedlog za dopuštenje revizije i odgovor na prijedlog za dopuštenje revizije, ako je podnesen, i drugostupanjskom sudu koji će svoje izvješće o mogućim povredama postupka pred tim sudom dostaviti revizijskom sudu.

Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na reviziju.“.

Članak 75.

Članak 390. mijenja se i glasi:

„O reviziji bez rasprave odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.“.

Članak 76.

Članak 391. mijenja se i glasi:

„U povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena.

U povodu revizije iz članka 382.a ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

U reviziji stranka treba određeno navesti i obrazložiti razloge zbog kojih je podnosi, uz određeno pozivanje na propise i druge izvore prava. Razlozi koji nisu tako obrazloženi neće se uzeti u obzir.“.

Članak 77.

Članak 392. mijenja se i glasi:

„Vijeće revizijskog suda odbacit će nepotpun i nedopušten prijedlog za dopuštenje revizije, a i nepravodoban ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud.

Prijedlog za dopuštenje revizije je nepravodoban ako nije podnesen u roku koji je određen za njegovo podnošenje.

Prijedlog za dopuštenje revizije je nepotpun ako se iz njega ne može utvrditi koja se presuda pobija ili ako nije potpisana.

Prijedlog za dopuštenje revizije je nedopušten ako ga je podnijela osoba koja nije ovlaštena na podnošenje revizije ili osoba koja se odrekla prava na podnošenje revizije ili ako osoba koja je podnijela prijedlog nema pravni interes za podnošenje revizije.

Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka se na odgovarajući način primjenjuju i na reviziju.
Prijedlog za dopuštenje revizije je nedopušten i ako ne sadrži prepostavke iz članka 387. stavka 3. ovoga Zakona.

Revizija iz članka 382. ovoga Zakona je nedopuštena i ako prethodno nije doneseno rješenje kojim je dopuštena ili ako revizija nije podnesena zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena.

Revizija iz članka 382.a ovoga Zakona je nedopuštena i ako je podnesena iz razloga zbog kojih se ne može podnijeti.“.

Članak 78.

Članak 392.a mijenja se i glasi:

„Kada podnositelj prijedloga odustane od prijedloga za dopuštenje revizije to će sudac pojedinac revizijskog suda utvrditi rješenjem, ako to propusti učiniti prvostupanjski sud, ili kada je izjava o odustanku od prijedloga za dopuštenje revizije dostavljena revizijskom sudu.

Odredba stavka 1. ovoga članka se na odgovarajući način primjenjuje i na reviziju.“.

Članak 79.

Članak 392.b briše se.

Članak 80.

Članak 393. mijenja se i glasi:

„Revizijski sud će presudom odbiti reviziju iz članka 382. ovoga Zakona kao neosnovanu ako utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih je podnesena i na koje se odnosi pravno pitanje zbog kojeg je dopuštena ili da oni ne utječu na donošenje drukčije odluke.

Revizijski sud će presudom odbiti reviziju iz članka 382.a ovoga Zakona kao neosnovanu ako utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih je podnesena ili da oni ne utječu na donošenje drukčije odluke.“.

Članak 81.

Članak 394. mijenja se i glasi:

„Ako u povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju se odnosi postupovnopravno pitanje zbog kojega je dopuštena, revizijski sud će, ovisno o vrsti te bitne povrede, odgovarajućom primjenom odredaba članka 369. ovoga Zakona, rješenjem:

- ukinuti u cijelosti ili djelomično odluku drugostupanjskog i prvostupanjskog suda ili samo odluku drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću ili sucu pojedincu prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda,
- ukinuti rješenjem donesene odluke i odbaciti tužbu,
- ukinuti odluku drugostupanjskog suda odnosno i odluku prvostupanjskog suda u dijelu u kojem je tužbeni zahtjev prekoračen na način da je dosuđeno više od onog što je traženo, a ako je tužbeni zahtjev prekoračen na način da je odlučeno o nečem drugom, a ne o onome što je traženo, ukinut će samo odluku drugostupanjskog suda ili i odluku prvostupanjskog suda i predmet vratiti drugostupanjskom odnosno prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Ako revizijski sud utvrdi da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka zbog koje se revizija iz članka 382.a ovoga Zakona može podnijeti, revizijski će sud, ovisno o vrsti te bitne povrede, odlučiti primjenjujući na odgovarajući način odredbe stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 82.

Članak 395. mijenja se i glasi:

„Ako u povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona utvrdi da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo na koje se odnosi materijalnopravno pitanje zbog kojega je dopuštena, presudom će prihvatiti reviziju i preinaćiti pobijanu presudu.

Ako u povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona revizijski sud ustanovi da je zbog pogrešne primjene materijalnog prava činjenično stanje nepotpuno utvrđeno ili ako zbog toga drugostupanjski sud nije ocijenio žalbene navode koji su od odlučnog značaja za pravilnu primjenu materijalnog prava i da zbog toga nema uvjeta za preinaku pobijane presude, rješenjem će prihvatiti reviziju, ukinuti u cijelosti ili djelomično presudu prvostupanjskog i drugostupanjskog suda ili samo presudu drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom sucu pojedincu odnosno vijeću prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda.

Ako u povodu revizije iz članka 382.a ovoga Zakona revizijski sud utvrdi da je materijalno pravo pogrešno primijenjeno, revizijski će sud, ovisno o tome ima li uvjeta za preinaku pobijane presude, odlučiti primjenjujući na odgovarajući način odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka.“.

Članak 83.

Članak 396. mijenja se i glasi:

„Kada revizijski sud odlučuje o prijedlogu za dopuštenje revizije ili o reviziji može se pozvati i na razloge neke svoje ranije odluke.“.

Članak 84.

Članak 396.a briše se.

Članak 85.

Članak 399. mijenja se i glasi:

„Ako odredbama članaka 382. do 398. ovoga Zakona nije što drugo određeno, u postupku u povodu revizije na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovoga Zakona o žalbi protiv presude iz članka 349. stavka 2. i 3., članka 350., 351., 352., 354. i 356., članka 360. stavka 2. do 5., članka 361., 371. i članka 374. do 377.a ovoga Zakona.

Revizija propisana posebnim zakonom smatra se revizijom iz članka 382. ovoga Zakona.“.

Članak 86.

Članak 400. mijenja se i glasi:

„Stranke mogu podnijeti reviziju i protiv rješenja drugostupanjskog suda kojim je postupak o predmetu spora pravomoćno završen.

Revizija protiv odluke suda drugog stupnja kojom je pravomoćno odlučeno o troškovima postupka je dopuštena ako su ispunjene pretpostavke iz članka 385.a stavka 1. ovoga Zakona.

U postupku u povodu revizije protiv rješenja na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovog zakona o prijedlogu za dopuštenje revizije i reviziji protiv presude, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.“.

Članak 87.

U članku 434. stavku 2. riječ: „osam“ zamjenjuje se brojem: „15“.

Članak 88.

Članak 436. briše se.

Članak 89.

U članku 437. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 1.

Članak 90.

U članku 443. stavku 1. druga rečenica briše se.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„U postupku u parnicama zbog smetanja posjeda rok za odgovor na tužbu je 15 dana.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi „stavka 2.“ brišu se.

Članak 91.

U članku 451. stavku 1. iza prve rečenice dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Prigovor je nepotpun ako se iz prigovora ne može utvrditi koji se platni nalog pobija, ako nije potpisani ili ako u njemu nisu navedeni razlozi pobijanja.“.

Članak 92.

U članku 453. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„U postupku u povodu pravnog lijeka protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave stranke mogu istaknuti prigovor stvarne i mjesne nenađežnosti sve dok se pred tim sudom ne upuste u raspravljanje o glavnoj stvari.“.

Članak 93.

Članak 461.a mijenja se i glasi:

„U postupku u sporovima male vrijednosti tužba se uvijek dostavlja tuženiku na odgovor.

U postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

U postupku u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv platnog naloga tužitelj je dužan najkasnije u podnesku predanom суду u roku od 15 dana od primjeka rješenja kojim je ukinut platni nalog, iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

U postupku u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv platnog naloga tuženik je dužan najkasnije u roku od 15 dana od primjeka tužiteljevog podneska iz stavka 3. ovoga članka iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Sud će upozoriti stranke na sadržaj odredbi stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka u pozivu za podnošenje pisanog odgovora na tužbu iz članka 284. stavka 1. ovoga Zakona odnosno u rješenju kojim je ukinut platni nalog.

Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu ili u podnescima iz stavaka 3. i 4. ovoga članka.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno stavku 6. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.

U postupku u sporovima male vrijednosti sud će na pripremnom ročištu zaključiti prethodni postupak i na istom ročištu održati glavnu raspravu, osim ako zbog okolnosti slučaja iz stavka 6. ovoga članka to nije moguće.“.

Članak 94.

Članak 465. mijenja se i glasi:

„Ako tužitelj ne dođe na pripremno ročište, a uredno je pozvan, smatrat će se da je povukao tužbu, osim ako se tuženik na tom ročištu ne upusti u raspravljanje.

Sud će u pozivu za pripremno ročište, između ostalog, upozoriti stranke da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na pripremno ročište, da na pripremnem ročištu ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 461.a stavka 6. ovoga Zakona, da će na pripremnem ročištu zaključiti prethodni postupak i na istom ročištu održati glavnu raspravu, osim ako zbog okolnosti slučaja iz članka 461.a stavka 6. ovoga Zakona to ne bude moguće, te da se odluka može pobijati samo zbog pogrešne primjene materijalnog prava i zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim zbog povrede iz članka 354. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona.“.

Članak 95.

Članak 466. briše se.

Članak 96.

Članak 467. mijenja se i glasi:

„Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog pogrešne primjene materijalnog prava i zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim zbog povrede iz članka 354. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona.

U postupku u povodu žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe članka 370. ovoga Zakona.

O žalbi protiv presude u sporovima male vrijednosti odlučuje sudac pojedinac drugostupanjskog suda.“.

Članak 97.

Članak 467.a mijenja se i glasi:

„U postupku u sporovima male vrijednosti žalba protiv presude ili rješenja ne odgađa ovrhu, osim ako sud koji donosi presudu ili rješenje, iznimno, po službenoj dužnosti, obrazloženim rješenjem, odredi drukčije.“.

Članak 98.

Naslov iznad članka i članak 492.a mijenjaju se i glase:

„Pisani dokazi

Članak 492.a

U postupku pred trgovačkim sudovima sud će, u pravilu, utvrditi odlučne činjenice na temelju isprava.“.

Članak 99.

Naslov iznad članka i članak 492.b mijenjaju se i glase:

„Pisana stručna mišljenja

Članak 492.b

U postupku pred trgovačkim sudovima sud može, po službenoj dužnosti, od trećih osoba, i to osobito od gospodarskih i obrtničkih komora, tražiti stručna mišljenja i potrebne podatke s kojima ne raspolaze o trgovačkim običajima koje trgovci redovito primjenjuju u određenim obveznim odnosima.“.

Članak 100.

Naslov iznad članka i članak 492.c mijenjaju se i glase:

„Pisani iskazi

Članak 492.c

U postupku pred trgovačkim sudovima sud može odlučiti da stranke prilože pisane iskaze stranaka ili svjedoka s ovjerenim potpisom davatelja iskaza kod javnog bilježnika i da se saslušanje stranaka ili svjedoka svede na postavljanje pitanja radi provjere, dopune ili razjašnjenja navoda iz tih iskaza. Sud može odlučiti da pisani iskazi moraju biti priloženi najkasnije do zaključenja prethodnog postupka.

Posljedice davanja lažnog pisanog iskaza svjedoka odgovaraju posljedicama davanja lažnog iskaza svjedoka pred sudom.

Ako niti jedna od stranaka ne ospori ovjereni pisani iskaz stranke ili svjedoka ili nalaz i mišljenje vještaka i ako sud to ocijeni nepotrebnim, sud neće usmeno saslušati stranku, svjedoka ili vještaka.

Ako jedna od stranaka ospori ovjereni pisani iskaz stranke ili svjedoka, ili ako sud smatra da je potrebno saslušati stranku ili svjedoka, i ako nakon toga stranka ili svjedok ne dođu na saslušanje ili uskrate usmeni iskaz, i uz primjenu prisilnih mjera prema svjedoku iz članka 248. ovoga Zakona, sud neće uzeti u obzir ovjereni pisani iskaz stranke ili svjedoka.“.

Članak 101.

Članak 492.d briše se.

Članak 102.

Članak 495. mijenja se i glasi:

„U hitnim slučajevima ročište se može zakazati telefonom, brzojavom, električkim putem u skladu s posebnim zakonom ili na drugi odgovarajući način. O tome će se sastaviti službena bilješka, ako o zakazivanju ročišta, s obzirom na to kako je obavljeno, nema drugog pisanog dokaza.

U pozivu za pripremno ročište stranka će se poučiti i da će na tom ročištu, ako se na njemu glavna rasprava ne zaključi, biti određeno novo ročište, o kojemu, kao i o drugim ročištima koja će biti određena na prethodno održanim ročištima, neće biti posebno obaviještena, već da će podatke o tom ročištu i o drugim naknadno određenim ročištima moći saznati na mrežnoj stranici e-predmet. Smatrat će se da je stranka obaviještena o novom odnosno novim ročištima istekom osmoga dana od dana kada je datum novog ročišta objavljen na mrežnoj stranici e-predmet.

Odluke iz članaka 212. i 215. te članka 215.b stavka 2. ovoga Zakona sudski savjetnici su ovlašteni donijeti tijekom cijelog postupka.“.

Članak 103.

Članak 497.a briše se.

Članak 104.

Članak 499. briše se.

Članak 105.

Članak 500. mijenja se i glasi:

„U postupku pred trgovačkim sudovima važi rok od 30 dana za podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje iz članka 118. stavka 4. ovog Zakona.“.

Članak 106.

U članku 501.a riječ: „prigovora“ u određenom padežu zamjenjuje se riječima: „pravnog lijeka“ u odgovarajućem padežu.

Članak 107.

U članku 502.c iza riječi: „naknadu štete“ dodaju se riječi: „ili isplatu“.

Članak 108.

Iza članka 502.h dodaje se glava tridesetdruga – b s nazivom i članci 502.i do 502.n koji glase:

„Glava tridesetdruga – b

OGLEDNI POSTUPAK RADI RJEŠENJA PITANJA VAŽNOG ZA JEDINSTVENU PRIMJENU PRAVA

Članak 502.i

U postupcima u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona ako u odredbama ove glave nije drugčije određeno.

Članak 502.j

Postupci u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja prema odredbama ove glave su slični sporovi koji su u većem broju već pokrenuti ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju, a rješenje kojih ovisi o istom pravnom pitanju koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu (u dalnjem tekstu: pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava).

Članak 502.k

Ako je na sudu podnesen veći broj tužbi u sličnim sporovima ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju, a rješenje kojih ovisi o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava, sud će, nakon održavanja pripremnog ročišta i sjednice sudskog odjela, dostaviti prijedlog za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava sa spisom predmeta, Vrhovnom sudu Republike Hrvatske radi zauzimanja pravnog shvaćanja o tom pitanju. Taj prijedlog će se odmah objaviti na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova.

Od objave prijedloga iz stavka 1. ovoga članka do objave okončanja oglednog postupka, stranke u oglednom postupku ne mogu slobodno raspolagati zahtjevom u odnosu na koji je podnesen prijedlog za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava.

Od objave prijedloga iz stavka 1. ovoga članka do objave okončanja oglednog postupka, zastaje zastarjevanje prava na podnošenje zahtjeva u odnosu na koji je podnesen prijedlog za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, u pravnim stvarima u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja.

Članak 502.1

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će nakon primitka prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava bez odgode zatražiti od predsjednika svih prvostupanjskih sudova da ga obavijeste o tome jesu li i u kojem broju pred njihovim sudovima pokrenuti takvi sporovi.

Predsjednici prvostupanjskih sudova dužni su podatke iz stavka 1. ovoga članka dostaviti predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u roku od 15 dana.

Članak 502.lj

U prijedlogu prvostupanjski sud mora određeno naznačiti pravno pitanje o kojemu predlaže zauzimanje pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno u smislu odredbe članka 382. stavka 3. ovoga Zakona.

O dopuštenosti prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava odlučuje vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske rješenjem u roku od 30 dana od proteka roka iz članka 502.l stavka 2. ovoga Zakona.

U odluci kojom se prijedlog odbija dovoljno je da se Vrhovni sud Republike Hrvatske pozove na nedostatak pretpostavki za podnošenje prijedloga. Rješenje o odbijanju prijedloga će odmah objaviti na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova. Prvostupanjski sud će nakon objave tog rješenja nastaviti postupak po odredbama koje se na njega inače primjenjuju.

U odluci kojom se dopušta prijedlog Vrhovni sud Republike Hrvatske navodi u kojem dijelu i u odnosu na koje određeno pravno pitanje dopušta zauzimanje pravnog shvaćanja. Rješenje kojim dopušta prijedlog će odmah objaviti na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova.

Protiv rješenja povodom prijedloga, pravni lik nije dopušten.

Članak 502.m

O pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava odlučuje vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske rješenjem u roku od 90 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog. Rješenje će se odmah objaviti na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova.

Članak 502.n

Nakon donošenja pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, sud će u nastavljenim postupcima biti vezan tim pravnim shvaćanjem.

U nastavljenim postupcima stranke će već u rješenju o nastavku postupka biti obaviještene o zauzetom pravnom shvaćanju.

Nastavljeni se postupak u pojedinim postupcima u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja provodi po odredbama koje se na njega inače primjenjuju.

U nastavljenim postupcima sudovi će nastojati da stranke nagodbom ili na drugi nesporni način dovrše postupak.

U postupcima koji ovise o istom pravnom pitanju sud će o troškovima postupka odlučiti po slobodnoj ocjeni, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, osobito okolnost da su pojedine od stranaka imale razloga pokrenuti spor zbog neizvjesnosti pravnog pitanja o kojem je ovisilo njegovo rješenje te postupanje stranaka nakon što su obaviještene o zauzetom pravnom shvaćanju.“.

Članak 109.

U članku 507.č stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. za izvansudske isprave općinski sud na čijem području ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište tijelo ili osoba koja traži dostavu u inozemstvo,“.

Članak 110.

Članak 507.č mijenja se i glasi:

„U smislu odredbe članka 15. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007. i na zahtjev osobe koja je zainteresirana za ishod nekog sudskog postupka, dopuštena je dostava u Republici Hrvatskoj izravno putem nadležnog javnog bilježnika.

Javni bilježnik nije dužan obaviti dostavu ako mu nisu predujmljeni troškovi poduzimanja te radnje.

Kad javni bilježnik obavlja dostavu sukladno odredbi stavka 1. postupat će sukladno odredbama Zakona o javnom bilježništvu koje se odnose na priopćenje izjava.“.

Članak 111.

Članak 507.i mijenja se i glasi:

„Za odlučivanje o zahtjevima za izdavanje i preispitivanje, kao i za davanje potvrde o ovršnosti europskoga platnog naloga prema Uredbi br. 1896/2006. nadležan je općinski, odnosno trgovački sud ako se radi o predmetima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova, prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu, odnosno sjedištu tuženika.“.

Članak 112.

U članku 507.k riječi: „503. do 503.d“ zamjenjuju se riječima: „507.a do 507.č“.

Članak 113.

Članak 507.l mijenja se i glasi:

„Ako tuženik podnese prigovor protiv europskoga platnog naloga u smislu odredbe članka 16. Uredbe br. 1896/2006, daljnji postupak će se provesti po pravilima europskog postupka za sporove male vrijednosti utvrđenog u Uredbi br. 861/2007., ako su primjenjiva, a ako nisu po odredbama ovoga Zakona o postupku u povodu prigovora protiv platnoga naloga (članak 445.a, 451. do 456.), uz uvažavanje odredaba članka 17. Uredbe br. 1896/2006.“.

Članak 114.

U članku 507.m stavku 1. riječi: „sud u Republici Hrvatskoj“ zamjenjuju se riječima: „neki drugi sud na području Europske unije“.

Članak 115.

U članku 507.n stavak 1. mijenja se i glasi:

„Ako se zatraži preispitivanje europskoga platnog naloga koji je izdan u Republici Hrvatskoj prema odredbama članka 20. Uredbe br. 1896/2006., sud koji odlučuje o tom zahtjevu može odgoditi ovrhu uz odgovarajuću primjenu pravila ovršnog postupka o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 116.

Odredba članka 295. stavka 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) primjenjivat će se i na postupke koji su pokrenuti prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 25/13).

Članak 117.

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe članka 2., članaka 8. i 9., članaka 11. i 12., članaka 15., 16. i 17., članka 19., članka 25., članaka 35. do 39., članka 53., članaka 55. i 56., članaka 58. i 59., članaka 65. i 66., članaka 96. i 97. te članka 104. ovoga Zakona primjenjivat će se i na sve postupke u tijeku.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe članaka 28. do 31. te članaka 99. i 100. ovoga Zakona primjenjivat će se i na sve postupke u tijeku u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donesena prvostupanska odluka.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe ovoga Zakona o reviziji će se primjenjivati i na sve postupke u tijeku u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donesena drugostupanska odluka.

Članak 118.

Obvezna elektronička komunikacija općinskih sudova s državnim tijelima, državnim odvjetništvom, odvjetnicima, javnim bilježnicima, sudskim vještacima, sudskim procjeniteljima, sudskim tumačima, stečajnim upraviteljima, povjerenicima te pravnim osobama primjenjivat će se i na sve postupke u tijeku kada ministar nadležan za poslove pravosuđa donese odluku o ispunjavanju uvjeta za elektroničku komunikaciju za općinske sudove, a nakon što se za to ispune uvjeti na svim općinskim sudovima.

Obvezna elektronička komunikacija sudova i pravnih osoba primjenjivat će se i na sve postupke u tijeku kada ministar nadležan za poslove pravosuđa donese odluku o ispunjavanju uvjeta za elektroničku komunikaciju.

Sve pravne osobe dužne su u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona zatražiti pristup informacijskom sustavu elektroničke komunikacije sa sudovima putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Dok se ne ispune uvjeti za elektroničku komunikaciju, obveznim sudionicima elektroničke komunikacije s općinskim sudovima (stavak 1. ovoga članka) i pravnim osobama (stavak 3. ovoga članka) dostava se obavlja po pravilima Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Članak 119.

Postupke u kojima, u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona, postoji pravomoćno rješenje o prekidu zbog razloga navedenog u članku 212. točki 4. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/9., 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) sud može nastaviti i istodobno obustaviti ako pravni sljednik pravne osobe ne preuzme postupak ili protivna strana ne predloži da ga sud pozove da to učini u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Na postupke u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije doneseno pravomoćno rješenje o prekidu zbog razloga navedenog u članku 212. točki 4. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) primjenjuje se odredba članka 44. ovoga Zakona.

Odluke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ovlašteni su donijeti i sudski savjetnici.

Članak 120.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članaka 11. i 13. ovoga Zakona.

Članak 121.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. rujna 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Zakon o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 98/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) temeljni je izvor parničnog procesnog prava. Zakon o parničnom postupku više je puta mijenjan s ciljem da se prevladaju uočeni problemi u njegovoj primjeni i unaprijedi sustav ostvarivanja građanskopravne zaštite, osobito funkcionalizacijom, ubrzanjem i smanjenjem troškova parničnog postupka.

Potreba za ovim izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku nastavak je rada na oticanju problema u primjeni zakona i unaprijedenu funkcionalizaciju pravosudnog sustava, ubrzajući i skraćivanju trajanja sudskih postupaka, a time i smanjenju troškova parničnog postupka.

U osnovi predloženih izmjena i dopuna jest nužnost izmjene pravila o reviziji te uvođenje novog instituta (novog načina rješavanja sporova u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu) za sporove koji su u većem broju pokrenuti ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju – tzv. „ogledni postupak“.

Prema novom uređenju reviziju, kao izvanredni pravni lijek, stranke mogu podnijeti samo ako im Vrhovni sud Republike Hrvatske to prethodno dopusti ili ako im je to dopušteno zakonom. Prijedlog za dopuštenje revizije stranka bi mogla podnijeti u roku od 30 dana od dana primitka drugostupanske presude, a u prijedlogu mora navesti određeno pravno pitanje zbog kojeg predlaže da se dopusti revizija i razloge zbog kojih je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a o dopuštenosti revizije odlučuje vijeće od pet sudaca rješenjem protiv kojeg nije dopušten pravni lijek.

Razlog zbog kojeg bi revizija bila dopuštena mora biti i isključivo je pravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, odnosno, pravno pitanje važno za razvoj prava kroz sudsku praksu, a osobito:

- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem odluka suda drugog stupnja odstupa od prakse revizijskog suda, ili
- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem nema prakse revizijskog suda, pogotovo ako sudska praksa viših sudova nije jedinstvena, ili
- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem sudska praksa revizijskog suda nije jedinstvena, ili
- ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanjskoga suda temelji na tom shvaćanju, ali bi – osobito uvažavajući razloge iznesene tijekom prethodnoga prvostupanjskoga i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Europskoga suda za ljudska prava ili Suda Europske unije – trebalo preispitati sudsку praksu.

Predloženim rješenjem sužava se mogućnost podnošenja tzv. „redovne revizije“, odnosno, pravo na reviziju mora biti dopušteno (odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili na temelju zakona). Navedeno je, zapravo, modifikacija ranijeg sustava u kojem je o dopuštenosti revizije stajalište trebao zauzeti drugostupanjski sud, a što se u praksi nije pokazalo naročito uspješnim jer je iskustvo pokazalo da drugostupanjski sudovi nisu bili spremni dopuštati revizije protiv svojih odluka.

Nakon što vijeće petorice sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzme stajalište da je riječ o pitanju važnom za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, odnosno, za razvoj prava kroz sudsку praksu, stranka može podnijeti reviziju u roku od 30 dana od primitka odluke revizijskog suda o dopuštenosti revizije. Novi koncept prava na reviziju primjenjivao bi se u svim postupcima u kojima do stupanja na snagu ovoga zakona nije donesena drugostupanjska odluka, ali i na podnošenje, sadržaj i postupak povodom revizije prema posebnim zakonima u kojima je drugostupanjska odluka donesena nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

Uvođenjem novog instituta tzv. „oglednog postupka“ postižu se dvije stvari. Prvo, ubrzat će se postupanje u svim onim postupcima u kojima je bit (meritum) stvari u pogledu pravnog pitanja isti, a koji su pokrenuti u većem broju ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju. Drugo, odlukom koju zauzme Vrhovni sud Republike Hrvatske o tom pravnom pitanju (pitanje mora biti važno za jedinstvenu primjenu prava) jamči se jedinstvena primjena prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, odnosno, na taj način razvija se pravo kroz sudsку praksu, što je ustavna zadaća Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Ogledni postupak započinje na sudu prvog stupnja koji, kada prepozna da se radi o pravnom pitanju koje je prema procjeni suda prvog stupnja važno za jedinstvenu primjenu prava, a koje se pojavljuje u većem broju postupaka, traži sjednicu sudskega odjela i ovisno o zaključku sjednice odjela prijedlog pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava sa spisom predmeta dostavlja Vrhovnom sudu Republike Hrvatske radi zauzimanja pravnog shvaćanja o tom pitanju. Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske traži očitovanje od svih predsjednika prvostupanjskih sudova o postojanju i broju takvih sporova te nakon prikupljenih podataka predmet daje na odlučivanje sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske koja u roku od 30 dana mora odlučiti o dopuštenosti prijedloga. Ako sjednica odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske dopusti prijedlog, o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava sjednica odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlučuje u dalnjem roku od 90 dana. Prvostupanjski sudovi vezani su pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Nadalje, predloženim izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku predlaže se propisati način na koji sud treba obračunati troškove u slučaju djelomičnog uspjeha stranaka u sporu kako bi se olakšao sudski posao u dijelu računanja troškova, ali i radi formiranja jedinstvene sudske prakse. Dakle, umjesto obračuna troškova svake strane, sud će strani koja je postigla veći uspjeh u sporu priznati troškove u postotku koji odgovara razlici njezinog uspjeha i uspjeha protivne strane. Uspjeh stranka treba računati prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu.

Radi poticanja mirnog rješenja spora, predloženim izmjenama i dopunama predlaže se dati veća ovlast sucima kod odluke o troškovima postupka koji postaju ovisni o nastojanju stranke da se spor riješi mernim putem.

Predloženim izmjenama i dopunama napušta se zapisničko evidentiranje ročišta (tamo gdje su za to ispunjeni uvjeti), uvodi se mogućnost održavanja ročišta na daljinu (audio-vizualnim uređajima), propisuje mogućnost sankcioniranja stranaka za prekasno dostavljeni podnesak tako da se prekasno predani podnesci ne uzima u obzir.

Od ostalih izmjena i dopuna bitno je ukazati na ujednačavanje rokova za žalbu tako da se propisuje jedinstveni rok od 15 dana za podnošenje žalbe u svim vrstama postupaka.

Radi ubrzanja postupka i rasterećenja sudova propisuju se veće ovlasti sudskim savjetnicima tako što se propisuje da se u postupcima pred trgovačkim sudovima sudskim savjetnicima daje ovlaštenje donositi odluke o prekidu postupka, nastavku prekinutog postupka i obustavi postupka iz razloga navedenih zakonom.

Osim navedenoga, propisuje se da u postupku u sporovima male vrijednosti žalba protiv odluke ne odgađa ovrhu, osim ako sud koji donosi presudu odredi drukčije.

Značajne izmjene predlažu se i za sporove pred trgovačkim sudovima koji sudovi se rasterećuju od gospodarski neznačajnih predmeta (konkretno, u sporovima radi naknade za opskrbu pitkom vodom, plinom, toplinskom i električnom energijom; naknade za održavanje čistoće i komunalne naknade; naknade iz pretplatničkog ugovora javnih komunikacijskih usluga; naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma; naknade za rtv pristojbu; naknade za parkiranje; regresne zahtjeve iz zdravstvenog i mirovinskog osiguranja). U postupku pred trgovačkim sudom naglasak se stavlja na materijalne dokaze, dozvoljava se traženje stručnih mišljenja, dopuštaju pisani iskazi svjedoka, propisuje da se obavijesti o ročištima pribavljaju putem mrežne stranice e-predmet.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom dodaje se novi članak 1.a u kojem se navode nazivi pravnih akata Europske unije čija se provedba osigurava.

Uz članak 2.

Ovim člankom dopunjava se članak 10. Zakona kako bi se načelno propisalo pravilo prema kojem su i stranke i drugi sudionici postupka dužni postupak provesti, odnosno ponašati se tako da ne odugovlače postupak, tj. na način da se postupak mora provesti u razumnom roku i

sa što manje troškova. Kao i prema sada važećem pravilu, sud je dužan onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku. Stavak 13. je nomotehnički dorađen radi jasnijeg izričaja.

Uz članak 3.

Clankom 34. Zakona propisane su vrste sporova u kojima uvijek u prvom stupnju sude općinski sudovi. Ovom odredbom proširuje se krug sporova za koje je Zakonom propisana isključiva nadležnost općinskih sudova kako bi se trgovački sudovi rasteretili od sporova koji su beznačajni za gospodarstvo.

Uz članak 4.

Ovom odredbom u članku 34.b stavku 1. točki 1. zarez i riječi: „uključujući i trgovce pojedince“ brišu se, a s obzirom na to da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine, broj 40/19) brisan institut trgovca pojedinca. Također, ovom odredbom propisuje se isključiva nadležnost trgovačkih sudova u slučajevima kada je jedna od stranaka osoba nad kojom je pred trgovačkim sudom otvoren stečajni postupak bez obzira na svojstvo druge stranke te na sve sporove u povodu tog stečajnog postupka, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sudi općinski sud, odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda. Sporovi koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka dovršit će se pred sudom koji vodi stečajni postupak. Naime, zbog specifičnosti postupka u slučajevima kada je nad jednom od stranaka pred trgovačkim sudom otvoren stečajni postupak, radi učinkovitosti i pravne sigurnosti, svrshishodnije je da je za te parnične postupke nadležan sud koji vodi stečajni postupak.

Uz članak 5.

Ovom odredbom predlaže se brisati vrijednost predmeta spora kao kriterij za pravo na izjavljivanje revizije s obzirom na to da stupanjem na snagu ovoga Zakona vrijednost predmeta spora prestaje biti kriterij za dopuštenost revizije te se uvodi institut podnošenja prijedloga za dopuštenje revizije i revizija po dopuštenju.

Uz članak 6.

Predloženom odredbom usklađuje se članak 40. stavak 3. Zakona s novim konceptom revizije po dopuštenju.

Uz članak 7.

Predloženom odredbom članak 73. stavak 5. Zakona jezično se usklađuje i normativno poboljšava, dok se stavkom 6. dopušta mogućnost da se zahtjev za izuzeće suca podnese do donošenja odluke pred prvostupanjskim odnosno drugostupanjskim sudom, dakle, tijekom cijelog postupka sve dok to nije prekasno, tj. sve dok nije donesena odluka u kojoj je sudjelovao sudac ili suci čije se izuzeće traži. Zbog novog uređenja iz stavka 6. stavak 7. postaje suvišan.

Uz članke 8. i 9.

Ovim člankom se propisuje tko je obveznik plaćanja sudskih troškova u vezi s postavljanjem privremenog zastupnika. Kao pravilo se propisuje da te troškove snosi stranka kojoj se postavlja privredni zastupnik.

Uz članak 10.

Predloženom odredbom članak 91.a Zakona usklađuje se s novim konceptom revizije po dopuštenju. Izmijenjenim stavkom 3. propisuje se obveza da se, uz prijedlog za dopuštenje

revizije ili reviziju ili najkasnije do isteka roka za podnošenje revizije, priloži izvornik ili preslika potvrde o položenom pravosudnom ispitu ili druga javna isprava u izvorniku ili preslici iz koje proizlazi da stranka ili njen punomoćnik ima položen pravosudni ispit, ako takva potvrda ili druga javna isprava u izvorniku ili preslici prethodno nije podnesena sudu u istom postupku.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se mogućnost podnošenja podnesaka u električkom obliku. Takav podnesak mora biti potpisani kvalificiranim električkim potpisom u skladu s posebnim propisima, u kojem slučaju se smatra vlastoručno potpisanim. Obveznici komuniciranja sa sudom putem električke komunikacije su državna tijela, državno odvjetništvo, odvjetnici, javni bilježnici, sudske vještaci, sudske procjenitelji, sudske tumači, stečajni upravitelji i pravne osobe te su uvijek dužni podneske podnositi u električkom obliku. Ako obvezni korisnik električke komunikacije podnesak ne podnese u električkom obliku, sud će podnositelju naložiti da u roku od osam dana podnesak dostavi u električkom obliku. Ako podnositelj ne dostavi podnesak u električkom obliku u određenom roku, smarat će se da je podnesak povučen. Električka komunikacija moguća je putem jedinstvenog informacijskog sustava kojeg uspostavlja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Uz članak 12.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost korištenja odgovarajućih audiovizualnih uređaja za potrebe održavanja ročišta na daljinu ili izvođenje pojedinih dokaza korištenjem takve opreme.

Uz članak 13.

Predloženom odredbom propisuje se plaćanje naknade koju pravilnikom propiše ministar nadležan za poslove pravosuđa za transkripciju tonske snimke.

Uz članak 14.

Predloženom odredbom propisuje se da član vijeća koji je pri glasanju ostao u manjini u pogledu odluke ili njenih razloga može izložiti razloge svog glasanja u izdvojenom mišljenju koje se dostavlja strankama uz odluku i objavljuje na isti način kao i odluka.

Uz članak 15.

Predloženom odredbom uređuje se članak 133. Zakona, kojim se načini dostave usklađuju s novim mogućnostima i obvezom električke komunikacije.

Uz članak 16.

Predloženom odredbom propisuje se da sud može naložiti strankama da jedna drugoj izravno upućuju pismena preporučeno poštom s povratnicom ili na drugi način koji omogućava dokaz o obavljenoj predaji, osim ako su obje stranke ili njihovi punomoćnici ili zakonski zastupnici uvijek dužni podneske podnositi u električkom obliku u skladu s člankom 106.a Zakona.

Uz članke 17. do 25.

Ovim člancima se dodaje novi članak 133.d Zakona, kojim su uređuje električka komunikacija, a sve u skladu s pravilima prema kojima obveznici komuniciraju sa sudom putem električke komunikacije postaju državna tijela, državno odvjetništvo, odvjetnici, javni bilježnici, sudske vještaci, sudske procjenitelji, sudske tumači, stečajni upravitelji i pravne osobe. Zbog navedenoga dosadašnja pravila o dostavi navedenim osobama se mijenjaju, dok se pravila o dostavi ostalim osobama (fizičkim osobama) dopunjaju. Naime,

ako se dostava obavlja stavljanjem pismena na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova, sve daljnje dostave u postupku obaviti će se stavljanjem pismena na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova, uz (istodobni) pokušaj dostave na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka, dok stranka ne obavijesti sud o adresi svog prebivališta ili boravišta. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova, neovisno o tome je li i kada je uspjela dostava na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka. Također, propisuje se pravilo da ako primatelj ne podigne pismo ili ako se dostava ne uspije obaviti iz bilo kojeg drugog razloga, smatrati će se da dostava nije uspjela te će se pokušati još jednom ili će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda, u skladu s odredbama Zakona.

Uz članak 26.

Predloženom odredbom usklađuje se članak 145. stavak 2. Zakona s predloženim načinom odlučivanja o reviziji koja će biti dopuštena ako je Vrhovni sud Republike Hrvatske dopusti, na način da se odredbe o produženju roka za dostavu obavijesti sudu o promjeni adrese odnose jednakom na reviziju i na podnošenje prijedloga za dopuštenje revizije.

Uz članak 27.

Ovom odredbom predlaže se napuštanje upotrebe pečata u odnosu na pravne i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost na način da će potvrdu o primitku potpisati osoba ovlaštена za zastupanje pravne osobe ili fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost bez potrebe otiskivanja pečata.

Uz članak 28.

Ovom odredbom predlaže se naknadu troškova u slučaju djelomičnog uspjeha u parnici računati prema postotku uspjeha u odnosu na konačno postavljeni tužbeni zahtjev tako da se najprije utvrdi postotak u kojemu je svaka od njih uspjela, zatim od postotka one stranke koja je u većoj mjeri uspjela oduzme postotak one stranke koja je u manjoj mjeri uspjela, nakon toga će utvrditi iznos pojedinih i iznos ukupnih troškova stranke koja je u većoj mjeri uspjela u parnici, a koji su bili potrebni za svrhovito vođenje postupka. Toj stranci sud će odmjeriti naknadu dijela ukupnog troška koji odgovara postotku koji je preostao nakon navedenog obračuna postotaka u kojima su stranke uspjele u parnici. Novost je i to da se propisuje kako omjer uspjeha u parnici sud ocjenjuje prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu.

Uz članak 29.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da trošak postupka tužitelju koji je povukao tužbu ili se odrekao tužbenog zahtjeva odmah nakon što je tuženik udovoljio zahtjevu tužitelja ili iz drugih razloga koji se mogu pripisati tuženiku, naknadi tuženik.

Uz članak 30.

Predloženom odredbom propisuje se pravilo da svaka stranka snosi svoje troškove izlučne parnice ako je tuženik kao ovrhovoditelj u ovršnom postupku imao opravdanih razloga smatrati da ne postoje prava trećih osoba na tom predmetu.

Uz članak 31.

Ovom odredbom predlaže se proširiti ovlasti sudskega savjetnika na odlučivanje o zahtjevu za naknadu troškova u slučaju povlačenja tužbe, odricanja ili odustanka od pravnog lijeka, kao i u slučaju donošenja presude na temelju priznanja i presude na temelju odricanja, ako oni nisu obavljeni na raspravi.

Uz članak 32.

Predloženom odredbom mogućnost izvođenja pojedinih dokaza uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja dopušta se i u slučaju kada dokaze izvodi zamoljeni sud.

Uz članak 33.

Predloženom odredbom usklađuje se članak Zakona s predloženim odredbama o napuštanju instituta redovne revizije prema kojem je vrijednost predmeta spora kriterij za pravo na izjavljivanje revizije s obzirom na to da stupanjem na snagu ovoga Zakona vrijednost predmeta spora prestaje biti kriterij za dopuštenost revizije.

Uz članak 34.

Predloženom odredbom članak 186.a stavak 4. Zakona jezično se usklađuje i normativno poboljšava.

Uz članak 35.

Ovom odredbom predlaže se osnažiti mirenje kao jedan od alternativnih načina rješavanja sporova na način da se sucima omogući da stranke upute ili samo potaknu na pokretanje postupka mirenja pri sudu te se predlažu postupovne odredbe kojima se propisuje način upućivanja, postupanja i pravna snaga sklopljene nagodbe u postupku mirenja. Također, iznimno od stavka 1. predloženog članka, sud će po primitu odgovora na tužbu uputiti stranke da u roku od osam dana pokrenu postupak mirenja ako su obje stranke dionička društva, neovisno o tome tko su dioničari, ako je jedna stranka dioničko društvo, neovisno o tome tko su dioničari, a druga pravna osoba u kojoj je jedini ili većinski član Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te ako su obje stranke pravne osobe u kojoj je jedini ili većinski član Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 36.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost podnošenja prijedloga za rješavanje spora u postupku mirenja i postupak mirenja pred sudom nakon podnošenja redovnog pravnog lijeka.

Uz članak 37.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost podnošenja prijedloga za rješavanje spora u postupku mirenja i postupak mirenja u nekom od centara za mirenje izvan suda za vrijeme trajanja parničnog postupka, u kojem slučaju će sud zastati s postupkom.

Uz članak 38.

Predloženom odredbom mijenjaju se pravila o zastoju postupka. Rokovi za zastoj parničnog postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora usklađuju se s rokovima iz posebnog zakona kojim je uređeno mirenje. Zastoj može trajati najduže 60 dana, s tim da na suglasni obrazloženi prijedlog stranaka, podnesen prije proteka roka čije se produljenje traži, sud može jednom ovaj rok produžiti za određeno vrijeme, najviše za dalnjih 120 dana. Ako nijedna stranka u roku od 15 dana nakon proteka rokova ne predloži nastavak postupka, smarat će se da je tužba povučena.

Uz članak 39.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da tužitelj iznimno može preinačiti tužbu bez pristanka tuženika do trenutka zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka.

Uz članak 40.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost stupanja novog tužitelja u postupak uz dotadašnjeg tužitelja ili proširenje tužbe na novog tuženika uz njegov pristanak najkasnije do trenutka zaključenja prethodnog postupka umjesto do zaključenja glavne rasprave. Ovo stoga što je zaključenje prethodnog postupka trenutak kada se fiksiraju dokazi koji će se izvesti na glavnoj raspravi i sporna pitanja.

Uz članak 41.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost/obveza prekida postupka i ako je zahtjev Sudu Europske unije o tumačenju Ugovorâ Europske unije te valjanosti i tumačenju akata institucije, tijela, ureda ili agencija Europske unije već podnesen u drugom postupku, a odluka suda ovisi o rješenju tog zahtjeva. Također, predlaže se mogućnost/obveza prekida postupka koji ovisi o istom pravnom pitanju o kojem je zatraženo pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske u oglednom postupku. Protiv rješenja o prekidu postupka zbog podnošenja zahtjeva Sudu Europske unije i provedbe oglednog postupka nije dopuštena žalba.

Uz članak 42.

Ovom odredbom propisano je da će se u postupku u kojem odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja, rješenje o prekidu postupka objaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova te dostaviti strankama i umješačima u roku od 30 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog. Također je propisano da stranke i umješači u postupku u kojemu odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja, mogu podnijeti očitovanje o rješenju pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, Vrhovnom суду Republike Hrvatske u roku od 45 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog. Očitovanja podnesena nakon isteka roka Vrhovni sud Republike Hrvatske će uzeti u obzir, ako je to još moguće.

Uz članak 43.

Predloženom odredbom propisane su mogućnosti dovršetka parničnih postupaka koji se vode o tražbinama koje se prijavljuju u stečajnom postupku ako nije podnesen prijedlog za nastavak parnice pod prepostavkama propisanim zakonom kojim je uređen stečajni postupak, ili ako tužitelj nije prijavio tražbinu u stečajnom postupku ili mu je tražbina priznata u stečajnom postupku. Također, predloženom odredbom propisane su prepostavke za nastavak postupka ako je sud prekinuo postupak u kojem odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja.

Uz članak 44.

Predloženom odredbom propisani su uvjeti i način da se parnični postupak dovrši ako stranke ne predlože nastavak postupka nakon što je postupak prekinut zbog prestanka postojanja pravne osobe ili zbog izrečene zabrane rada pravnoj osobi.

Uz članak 45.

Predloženom odredbom dopunjuje se članak 221.b na način da se propisuje mogućnost da sud zatraži od Ministarstva financija, Porezne uprave da u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva u slučaju kada tražbina po pojedinačnom računu prelazi iznos od 10.000,00 kuna dostavi sudu podatak o odbitku pretporeza. Ako, u sporovima čija vrijednost predmeta spora ne prelazi 10.000,00 kuna, tuženik u zadanim roku ne dostavi sudu isprave iz kojih se može utvrditi je li tuženik koristio pravo na odbitak pretporeza, smatrati će se da je koristio pravo na odbitak pretporeza.

Uz članak 46.

Predloženom odredbom u svrhu osiguranja procesne discipline stranaka, propisuje se da je stranka dužna podnijeti ispravu u trenutku predlaganja tog dokaza, osim ako sud ne odredi drukčije.

Uz članak 47.

Predloženom odredbom napušta se pravilo prema kojemu sud može odlučiti izvesti dokaze saslušanjem stranaka kada nema drugih dokaza ili kada unatoč izvedenim dokazima ustanovi da je to potrebno za utvrđivanje važnih činjenica. Dakle, saslušanje stranaka je moguće i onda kada postoje drugi dokazi, odnosno, saslušanje stranaka ne moraju biti posljednji dokaz u postupku.

Uz članak 48.

Ovom odredbom predlaže se proširiti ovlasti sudskega savjetnika na postupanje u povodu prijedloga za osiguranje dokaza stavljenog u tijeku sudskeg postupka.

Uz članak 49.

Predloženom odredbom propisuje se da sud može odbaciti tužbu nakon što ju je prethodno ispitao ne samo u slučajevima kada je to zakonom propisano već i u slučaju kada je tužbi trebao prethoditi zakonom predviđeni postupak ili radnja, a bez kojih se ne može zahtijevati zaštita povrijedenog prava pred nadležnim sudom.

Uz članak 50.

Ovom odredbom predlaže se propisati rok od 60 dana od dana podnošenja tužbe u kojem je sud dužan dostaviti tužbu tuženiku radi podnošenja odgovora na tužbu. Također, predlaže se da sud više ne mora u pozivu na podnošenje pisanog odgovora na tužbu odrediti pripremno ročište.

Uz članak 51.

Predloženom izmjenom proširuje se ovlast suda da na pripremnom ročištu odbaci sve tužbe za koje utvrdi da ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe, za razliku od sadašnjeg rješenja i izričaja prema kojemu bi sud mogao odbaciti tužbu za koju utvrdi da ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za utvrđenje (deklatornu tužbu).

Uz članak 52.

Ovom odredbom dodatno se potiče stranke da sporo riješe mirnim putem tako da se propisuje obveza suda da stranke upozna s tom mogućnošću.

Uz članak 53.

Ovom odredbom propisuje se posljedica neaktivnosti stranaka na pripremnom ročištu te se propisuje presumirano povlačenje tužbe u slučaju kada obje stranke neopravdano izostanu s pripremnog ročišta ili su prisutne, ali ne žele raspravljati ili se neopravdano udalje s ročišta.

Uz članak 54.

Predloženom odredbom uvodi se procesna disciplina i sprječavaju moguće zlouporabe postupovnih prava i odugovlačenje postupka. Sud može pozvati stranke da se u roku koji, u pravilu, nije duži od 30 dana pisano očituju na navode protivne stranke, a podnesci i očitovanja koji su predani nakon proteka roka sud neće uzeti u obzir. Iznimno, stranka može

tražiti da ih sud uzme u obzir ako ih bez svoje krivnje nije mogla podnijeti pravodobno ili ako njihovo uzimanje u obzir ne bi dovelo do odugovlačenja postupka.

Uz članak 55.

Predloženo odredbom ukida se obveza suda da u slučaju kada iz činjenica navedenih u tužbi ne proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva mora odrediti pripremno ročište radi davanja mogućnosti tužitelju da preinači tužbu iz koje ne proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva.

Uz članak 56.

Predloženo odredbom usklađuje se članak 332.a Zakona s predloženom odredbom kojom se briše mogućnost održavanja pripremnog ročišta na kojem bi tužitelj preinačio tužbu iz koje ne proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva.

Uz članke 57.

Predloženom odredbom propisano je da će stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, sud na ročištu uručiti ovjereni prijepis presude ili će, iznimno, uputiti stranku da ovjereni prijepis presude može preuzeti neposredno u суду istog dana.

Uz članak 58.

Predloženom odredbom članak 338. stavak 2. Zakona jezično se usklađuje i normativno poboljšava te se otklanja dvojba oko toga čiji osobni identifikacijski broj treba navesti u izreci presude. Također, stavak 4. mijenja se tako što se propisuje da će sud u obrazloženju sumarno izložiti zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su predložile.

Uz članak 59.

Ovim člankom uvodi se novo pravilo prema kojem rokovi za žalbu ne teku od 1. do 15. kolovoza.

Uz članak 60.

Ovom odredbom članak 354. stavak 2. točka 11. Zakona jezično se usklađuje i normativno poboljšava.

Uz članak 61.

Predloženom odredbom mijenjaju se žalbeni razlozi na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti prilikom ispitivanja prvostupanske presude u povodu žalbe.

Uz članak 62.

Ovom odredom se isključuje pravilo o zabrani dvostrukog ukidanja i postupanju drugostupanjskog suda nakon što je već jednom ukinuo presudu u odnosu na presude zbog ogluhe i presude zbog izostanka.

Uz članke 63. i 64.

Predloženima odredbama nomotehnički i pravno se poboljšavaju odredbe članka 373.b i 373.c Zakona, kojima se uređuje postupanje drugostupanjskog suda kada taj sud odluči provesti raspravu.

Uz članak 65.

Predloženom odredbom ukida se mogućnost da drugostupanjski sud bez obrazloženja odbije žalbu u slučaju da prihvaća činjenično stanje utvrđeno prvostupanjskom presudom, kao i primjenu materijalnog prava.

Uz članak 66.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da prvostupanjski sud u slučaju ukidanja presude od strane drugostupanjskog suda provede novu glavnu raspravu, bez potrebe ponovnog provođenja prethodnog postupka.

Uz članak 67.

Ovom odredbom predlaže se napuštanje podijele revizije na redovnu i izvanrednu te se uvodi tzv. „revizija po dopuštenju“, a koja se podnosi u roku od 30 dana od dostave odluke revizijskog suda o dopuštenosti revizije.

Uz članak 68.

Ovom odredbom propisuje se u kojim sporovima stranke iznimno mogu podnijeti reviziju protiv presude donesene u drugom stupnju, bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao i da se ta revizija podnosi u roku od 30 dana od dostave presude donesene u drugom stupnju.

Uz članak 69.

Ovom odredbom propisuje se da se prijedlog za dopuštenje revizije može podnijeti zbog pravnog pitanja koje je važno za odluku o sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava za sudsku praksu.

Uz članak 70.

Ovom odredbom propisano je da će Vrhovni sud Republike Hrvatske dopustiti reviziju ako se može očekivati odluka o nekom pravnom pitanju koje je važno za odluku o sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu te su propisana pravna pitanja zbog kojih će osobito dopustiti reviziju.

Uz članak 71.

Ovom odredbom propisuju se razlozi zbog kojih se može podnijeti revizija protiv presude donesene u drugom stupnju, bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u sporu o postojanju ugovora o radu, odnosno, prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa, o utvrđivanju majčinstva ili očinstva, u povodu tužbi za zaštitu od diskriminacije te u povodu tužbi radi objave ispravka informacije.

Uz članak 72.

Ovom odredbom propisuje se ovlast Vrhovnog suda Republike Hrvatske da odlučuje o dopuštenosti revizije na temelju prijedloga za dopuštenje revizije. Prijedlog se podnosi prvostupanjskom sudu u roku od 30 dana od dostave drugostupanske presude. U prijedlogu stranka mora određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg predlaže da joj se dopusti podnošenje revizije te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno. O prijedlogu za dopuštenje revizije odlučuje rješenjem vijeće od tri suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Uz članak 73.

Ovom odredbom usklađuje se odredba članka 388. Zakona s predloženim izmjenama odredbi o reviziji i dopuštenju za izjavljivanje revizije.

Uz članak 74.

Ovom odredbom usklađuje se odredba članka 389. Zakona s predloženim izmjenama odredbi o reviziji i dopuštenju za izjavljivanje revizije.

Uz članak 75.

Ovom odredbom propisuje se da o reviziji bez rasprave odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Uz članak 76.

Ovom odredbom propisuje se da u povodu tzv. „revizije po dopuštenju“ revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena, dok u povodu revizije koja se protiv presude donešene u drugom stupnju može podnijeti bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

Uz članak 77.

Ovom odredbom propisuje se da će vijeće revizijskog suda odbaciti nepotpun i nedopušten prijedlog za dopuštenje revizije, a i nepravodoban ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud. Propisano je kada je prijedlog za dopuštenje revizije nepravodoban, nepotpun i nedopušten. Također, propisano je da se odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju i na reviziju.

Uz članak 78.

Ovom odredbom propisuje se da kada podnositelj prijedloga odustane od prijedloga za dopuštenje revizije to će sudac pojedinac revizijskog suda utvrditi rješenjem, ako to propusti učiniti prvostupanjski sud, ili kada je izjava o odustanku od prijedloga za dopuštenje revizije dostavljena revizijskom sudu. Ova odredba na odgovarajući način primjenjuje se i na reviziju.

Uz članak 79.

Ovom odredbom briše se članak 392.b Zakona radi usklađenja s predloženim odredbama o odlučivanju o odbacivanju nepravovremene, nepotpune i nedopuštene revizije od strane suca pojedinca revizijskog suda.

Uz članak 80

Ovom odredbom propisuje se kada će revizijski sud presudom odbiti tzv. „reviziju po dopuštenju“ te kada će presudom odbiti reviziju iz članka 382.a Zakona.

Uz članak 81.

Ovom odredbom propisuje se način postupanja revizijskog suda u slučaju kada utvrdi da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju se odnosi postupovno/pravno pitanje zbog kojeg je revizija dopuštena.

Uz članak 82.

Ovom odredbom propisuje se način postupanja revizijskog suda u slučaju kada utvrdi da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo zbog kojeg je revizija dopuštena.

Uz članak 83.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da se revizijski sud, prilikom donošenja odluke o prijedlogu da se dopusti revizija ili reviziji, pozove na razloge neke svoje ranije odluke.

Uz članak 84.

Ovom odredbom briše se članak 396.a Zakona radi usklađenja s predloženim izmjenama odredbi o reviziji i dopuštenju za izjavljivanje revizije.

Uz članak 85.

Ovom odredbom se u članku 399. Zakona briše upućivanje na odgovarajuću primjenu odredbe članka 366. (odluke drugostupanjskog suda po žalbi) Zakona u postupku u povodu revizije. Također, odredbom se propisuje da se revizija propisana posebnim zakonom smatra revizijom iz članka 382. Zakona.

Uz članak 86.

Ovim člankom propisano je da stranke mogu podnijeti reviziju i protiv rješenja drugostupanjskog suda kojim je postupak o predmetu spora pravomoćno završen te je propisano da je revizija protiv odluke suda drugog stupnja kojom je pravomoćno odlučeno o troškovima postupka dopuštena ako su ispunjene pretpostavke iz članka 385.a stavka 1. Zakona.

Uz članak 87.

Ovom odredbom je rok za odgovor na tužbu u postupku u parnicama iz radnih odnosa produžen s osam na 15 dana.

Uz članak 88.

Ovom odredbom je brisan članak 436. Zakona jer nema potrebe u parnicama iz radnih odnosa posebno propisivati rok u kojem se nalaze izvršenje činidbe.

Uz članak 89.

Ovom odredbom je brisan rok za podnošenje žalbe od osam dana u parnicama iz radnih odnosa, čime je rok za žalbu u ovoj vrsti postupka povećan na 15 dana.

Uz članak 90.

Ovom odredbom je brisan rok za podnošenje žalbe od osam dana u parnicama zbog smetanja posjeda, čime je rok za žalbu u ovoj vrsti postupka povećan na 15 dana. Također, propisano je da u postupku u parnicama zbog smetanja posjeda rok za odgovor na tužbu je 15 dana.

Uz članak 91.

Ovim člankom propisuje se što se smatra nepotpunim prigovorom u postupku izdavanja platnog naloga. Prigovor je nepotpun ako se iz prigovora ne može utvrditi koji se platni nalog pobija, ako nije potpisani ili ako u njemu nisu navedeni razlozi pobijanja.

Uz članak 92.

Ovom odredbom u članku 453. dodaje se novi stavak 3. koji propisuje da u postupku u povodu pravnog lijeka protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave stranke mogu istaknuti prigovor stvarne i mjesne nenađežnosti sve dok se pred tim sudom na upuste u raspravljanje o glavnoj stvari.

Uz članak 93.

Ovim člankom propisuje se procesna disciplina stranaka u postupku u sporovima male vrijednosti. Tako je tužitelj dužan najkasnije u podnesku predanom sudu u roku od 15 dana od primitka rješenja kojim je stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovra i ukinute provedene radnje, a postupak nastavljen kao u povodu prigovora protiv platnoga naloga, iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica. Tuženik je dužan najkasnije u roku od 15 dana od primitka tužiteljevog podneska iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Uz članak 94.

Ovim člankom usklađuju se pravila o neaktivnosti stranka na drugom ili kasnijem ročištu s obzirom na to pravilo da bi postupak trebalo pred prvim stupnjem provesti na jednom pripremnom i na jednom ročištu za glavnu raspravu. Također, mijenja se upozorenje koje je sud dužan dati strankama u pozivu za prvo ročište.

Uz članak 95.

Ovom odredbom ukida se posebno pravilo o objavi presude u sporovima male vrijednosti odmah nakon zaključenja glavne rasprave.

Uz članak 96.

Ovom odredbom mijenjaju se žalbeni razlozi iz kojih se može pobijati odluka kojom se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti.

Uz članak 97.

Ovom odredbom propisuje se da u sporovima male vrijednosti žalba protiv presude ili rješenja ne odgađa ovru, osim ako sud koji donosi presudu ili rješenje, iznimno, po službenoj dužnosti, obrazloženim rješenjem, odredi drukčije.

Uz članke 98., 99. i 100.

Ovim odredbama se predlaže mogućnost da u postupcima pred trgovackim sudovima sud odlučne činjenice u pravilu utvrđuju uvidom u isprave. Također se predlaže da u postupcima pred trgovackim sudovima sud po službenoj dužnosti može od trećih tražiti stručna mišljenja i podatke o trgovackim običajima kojima ne raspolaže te mogućnost da sud dozvoli strankama da prilože pisane iskaze stranaka ili svjedoka, a da se saslušanje stranaka ili svjedoka svede na postavljanje pitanja radi provjere, dopune ili razjašnjenja navoda iz tih iskaza.

Uz članak 101.

Ovom odredbom briše se članak 492.d Zakona s obzirom na to da je dostava elektroničkim putem izjednačena s klasičnim načinom dostave putem pošte u odredbama zakona koje su zajedničke i za općinske i za trgovacke sudove.

Uz članak 102.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da se u postupku pred trgovackim sudovima stranka u postupku obavještava o ročištima putem mrežne stranice e-predmet. Propisuju se veće ovlasti sudskim savjetnicima jer im se daje ovlaštenje donositi odluke o prekidu postupka, nastavku prekinutog postupka i obustavi postupka, a koje mogu donijeti tijekom cijelog postupka.

Uz članak 103.

Ovom odredbom usklađuje se odredba članka 497.a Zakona s predloženim izmjenama odredbi o reviziji i dopuštenju za izjavljivanje revizije.

Uz članak 104.

Ovom odredbom briše se članak 499. Zakona jer su pravila o izravnoj komunikaciji između stranka i procesnoj disciplini stranka koja vrijede u drugim vrstama postupka primjenjiva i na parničnim postupke pred trgovačkim sudovima.

Uz članak 105.

Ovom odredbom predlaže se ujednačavanje rokova za podnošenje žalbe i rok za (dobrovoljno) ispunjenje činidbe u postupcima pred trgovačkim sudovima s rokovima koji vrijede pred redovnim sudovima. Tako bi razlika u odnosu na rokove koji se primjenjuju pred redovnim sudovima bila samo u odnosu na objektivni rok za podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje koji bi u postupku pred trgovačkim sudovima iznosio 30 dana, a u postupcima pred drugim sudovima iznosi dva mjeseca.

Uz članak 106.

Ovom odredbom članak 501.a se usklađuje s predloženim rješenjem uređenja ovršnog postupka na temelju vjerodostojne isprave.

Uz članak 107.

Ovom odredbom ispravlja se propust učinjen prilikom donošenja Zakona na način da se predlaže proširenje učinka odredbe članka 502.c Zakona i na tužbe za isplatu.

Uz članak 108.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost uvođenja instituta oglednog postupka, kojim bi se za veći broj istovrsnih sporova koji su u već pokrenuti ili se očekuje njihovo pokretanje u kraćem razdoblju, a rješenje kojih ovisi o istom pravnom pitanju koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoј primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu, donijela jedinstvena odluka u kojoj bi Vrhovni sud Republike Hrvatske zauzeo stav o postavljenom pravnom pitanju.

Ogledni spor bi inicirao prvostupanjski sud koji, nakon održavanja pripremnog ročišta i sjednice sudskog odjela, dostavlja prijedlog za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, sa spisom predmeta, Vrhovnom суду Republike Hrvatske radi zauzimanja pravnog shvaćanja o tom pitanju i taj prijedlog odmah objaviti na mrežnoj stranici e-glasna ploča sudova.

U prijedlogu prvostupanjski sud mora određeno naznačiti pravno pitanje o kojemu predlaže zauzimanje pravnog shvaćanja Vrhovnog суда Republike Hrvatske te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno.

Predsjednik Vrhovnog суда Republike Hrvatske će nakon primitka prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava bez odgode zatražiti od predsjednika svih prvostupanjskih sudova da ga obavijeste o tome jesu li i u kojem broju pred njihovim sudovima pokrenuti takvi sporovi, a predsjednici prvostupanjskih sudova dužni su podatke dostaviti predsjedniku Vrhovnog суда Republike Hrvatske u roku od 15 dana.

O dopuštenosti prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava odlučuje sjednica odjela Vrhovnog суда Republike Hrvatske rješenjem u roku od 30 dana od proteka roka za očitovanje predsjednika svih prvostupanjskih sudova.

U odluci kojom se prijedlog odbija dovoljno je da se Vrhovni sud Republike Hrvatske pozove na nedostatak pretpostavki za podnošenje prijedloga, a u odluci kojom se dopušta prijedlog Vrhovni sud Republike Hrvatske navodi u kojem dijelu i u odnosu na koje određeno pravno pitanje dopušta zauzimanje pravnog shvaćanja.

O pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava odlučuje sjednica odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske rješenjem u roku od 90 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog, odnosno, alternativno o pravnom pitanju odlučuje sjednica sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske na kojoj će se, nakon provedene rasprave, donijeti pravno shvaćanje o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava u roku od 90 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog.

Nakon donošenja pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, sud će u nastavljenim postupcima biti vezan tim pravnim shvaćanjem.

Uz članak 109.

Ovom odredbom u članku 507.ć stavku 1. točka 2. briše se jer u slučaju dostave izvansudskih isprava u inozemstvo osoba kojoj treba dostaviti pismeno nema prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište na području općinskog suda u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 110.

Ovom odredbom dopušta se osobi zainteresiranoj za ishod nekog sudskog postupka da obavi dostavu sudskih pismena u Republici Hrvatskoj izravno putem nadležnog javnog bilježnika.

Uz članak 111.

Ovom odredbom predlaže se izmjena članka 507.i tako da je za odlučivanje o zahtjevima za izdavanje i preispitivanje, kao i za davanje potvrde o ovršnosti europskoga platnog naloga prema Uredbi br. 1896/2006 nadležan općinski, odnosno trgovački sud ako se radi o predmetima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova, prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu, odnosno sjedištu tuženika.

Uz članak 112.

Ovom odredbom u članku 507.k Zakona ispravlja se krivo označavanje članaka o dostavi prema Uredbi (EU) br. 1393/2007 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi sudskih i izvansudskih isprava u građanskim i trgovackim predmetima u državama članicama („dostava isprava“) i o ukidanju Uredbe vijeća (EZ) Vijeća br. 1348/2000.

Uz članak 113.

Ovom odredbom članak 507.l Zakona se usklađuje s Uredbom (EZ) br. 2015/2421 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 861/2007 o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti i Uredbe (EZ) br. 1896/2006 o uvođenju postupka za europski platni nalog.

Uz članak 114.

Ovom odredbom članak 507.m Zakona ispravlja se jezični propust i isti usklađuje člancima 18. i 19. Uredbe br. 1896/2006.

Uz članak 115.

Ovom odredbom članak 507.n Zakona normativno se usklađuje s Ovršnim zakonom (Narodne novine, br. 112/12, 25/13 i 93/14).

Uz članak 116.

Ovom odredbom propisuje se da će se odredba članka 295. stavka 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) primjenjivati i na postupke koji su pokrenuti prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 25/13). Razlog ovakvog propisivanja je pravna praznina koja je nastala time da se odredbe Novele`13 kojim su brisane odredbe o mirovanju, članci 36. do 38., primjenjuju i na postupke pokrenute prije stupanja na snagu te Novele. Stoga su, u postupcima pokrenutim prije stupanja na snagu toga Zakona, ostali neuređeni slučajevi „ako s ročišta za glavnu raspravu neopravdano izostanu obje stranke ili ako dođu na ročište, ali se neće upustiti u raspravljanje, ili se udalje s ročišta“. S obzirom na to da i dalje postoje takvi postupci i da su postojale brojne primjedbe na opisanu pravnu prazninu, radi se o potrebnoj odredbi.

Uz članak 117.

Ovom odredbom propisuju se pravila po kojima će se dovršiti postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 118.

Ovom odredbom propisuju se pravila o elektroničkoj komunikaciji. Obveznici elektroničke komunikacije s općinskim sudovima su: državna tijela, državno odvjetništvo, odvjetnici, javni bilježnici, sudski vještaci, sudski procjenitelji, sudski tumači, stečajni upravitelji i povjerenici te sve pravne osobe.

Uz članak 119.

Ovom odredbom propisuju se pravila po kojima će se dovršiti postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a u kojima je doneseno rješenje o prekidu postupka na temelju članka 212. točke 4. Zakona.

Uz članak 120.

Ovom odredbom propisan je rok u kojem je ministar nadležan za poslove pravosuđa dužan donijeti podzakonske akte za provedbu ovoga zakona.

Uz članak 121.

Ovom odredbom uređuje se stupanje Zakona na snagu.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODНОСУ NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U Hrvatskome saboru nakon rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku koja je zaključena 12. travnja 2019. godine, na 12. sjednici održanoj 9. svibnja 2019. godine, donesen je Zaključak kojim se prihvata Prijedlog zakona te se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, tekst Konačnog prijedloga zakona dorađen je u nomotehničkom smislu te radi preciziranja izričaja u odnosu na odredbe u vezi s elektroničkom komunikacijom te je dodatno propisana mogućnost suda da u obrazloženju presude sumarno izloži zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su predložile.

Također su prihvateće primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora koje se odnose na nomotehničke izmjene, osim primjedbe u odnosu na članak 19., 41. i 117. prema kojoj je potrebno doraditi izričaj u izmijenjenom članku 134.a stavak 1. jer kada se navode brojevi članaka mora se navesti i kojeg zakona, jedino samo kada se u prekršajnim odredbama u zagradi poziva na određeni članak zakona onda se u zagradi navodi samo broj članaka (isto i u člancima 41. i 117.), a odredba članka 11. je izmijenjena na način da je propisano donošenje pravilnika, slijedom čega je u članku 119. navedena obveza donošenja pravilnika iz članka 11.

Prihvatećen je prijedlog Odbora za pravosuđe Hrvatskoga sabora da se u članku 73. uredi odlučivanje o dopuštenosti revizije na način da o prijedlogu za dopuštenje revizije odlučuje sudac pojedinac ili vijeće od tri suca Vrhovnoga suda Republike Hrvatske te je u Konačnom prijedlogu zakona propisano da o prijedlogu za dopuštenje revizije odlučuje vijeće od tri suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Nadalje, prihvatećena je primjedba Ministarstva financija u kojoj je isto navelo kako nije suglasno sa člankom 221.b važećeg Zakona o parničnom postupku te je stoga propisano da se u članku 221.b mijenja stavak 2. te dodaju stavci 3. i 4. kojim se propisuje mogućnost da sud zatraži od Ministarstva financija, Porezne uprave da u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva u slučaju kada tražbina po pojedinačnom računu prelazi iznos od 10.000,00 kuna dostavi sudu podatak o odbitku pretporeza. Ako, u sporovima čija vrijednost predmeta spora ne prelazi 10.000,00 kuna, tuženik u zadanim roku ne dostavi sudu isprave iz kojih se može utvrditi je li tuženik koristio pravo na odbitak pretporeza, smatrati će se da je koristio pravo na odbitak pretporeza.

V. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVACAĆANJA

Nisu prihvateće primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora u odnosu na članke 19., 41. i 117. prema kojoj je potrebno doraditi izričaj u izmijenjenom članku 134.a stavak 1. jer kada se navode brojevi članaka mora se navesti i kojeg zakona, jedino samo kada se u prekršajnim odredbama u zagradi poziva na određeni članak zakona onda se u zagradi navodi samo broj članaka (isto i u člancima 41. i 117.). Primjedba nije prihvatećena iz razloga što bi prihvatanjem iste postojale razlike u načinu navođenja brojeva članaka u odredbe važećeg Zakona o parničnom postupku koje nisu obuhvaćen izmjenama i dopunama, a u kojima se također navode brojevi članaka.

Također nisu prihvateći prijedlozi Odbora za pravosuđe Hrvatskoga sabora, i to:

- prijedlog kojim se predlaže urediti podnošenje zahtjeva za reviziju i vezati ga za vrijednost predmeta spora, te otvoriti mogućnost ulaganja zahtjeva i u pogledu sudske troškova
Prijedlog nije prihvaćen s obzirom da se Prijedlogom zakona institut revizije nastoji propisati na način da se osigura ostvarenje ustavne zadaće Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a to je osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.
- prijedlog u vezi s člankom 299.a stavka 3. da se zakašnjela predaja podneska sankcionira na drugačiji način

Naime, prijedlog nije prihvaćen s obzirom na to da je jedan od razloga izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku postizanje još veće discipline stranaka u postupku, a radi ubrzanja i skraćivanja trajanja sudske postupaka. Naime, kako su uz pravilo iz predloženog članka 299.a stavka 3. propisane i iznimke kada stranka može tražiti da sud podneske koji su predani nakon proteka roka iz stavka 1. ili protivno odredbi iz stavka 2. uzme u obzir, sankcioniranje zakašnjene predaje podnesaka na način kako je predloženo smatra se odgovarajućim.

- prijedlog kojim se predlaže da se u odredbama o oglednom postupku radi rješavanja pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava razmotri mogućnost uređenja prethodnog pitanja sukladno odredbi članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

Prijedlog nije prihvaćen jer je upravo svrha oglednog postupka rješavanje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, dok je svrha postavljanja prethodnog pitanja Sudu Europske Unije tumačenje prava Europske unije, a ne općenito zauzimanje pravnih stajališta o pravnim pitanjima. Slijedom navedenoga, postavljanje prethodnih pitanja Vrhovnom sudu Republike Hrvatske nije u skladu s njegovom ustavnom zadaćom koja se ispunjava kroz institut revizije i oglednog postupka.

- prijedlog da se u prijelaznim i završnim odredbama uredi da članak 107. stupa na snagu odmah te da se odredba članka 120. izmijeni na način da zakon stupi na snagu ranije

Prijedlog nije prihvaćen s obzirom na to da je stupanje na snagu zakona propisano na dan 1. rujna 2019., što je odgovarajuće vremensko razdoblje od donošenja zakona i njegove objave u Narodnim novinama do njegovog stupanja na snagu, čine se omogućuje vrijeme upoznavanja sa sadržajem zakona i izbjegavanje prigovora njegova nepoznavanja, do čega bi sigurno došlo u slučaju da predložene odredbe stupe na snagu odmah, osobito u slučaju oglednog spora jer se radi o potpuno novom institutu koji se ovim zakonom prvi puta uvodi u hrvatski pravni sustav.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju pravila postupka na temelju kojih sud raspravlja i odlučuje u sporovima o osnovnim pravima i obvezama čovjeka i građanina, o osobnim i obiteljskim odnosima građana te u radnim, trgovackim, imovinskim i drugim građanskopravnim sporovima, ako zakonom nije za neke od tih sporova određeno da u njima sud rješava po pravilima kojega drugog postupka.

Članak 10.

Sud je dužan postupak provesti bez odugovlačenja, u razumnom roku, i sa što manje troškova te onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku.

Sud će kazniti novčanom kaznom od 500,00 do 10.000,00 kuna fizičku osobu, odnosno od 2.500,00 do 50.000,00 kuna pravnu osobu koja teže zlouporabi prava koja joj pripadaju u postupku, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Novčana kazna iz stavka 2. ovoga članka može se izreći stranci i umješaču, a njihovom zastupniku ako je on odgovoran za zlouporabu prava.

Novčanu kaznu izriče prvostupanjski sud. Izvan ročišta za glavnu raspravu kaznu izriče sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Ako sud koji odlučuje o pravnom lijeku posumnja da je koja od osoba koje sudjeluju u postupku teže zlouporabila prava koja joj pripadaju u postupku, naložit će prvostupanjskom sudu da provjeri je li takva zlouporaba počinjena.

U slučaju iz stavka 5. ovoga članka sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskoga suda izreći će novčanu kaznu ili će rješenjem utvrditi da nije počinjena teža zlouporaba prava. Prijepis svoje odluke prvostupanjski će sud uvijek dostaviti sudu iz stavka 5. ovoga članka.

Kada kažnjena osoba ne plati izrečenu novčanu kaznu u ostavljenom roku ili o tome bez odgađanja ne obavijesti sud, sud će u dalnjem roku od osam dana na rješenje o izrečenoj novčanoj kazni staviti potvrdu o ovršnosti te rješenje dostaviti Financijskoj agenciji radi izravne naplate novčane kazne provedbom ovrhe na novčanim sredstvima kažnjene osobe.

Ako Financijska agencija u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne provede ovrhu na novčanim sredstvima kažnjene osobe u skladu s odredbama zakona koji uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima u cijelokupnom iznosu izrečene novčane kazne, dostaviti će rješenje iz stavka 2. ovoga članka nadležnoj ispostavi Područnog ureda Porezne uprave prema prebivalištu, odnosno sjedištu kažnjene osobe radi prisilne naplate izrečene novčane kazne prema propisima o prisilnoj naplati poreza.

Ako kažnjena osoba nema prebivalište, odnosno sjedište na području Republike Hrvatske, Financijska agencija će dostaviti rješenje iz stavka 2. ovoga članka ispostavi Područnog ureda Porezne uprave prema sjedištu suda koji je donio rješenje iz stavka 2. ovoga članka.

Naplaćena novčana kazna uplaćuje se na račun prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske, dok će se o izvršenoj naplati obavijestiti sud.

Žalba izjavljena protiv rješenja o novčanoj kazni, ne odgađa provedbu tog rješenja.

Ako u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne uspije naplatiti novčanu kaznu, nadležna ispostava Područnog ureda Porezne uprave će o nenaplaćenoj novčanoj kazni za fizičku osobu obavijestiti sud koji je donio rješenje, nakon čega će se novčana kazna izrečena fizičkoj osobi zamijeniti kaznom zatvora po pravilima kaznenog prava o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora, o čemu će odluku donijeti sud koji je izrekao novčanu kaznu. Ako se novčana kazna izrečena pravnoj osobi ne naplati u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka, ta će se kazna prisilno naplatiti po pravilima kaznenog prava.

Ako je rješenje o izricanju novčane kazne ukinuto ili preinačeno, osoba kojoj je naplaćena izrečena novčana kazna može u istom postupku zatražiti od suda da naloži Republici Hrvatskoj isplatu neosnovano naplaćenog iznosa novčane kazne u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva osobe kojoj je naplaćena izrečena novčana kazna Ministarstvu financija Republike Hrvatske za isplatu tog iznosa, računajući od dana pravomoćnosti rješenja.

Članak 34.

Općinski sudovi u parničnom postupku uvijek sude u prvom stupnju u sporovima:

1. o uzdržavanju,
2. o postojanju ili nepostojanju braka, o poništenju i rastavi braka,
3. o utvrđivanju ili osporavanju očinstva ili materinstva,
4. o tome s kojim će roditeljem dijete živjeti i o roditeljskoj skrbi, ako se istodobno odlučuje o rastavi braka, postojanju ili nepostojanju braka i poništenju braka,
5. o stvarnim i osobnim služnostima,
6. zbog smetanja posjeda,
7. iz najamnih, zakupnih i stambenih odnosa (osim sporova iz članka 34.b točke 1.),
8. za ispravak informacije i za naknadu štete nastale objavom informacije,
9. za zaštitu od nezakonite radnje,
10. iz radnih odnosa.

Općinski sudovi sude u prvom stupnju i u svim drugim sporovima iz članka 1. ovoga Zakona koji nisu u prvostupanjskoj nadležnosti trgovačkih ili kojih drugih sudova.

Na području županijskog suda u kojemu je ustanovljeno više općinskih sudova zakonom se može odrediti da u određenoj vrsti sporova iz djelokruga općinskog suda na području istog županijskog suda sude samo neki od općinskih sudova.

Općinski sudovi obavljaju poslove pravne pomoći, ako zakonom nije drugačije određeno.

Članak 34.b

Trgovački sudovi u parničnom postupku u prvom stupnju sude:

1. u sporovima između pravnih osoba, u sporovima između pravnih osoba i obrtnika, uključujući i trgovce pojedince; u sporovima između obrtnika, ako se radi o sporu u vezi s njihovom djelatnošću, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sude općinski sudovi (članak 34. stavak 1.), odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekoga drugog suda,
2. sporove u povodu osnivanja, rada i prestanka trgovačkoga društva kao i o raspolaganju članstvom i članskim pravima u trgovačkom društvu,
3. sporove između članova trgovačkoga društva međusobno te između članova društva i društva koji se tiču upravljanja društvom i vođenja poslova društva kao i prava i obveza članova društva koji proizlaze iz njihova položaja u društvu, sporove između predsjednika i članova uprave ili nadzornog odbora društva i društva ili njegovih članova koji nastanu u svezi s njihovim radom u društvu ili za društvo,
4. sporove o odgovornosti člana trgovačkog društva, člana uprave ili nadzornog odbora trgovačkog društva za obveze trgovačkog društva,
5. sporove u kojima je stranka osoba nad kojom je otvoren stečajni postupak bez obzira na svojstvo druge stranke te sve sporove u povodu stečaja, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sudi općinski sud (članak 34. stavak 1.), odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda. Sporovi koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečaja dovršit će se pred sudovima pred kojima su pokrenuti,
6. u sporovima koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutarnjim vodama te u sporovima na koje se primjenjuje plovidbeno pravo (plovidbeni sporovi),
7. u sporovima koji se odnose na zrakoplove i na sporove na koje se primjenjuje zračno plovidbeno pravo,
8. u sporovima koji se odnose na zaštitu i uporabu industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva, na zaštitu i uporabu izuma i tehničkih unaprjeđenja te tvrtke, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,
9. u sporovima u povodu djela nelojalne tržišne utakmice, monopolističkih sporazuma i narušavanja ravnopravnosti na jedinstvenom tržištu Republike Hrvatske,
10. u sporovima između osoba iz točke 1. ovoga članka u kojima kao suparničari iz članka 196. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona sudjeluju i druge fizičke ili pravne osobe.

Članak 35.

Kad je za utvrđivanje stvarne nadležnosti, sastav suda, prava na izjavljivanje revizije i u drugim slučajevima predviđenim u ovom Zakonu mjerodavna vrijednost predmeta spora, kao vrijednost predmeta spora uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva.

Kamate, parnični troškovi, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja ne uzimaju se u obzir ako ne čine glavni zahtjev.

Članak 40.

Ako se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu, ali tužitelj u tužbi navede da pristaje da umjesto udovoljenja tom zahtjevu primi određenu novčanu svotu, kao vrijednost predmeta spora uzet će se ta svota.

U drugim slučajevima, kad se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu, mjerodavna je vrijednost predmeta spora koju je tužitelj u tužbi naznačio.

Ako je u slučaju iz stavka 2. ovoga članka tužitelj vrijednost predmeta spora očito suviše visoko ili suviše nisko naznačio, tako da se postavlja pitanje stvarne nadležnosti, sastava suda, vrste postupka, prava na izjavljivanje revizije, ovlaštenja na zastupanje ili prava na naknadu troškova postupka, sud će, po službenoj dužnosti ili na prigovor tuženika, najkasnije na pripremnom ročištu, u raspravljanje o glavnoj stvari, brzo i na prikladan način provjeriti točnost naznačene vrijednosti te rješenjem protiv kojega nije dopuštena posebna žalba odrediti vrijednost predmeta spora.

Ako se nakon upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari utvrdi da je tužitelj propustio odrediti vrijednost predmeta spora, sud prvoga stupnja će brzo i na prikladan način, nakon što strankama omogući da se o tome izjasne, odrediti vrijednost predmeta spora rješenjem protiv kojega nije dopuštena posebna žalba.

Ako prvostupanjski sud u slučaju iz stavka 4. ovoga članka ne utvrdi vrijednost predmeta spora na način određen u tom stavku najkasnije do zaključenja glavne rasprave, smatrati će se da je vrijednost predmeta spora 50.000,00 kn.

Članak 73.

Stranke mogu tražiti izuzeće samo suca koji sudjeluje u određenom postupku, odnosno predsjednika suda koji o zahtjevu za izuzeće treba odlučiti.

Nije dopušten zahtjev za izuzeće:

- 1) kojim se uopćeno traži izuzeće svih sudaca nekoga suda ili svih sudaca koji bi mogli suditi u nekom predmetu,
- 2) o kojem je već odlučeno,
- 3) u kojem nije naveden obrazloženi razlog zbog kojeg se traži izuzeće.

Zahtjeve iz stavka 2. ovoga članka odbacit će sudac pojedinac ili predsjednik vijeća pred kojim teče postupak u povodu kojeg je izuzeće zatraženo.

Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka posebna žalba nije dopuštena.

Ako je zahtjev za izuzeće iz stavka 2. ovoga članka istaknut u pravnom lijeku, odbacit će ga predsjednik prvostupanjskog suda.

Stranka je dužna podnijeti zahtjev za izuzeće suca čim sazna da postoji razlog za izuzeće, a najkasnije do završetka rasprave pred prvostupanjskim sudom; a ako nije bilo rasprave, do donošenja odluke.

Zahtjev za izuzeće suca višeg suda stranka može staviti u pravnom lijeku ili odgovoru na pravni lijek.

Članak 84.

Ako se u tijeku postupka pred prvostupanjskim sudom pokaže da bi redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika tuženiku trajao dugo, tako da bi zbog toga za jednu ili obje stranke mogle nastati štetne posljedice, sud će tuženiku postaviti privremenog zastupnika.

Uz uvjet iz stavka 1. ovog članka sud će postaviti tuženiku privremenog zastupnika osobito u ovim slučajevima:

- 1) ako tuženik nije parnično sposoban, a nema zakonskog zastupnika;
- 2) ako postoje suprotni interesi tuženika i njegova zakonskog zastupnika;
- 3) ako obje stranke imaju istoga zakonskog zastupnika;
- 4) ako je boravište tuženika nepoznato, a tuženik nema punomoćnika;
- 5) ako se tuženik ili njegov zakonski zastupnik, koji nemaju punomoćnika u Republici Hrvatskoj, nalaze u inozemstvu, a dostava se nije mogla obaviti.

O postavljanju privremenog zastupnika sud će bez odgode obavijestiti centar za socijalnu skrb, a i stranke kad je to moguće.

Sud može privremenoga zastupnika postaviti i pravnoj osobi, primjenjujući na odgovarajući način odredbe prethodnih stavaka ovoga članka.

Ako se tijekom postupka nakon podnošenja tužbe i u odnosu na tužitelja ostvare razlozi zbog kojih je prema prethodnim odredbama ovoga članka moguće tuženiku postaviti privremenoga zastupnika, sud će privremenoga zastupnika postaviti i tužitelju.

Članak 85.

Privremeni zastupnik ima u postupku za koji je postavljen sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika.

Ta prava i dužnosti privremeni zastupnik vrši sve dok se stranka ili njezin punomoćnik ne pojavi pred sudom odnosno dok centar za socijalnu skrb ne obavijesti sud da je postavio skrbnika.

Članak 91.a

Stranka može podnijeti reviziju preko opunomoćenika koji je odvjetnik.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, stranka može sama podnijeti reviziju ako ima položeni pravosudni ispit, odnosno za nju može reviziju podnijeti kao opunomoćenik osoba koja ju je prema odredbama ovoga ili kojega drugog zakona ovlaštena zastupati u tom svojstvu iako nije odvjetnik – ako ima položen pravosudni ispit.

Stranka, odnosno njezin opunomoćenik iz stavka 2. ovoga članka, dužni su uz reviziju priložiti izvornik ili presliku potvrde o položenom pravosudnom ispitu, ako takva potvrda u izvorniku ili preslici već prije nije podnesena sudu u istom postupku.

Članak 106.

Tužba, odgovor na tužbu, pravni lijekovi i druge izjave, prijedlozi i saopćenja koji se daju izvan rasprave podnose se pismeno (podnesci).

Podnesci moraju biti razumljivi i moraju sadržavati sve ono što je potrebno da bi se u vezi s njima moglo postupiti. Podnesci osobito trebaju sadržavati: oznaku suda, ime, prebivalište, odnosno boravište stranaka, njihovih zakonskih zastupnika i punomoćnika, ako ih imaju, osobni identifikacijski broj stranke koja podnosi podnesak, predmet spora, sadržaj izjave i potpis podnositelja.

Stranka, odnosno njezin zastupnik potpisuju podnesak na njegovu kraju.

Ako izjava sadrži kakav zahtjev, stranka treba da u podnesku navede činjenice na kojima temelji zahtjev i dokaze kad je to potrebno.

Izjava koja se daje podneskom može se, umjesto podneskom, dati usmeno na zapisnik kod parničnog suda.

Članak 115.

Ročište se, u pravilu, održava u sudske zgrade. Sud može odlučiti da se ročište održi izvan sudske zgrade kad ustanovi da je to nužno ili da će se na taj način uštedjeti u vremenu ili u troškovima postupka. Protiv takva rješenja nije dopuštena žalba.

Članak 126.c

Tonska snimka prenijet će se i u pisani oblik u roku od osam dana od dana snimanja.

Tonska snimka u pisanom obliku sačinjava se u skladu s odredbom članka 124. ovoga Zakona i mora sadržavati sve što je snimljeno u tonskoj snimci.

Stranke mogu tražiti prijepis tonske snimke u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Prijepis tonske snimke stranke mogu zatražiti u roku od osam dana od dana kada je tonska snimka sačinjena.

Ako se prijepis tonske snimke i tonska snimka u bitnome razlikuju, stranka ima pravo podnijeti prigovor u roku od osam dana od dana dostave prijepisa. Prigovor mora biti obrazložen.

Sud će po prigovoru stranke iz prethodnog stavka u roku od tri dana rješenjem prihvati i izmjeniti prijepis tonske snimke ili prigovor odbiti. Protiv tog rješenja nije dopuštena posebna žalba.

Članak 131.

Predsjednik vijeća rukovodi vijećanjem i glasanjem i glasa posljednji. On se brine da se o svim pitanjima svestrano i potpuno raspravlja.

Za svaku odluku vijeća potrebna je većina glasova.

Članovi vijeća ne mogu odbiti da glasaju o pitanjima koja postavi predsjednik vijeća. Član vijeća koji je pri glasanju o kojem ranijem pitanju ostao u manjini ne može se suzdržati od glasanja o pitanju o kojem se ima kasnije odlučiti.

Ako se u vezi s pojedinim pitanjima o kojima se odlučuje glasovi podijele na više različitih mišljenja, tako da nijedno od njih nema većinu, razdvojiti će se pitanja i glasanje će se ponavljati sve dok se ne postigne većina. Ako se u pogledu visine novčane svote ili količine glasovi podijele na više od dva mišljenja, ponovno će se raspravljati o razlozima za svako mišljenje, pa ako se i nakon toga ne može postići većina, glasovi dani za najveću novčanu svotu ili količinu dodat će se glasovima danim za najbližu manju novčanu svotu ili količinu dok se ne postigne većina.

Glava jedanaesta DOSTAVA PISMENA I RAZMATRANJE SPISA

Način dostave

Članak 133.

Pismena se dostavljaju preko pošte ili preko određenoga sudskog službenika, odnosno sudskog namještenika, preko nadležnoga tijela uprave, preko javnoga bilježnika ili neposredno u sudu odnosno elektroničkim putem u skladu s posebnim zakonom.

Ako se dostava ne obavlja preko pošte, osoba koja obavlja dostavu dužna je osobi kojoj se dostava obavlja, na njezin zahtjev, dokazati svoje svojstvo ovlaštene osobe.

Osobe koje dostavljač iz stavka 1. ovoga članka zatekne na mjestu na kome dostavu treba obaviti dužne su, na njegov zahtjev, dokazati svoju istovjetnost.

Kad je to potrebno, dostavljač je ovlašten zatražiti pomoć policije radi utvrđivanja istovjetnosti osobe koju zatekne na mjestu na kome dostavu treba obaviti te radi obavljanja drugih radnji dostave. Troškovi koji time nastanu ulaze u troškove postupka.

Članak 133.c

Ako se stranke s time suglase tijekom postupka, sud će odlučiti da one izravno upućuju jedna drugoj podneske i druga pismena, i to preporučeno preko pošte uz povratnicu.

Ako je koja od stranaka pravna osoba ili fizička osoba s registriranom djelatnošću, pismena iz stavka 1. ovoga članka mogu joj se predati izravno u njezinom sjedištu uz potvrdu o preuzimanju pošiljke ovjerovljenu njenim pečatom.

U parnici u kojoj obje stranke zastupaju odvjetnici ili državni odvjetnici sud može odrediti da zastupnici stranaka izravno upućuju podneske jedni drugima – poštom uz povratnicu ili da ih izravno predaju uredu, odnosno pisarnici.

Članak 134.

Dostava državnim tijelima i pravnim osobama obavlja se predajom pismena osobi ovlaštenoj za primanje pismena ili radniku koji se zatekne u uredu odnosno poslovnoj prostoriji.

Kad pismo treba dostaviti državnom odvjetništvu, dostava se obavlja predajom pismena njegovoj pisarnici. Danom dostave smatra se dan predaje pismena pisarnici.

Dostava prema odredbama stavka 1. ovog članka obavlja se i kad su stranke, navedene u tom stavku, za svog punomoćnika odredile osobu koja je njihov radnik.

Članak 134.a

Pravnoj osobi koja je upisana u određeni sudski ili drugi upisnik dostava se obavlja na adresu navedenu u tužbi. Ako dostava na adresu navedenu u tužbi ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta te osobe upisanu u upisniku. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obavit će se stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Ako je adresa upisanog sjedišta pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka adresa navedena u tužbi, dostava iz stavka 1. ovog članka neće se ponoviti na tu adresu, već će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda.

Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na fizičke osobe koje obavljaju određenu registriranu djelatnost (obrtnici, trgovci pojedinci, javni bilježnici, odvjetnici, liječnici i dr.) kada se tim osobama dostava obavlja u vezi s tom djelatnošću.

Članak 134.b

Ako se određenim osobama, na temelju njihova zahtjeva i odobrenja predsjednika suda, dostava obavlja u sudu, pismena koja im upućuje sud polažu se za njih u posebne pretince u za to određenoj prostoriji suda. Dostavu obavlja službena osoba suda.

Predsjednik suda može rješenjem donesenim u upravnom postupku odrediti da svi odvjetnici koji imaju pisarnicu na području toga suda, javni bilježnici koji imaju sjedište na području

toga suda i određene pravne osobe koje imaju sjedište na području tog suda, sudska pismena primaju preko pretinaca iz stavka 1. ovoga članka. Protiv toga rješenja odvjetnik, javni bilježnik, odnosno pravna osoba ima pravo izjaviti prigovor u roku od osam dana. Protiv rješenja o prigovoru može se podnijeti žalba predsjedniku neposredno višeg suda u roku od 15 dana.

Pismena koja se dostavljaju preko pretinca ne smiju biti dostupna osobama kojima se dostavljaju prije nego što potpišu dostavnici. Pismena se dostavljaju u zatvorenim omotnicama, u kojima se dostava obavlja preko pošte. Prigodom uzimanja pismena moraju se preuzeti sva pismena položena u pretinac.

Na svako pismo koje se dostavlja na način predviđen u stavcima 1. i 2. ovoga članka naznačit će se dan kada je položeno u pretinac osobe kojoj se dostava tako obavlja.

U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka su dužne pismeno podići iz pretinca u roku od osam dana na način određen stavkom 3. i 4. ovoga članka. Ako pismo ne bude podignuto u tom roku, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrać će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Valjana je dostava koja je u slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka umjesto preko pretinca obavljena na drugi zakonom predviđen način.

Predsjednik suda povući će odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi da osoba kojoj je ono dano neredovito preuzima pismena ili pokušava zloupotrijebiti takav način dostave.

Članak 139.

Dostava odvjetniku kao punomoćniku može se obaviti i predajom pismena osobi koja radi u odvjetničkom uredu.

Članak 141.

Ako se fizička osoba koja ne obavlja registriranu djelatnost te fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost u sporovima koji se ne tiču te djelatnosti ne zatekne u svom stanu, dostava se obavlja predajom pismena nekome od njezinih poslovno sposobnih članova kućanstva, koji je dužan primiti pismo.

Ako se osoba kojoj se pismo ima dostaviti ne zatekne u svom stanu i ako se ono ne može predati nekome od njezinih poslovno sposobnih članova domaćinstva, pismo se može predati kućepazitelju ili susjedu, ako oni na to pristanu, na koji način je dostava obavljena.

Ako se dostava obavlja na radnom mjestu osobe kojoj se pismo ima dostaviti, a ta se osoba tamo ne zatekne, dostava se može obaviti osobi koja na istom mjestu radi, ako ona pristane primiti pismo.

Predaja pismena drugoj osobi nije dopuštena ako ona sudjeluje u parnici kao protivnik osobe kojoj se dostava ima obaviti.

Osobe kojima se prema odredbama prethodnih stavaka dostava obavi umjesto osobi kojoj se pismeno ima dostaviti, dužne su pismeno predati toj osobi.

Članak 142.

Fizičkoj osobi koja ne obavlja registriranu djelatnost te fizičkoj osobi koja obavlja registriranu djelatnost u sporovima koji se ne tiču te djelatnosti, tužba, platni nalog, presuda i rješenje protiv kojeg je dopuštena posebna žalba te pravni lijek, dostavit će se osobno stranci odnosno njezinom zakonskom zastupniku odnosno opunomoćeniku. Ostala pismena dostaviti će se osobno kada je to ovim Zakonom izričito predviđeno ili kada sud smatra da je zbog priloženih isprava u izvorniku ili zbog kojega drugog razloga potrebna veća opreznost.

Ako se osoba kojoj se pismeno mora osobno dostaviti ne zatekne tamo gdje se dostava prema podacima iz tužbe, odnosno spisa ima obaviti, dostavljač će se obavijestiti kad bi i na kojem mjestu mogao tu osobu zateći i ostaviti joj kod jedne od osoba navedenih u članku 141. stavku 1., 2. ili 3. ovoga Zakona pisanu obavijest da radi primanja pismena bude u određeni dan i sat u svom stanu odnosno na svome radnom mjestu. Ako i nakon toga dostavljač ne zatekne osobu kojoj se pismeno ima dostaviti, postupit će se prema odredbama članka 141. ovoga Zakona, na koji način je dostava obavljena.

Ako pismeno iz stavka 1. ovoga članka treba dostaviti fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost u vezi s tom djelatnošću, dostava se obavlja prema odredbama članka 134. i 134.a ovoga Zakona, ako posebnim odredbama ovoga Zakona nije drukčije određeno.

Članak 143.

Ako se osobama iz članka 141. i 142. ovoga Zakona dostava ne uspije obaviti prema odredbama tih članaka, dostava će im se iznova pokušati obaviti na adresi njihova prebivališta u Republici Hrvatskoj prema podacima o njihovu prebivalištu koji će se pribaviti iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova.

Ako se osobama iz članka 141. i 142. ovoga Zakona ponovna dostava prema odredbama tih članaka ne uspije obaviti ni na adresi iz stavka 1. ovoga članka, dostava će se tim osobama pokušati još jednom obaviti prema odredbama tih članaka nakon isteka roka od trideset dana. Ako se ni ta ponovljena dostava ne uspije obaviti, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smarat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Ako prema podacima iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova proizlazi da je osoba iz stavka 1. ovoga članka prijavila boravište u kojem drugom mjestu u Republici Hrvatskoj ili da je prijavila koje drugo mjesto ili način na koji joj se dostava može obaviti (članak 143.a), dostava će se toj osobi prema odredbi stavka 1. ovoga članka pokušati obaviti na adresi njezina upisana boravišta, odnosno na drugom prijavljenom mjestu ili na drugi prijavljeni način (članak 143.a). Ako dostava ne uspije ni na adresi boravišta, odnosno na drugom prijavljenom mjestu ili na drugi prijavljeni način, postupit će se prema odredbi stavka 2. ovoga članka.

Ako se adresa navedena u tužbi prema podacima iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova ne razlikuje od adrese prebivališta, a osoba kojoj se dostava ima obaviti nije prijavila

adresu boravišta u Republici Hrvatskoj, odnosno drugo mjesto ili način na koji joj se dostava može obaviti (članak 143.a), dostava će joj se još jednom pokušati obaviti na adresi iz tužbe nakon isteka roka od petnaest dana prema odredbama članka 141. ili 142. ovoga Zakona. Ako ni ta dostava ne uspije, dostava će se obaviti prema odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 143.b

Od policijske uprave se, uz predočenje dokaza o postojanju pravnog interesa, može zatražiti podatak o prebivalištu ili boravištu osobe kojoj je potrebno izvršiti dostavu u parničnom postupku.

Policijska uprava će zaprimljeni pisani zahtjev riješiti prema odredbama posebnog propisa.

Promjena adrese

Članak 145.

Stranka ili njezin zastupnik dužni su tijekom postupka do isteka roka od šest mjeseci nakon pravomoćnosti prvostupanske odluke protiv koje žalba nije izjavljena, odnosno nakon dostave drugostupanske odluke kojom se postupak pravomoćno završava odmah obavijestiti sud o svakoj promjeni svoje adrese.

Ako protiv pravomoćne odluke unutar roka iz stavka 1. ovoga članka bude izjavljena revizija, taj se rok produžava sve dok ne istekne šest mjeseci od dostave stranci odluke kojom se revizija odbacuje ili odbija ili pobijana odluka preinačuje.

Ako je protiv pravomoćne odluke unutar roka iz stavka 1. ovoga članka podnesen prijedlog za ponavljanje postupka, taj se rok produžava do isteka roka od šest mjeseci nakon pravomoćnosti prvostupanske odluke u tom postupku protiv koje nije izjavljena žalba, odnosno do isteka roka od šest mjeseci od dostave stranci drugostupanske odluke kojom se postupak za ponavljanje postupka pravomoćno završava.

Ako u povodu izvanrednoga pravnoga lijeka pravomoćna odluka bude ukinuta i predmet vraćen na ponovno suđenje, smatrati će se da rok iz stavka 1. ovoga članka nije ni počeo teći.

Ako stranka ili njezin zastupnik ne obavijeste odmah sud o promjeni adrese, pa se zbog toga dostava nije mogla uredno obaviti, sud će odrediti da se daljnje dostave u parnici obavljaju stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda, sve dok stranka ili njezin zastupnik ne priopće суду svoju novu adresu.

Dostava iz stavka 5. ovoga članka smatra se obavljenom istekom osam dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Kad zastupnik za primanje pismena do isteka rokova iz stavka 1. do 3. ovoga članka promijeni svoju adresu, a o tome ne obavijesti sud, sud će imenovati drugoga zastupnika za primanje pismena kojemu će dostavu obaviti.

U slučaju iz stavka 7. ovoga članka sud može novčano kazniti ranijeg zastupnika za primanje pismena zbog povrede svoje dužnosti obavještavanja suda o promjeni adrese.

Dostavnica

Članak 149.

Potvrdu o obavljenoj dostavi (dostavnicu) potpisuje primatelj, koji će na njoj napisati datum primitka. Ako se dostava obavlja državnom tijelu, pravnoj osobi ili fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost, primatelj je dužan uz potpis otisnuti i pečat ili štambilj tog tijela odnosno osobe. Dostavljač je dužan naznačiti na dostavnici zašto prigodom dostave tom tijelu ili osobama pečat ili štambilj nije otisnut.

Ako je primalac nepismen ili nije u stanju potpisati se, dostavljač će ispisati njegovo ime i prezime i slovima dan primitka te staviti napomenu zašto primalac nije stavio svoj potpis.

Ako primalac odbije potpisati dostavnicu, dostavljač će to zabilježiti na dostavnici i ispisati slovima dan predaje, i time se smatra da je dostava obavljena.

Ako je dostava obavljena prema odredbi članka 142. stavka 2. ovog zakona, na dostavnici će se pored potvrde o primitku pisma naznačiti da je prethodila pisana obavijest.

Kad je prema odredbama ovog Zakona pismo predano drugoj osobi, a ne onoj kojoj se pismeno imalo dostaviti, na dostavnici će dostavljač naznačiti odnos tih dviju osoba.

Ako dostavu ne obavlja državnom tijelu ili pravnoj osobi, dostavljač će od osobe kojoj pismeno predaje, a koju osobno ne poznaje, zatražiti da dokaže svoju istovjetnost.

Dostavljač će na dostavnici upisati ime i prezime osobe kojoj je pismeno predao te naznačiti da osobu kojoj je pismeno predao osobno poznaje, odnosno broj isprave na temelju koje je utvrdio njenu istovjetnost i tko ju je izdao.

Dostavljač koji nije javni bilježnik dužan je čitljivo označiti na dostavnici svoje ime i prezime te svojstvo, a zatim je osobno potpisati.

Ako je to potrebno, dostavljač će o dostavi sastaviti poseban zapisnik i priložiti ga uz dostavnicu.

Ako je na dostavnici netočno naznačen datum dostave, smarat će se da je dostava obavljena onog dana kad je pismeno predano.

Ako je dostavnica nestala, dostava se može dokazivati i na drugi način.

Članak 154.

Stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna je protivnoj stranci i njezinu umješaču nadoknaditi troškove.

Ako stranka djelomično uspije u parnici, sud može s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da jedna stranka nadoknadi drugoj i umješaču razmjeran dio troškova.

Sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umješač imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi.

Prema rezultatu dokazivanja sud će odlučiti hoće li troškove iz članka 153. stavka 5. ovog Zakona podmirivati jedna ili obje stranke ili će ti troškovi pasti na teret sredstava suda.

Članak 158.

Tužitelj koji povuče tužbu dužan je protivnoj stranci nadoknaditi parnične troškove. Ali, ako je tužba povučena odmah nakon što je tuženik udovoljio zahtjevu tužitelja, troškove postupka dužan je tužitelju nadoknaditi tuženik.

Stranka koja odustane od pravnog lijeka dužna je protivnoj stranci nadoknaditi troškove nastale u povodu pravnog lijeka.

Članak 160.

Ako u izlučnoj parnici bude prihvaćen tužbeni zahtjev za izlučenje stvari, a sud utvrdi da je tuženik kao vjerovnik u ovršnom postupku imao opravdanih razloga da smatra da ne postoje prava trećih osoba na tim stvarima, odredit će da svaka stranka snosi svoje troškove.

Članak 164.

O naknadi troškova odlučuje sud na određen zahtjev stranke, bez raspravljanja

Stranka je dužna u zahtjevu određeno navesti troškove za koje traži naknadu.

Zahtjev za naknadu troškova stranka je dužna staviti najkasnije do završetka raspravljanja koje prethodi odlučivanju o troškovima, a ako je riječ o donošenju odluke bez prethodnog raspravljanja, stranka je dužna zahtjev za naknadu troškova staviti u prijedlogu o kojem sud treba da odluči.

O zahtjevu za naknadu troškova sud će odlučiti u presudi ili rješenju kojim se završava postupak pred tim sudom.

U odluci kojom se postupak završava za nekog suparničara, sud će odlučiti i o zahtjevu za naknadu troškova stranaka između kojih se tom odlukom postupak pred tim sudom završava.

U slučaju usmene objave presude ili rješenja kojim se naređuje naknada troškova sud može odlučiti da će iznos troškova odmjeriti u pisano izrađenoj presudi odnosno rješenju ako se rješenje ima dostaviti strankama.

U tijeku postupka sud će posebnim rješenjem odlučiti o naknadi troškova samo kad pravo na naknadu troškova ne ovisi o odluci o glavnoj stvari.

U slučaju iz članka 158. ovoga Zakona, kao i u slučaju presude na temelju priznanja i presude na temelju odricanja, ako povlačenje tužbe, odricanje ili odustanak od pravnog lijeka, priznanje ili odricanje nisu obavljeni na raspravi, zahtjev za naknadu troškova može se staviti u roku od 15 dana nakon dostave obavijesti ili odluke.

Glava trinaesta PRAVNA POMOĆ

Članak 179.

Sudovi su jedan drugome dužni ukazivati pravnu pomoć u parničnom postupku.

Ako zamoljeni sud nije nadležan da obavi radnju za koju je zamoljen, ustupit će molbu nadležnom судu odnosno drugome državnom tijelu i o tome obavijestiti sud od koga je primio molbu, a ako mu nadležni sud odnosno državno tijelo nije poznato, vratit će molbu.

Ako u jednom mjestu postoji više sudova stvarno nadležnih za davanje pravne pomoći, molba za davanje pravne pomoći može se podnijeti bilo kojem od tih sudova, ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

Sadržaj tužbe

Članak 186.

Tužba treba sadržavati određen zahtjev u pogledu glavne stvari i sporednih traženja, činjenice na kojima tužitelj temelji zahtjev, dokaze kojima se utvrđuju te činjenice, a i druge podatke koje mora imati svaki podnesak (članak 106.).

Kad stvarna nadležnost, sastav suda, vrsta postupka, pravo na izjavljivanje revizije, ovlaštenje na zastupanje ili pravo na naknadu troškova postupka ovisi o vrijednosti predmeta spora, a predmet tužbenog zahtjeva nije novčana svota, tužitelj je dužan u tužbi naznačiti vrijednost predmeta spora.

Sud će po tužbi postupiti i kad tužitelj nije naveo pravnu osnovu tužbenog zahtjeva, a ako je tužitelj pravnu osnovu naveo, sud nije za nju vezan.

Članak 186.a

Osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske dužna se je prije podnošenja tužbe obratiti sa zahtjevom za mirno rješenje spora državnom odvjetništvu koje je stvarno i mjesno nadležno za zastupanje na судu pred kojim namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske, osim u slučajevima u kojima je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe. Zahtjev za mirno rješenje spora mora sadržavati sve ono što mora sadržavati tužba.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka se podnosi nadležnom državnom odvjetništvu, sukladno odredbama Zakona o državnom odvjetništvu. Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnesen nenađežnom državnom odvjetništvu, ono će zahtjev dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu uz obavijest stranci.

Podnošenjem zahtjeva iz stavka 1. zastarijevanje zastaje.

Nagodba postignuta između podnositelja zahtjeva i Državnog odvjetništva, po zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka, ima svojstvo ovršnosti.

Ako zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ne bude prihvaćen ili o njemu ne bude odlučeno u roku od tri mjeseca od njegova podnošenja, podnositelj zahtjeva može podnijeti tužbu nadležnom sudu.

Sud će odbaciti tužbu protiv Republike Hrvatske podnesenu prije donošenja odluke o zahtjevu za mirno rješenje spora, odnosno prije isteka roka iz stavka 5. ovoga članka.

Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka ne primjenjuju se u slučajevima kada je posebnim zakonom propisan postupak podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora nadležnom državnom odvjetništvu ili nekom drugom tijelu.

Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka na odgovarajući način će se primjenjivati i u slučajevima u kojima Republika Hrvatska namjerava tužiti neku osobu s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Kad osoba iz stavka 8. ovoga članka nagodbom preuzima obvezu prema Republici Hrvatskoj, takva nagodba je ovršna isprava kada dužnik ovjeri svoj potpis. Kada Republika Hrvatska nagodbom preuzima obvezu prema drugoj stranci, takva je nagodba ovršna isprava kada je potpiše ovlaštena osoba u nadležnom državnom odvjetništvu i kada se njezin potpis ovjeri pečatom toga državnog odvjetništva.

Republika Hrvatska i podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka mogu nakon podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora zatražiti od suda da, primjenjujući na odgovarajući način odredbe ovog Zakona za osiguranje dokaza, izvede dokaze za koje smatra da su nužni radi utvrđivanja činjenica o kojima će ovisiti zauzimanje stava o osnovanosti zahtjeva protivne stranke za mirno rješenje spora. Te dokaze može izvesti i sudski savjetnik, a imaju isto značenje kao dokazi izvedeni u postupku osiguranja dokaza.

Članak 186.d

Sud može tijekom cijelog parničnog postupka strankama predložiti da spor riješe u postupku mirenja pri sudu ili izvan suda.

Ako stranke suglasno predlože ili prihvate spor riješiti mirnim putem pred sudom, bez odgode će se odrediti ročište radi pokušaja mirenja na koje se pozivaju stranke, njihovi zastupnici i opunomoćenici ukoliko ih imaju.

Postupak mirenja pred sudom vodi izmiritelj određen s liste izmiritelja koju utvrđuje predsjednik suda.

Nagodba sklopljena u postupku mirenja provedenom u sudu ima značaj sudske nagodbe.

Članak 186.e

Stranke mogu nakon podnošenja pravnog lijeka suglasno podnijeti prijedlog za postupak mirenja pred izmiriteljem suda nadležnog za odlučivanje o pravnom lijeku.

Ako mirenje ne uspije izmiritelj koji je sudac toga suda ne smije sudjelovati u donošenju odluke o pravnom lijeku u toj pravnoj stvari.

Na postupke mirenja koji se provode u sudovima na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje postupak mirenja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 186.f

Ako su stranke u parničnom postupku priložile sporazum kojim predlažu mirenje pri nekom od centara za mirenje, sud će stranke uputiti da se u roku od osam dana obrate predloženom centru za mirenje i zastat će s postupkom do okončanja postupka mirenja pred izabranim centrom za mirenje.

Stranke su dužne obavijestiti sud o obraćanju izabranom centru za mirenje u dalnjem roku od osam dana.

Ako mirenje pred izabranim centrom za mirenje uspije, stranke će pred sudom koji je stranke uputio na mirenje zaključiti sudsku nagodbu.

Ako mirenje pred izabranim centrom za mirenje ne uspije, bez odgode će se o tome obavijestiti sud koji je stranke uputio na mirenje radi nastavka parničnog postupka.

Članak 186.g

Stranke mogu tijekom cijelog prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka suglasno zatražiti od suda zastoj postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora, bez obzira na način i forum rješavanja.

Zastoj iz stavka 1. ovoga članka može trajati godinu dana, s tim da na suglasni obrazloženi prijedlog stranaka sud može ovaj rok produžiti jednom.

Protekom roka iz stavka 2. ovoga članka sud će nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Preinaka tužbe

Članak 190.

Tužitelj može do zaključenja prethodnog postupka preinačiti tužbu.

Nakon dostave tužbe tuženiku za preinaku tužbe potreban je pristanak tuženika, ali i kad se tuženik protivi, sud može dopustiti preinaku ako smatra da bi to bilo svrshishodno za konačno rješenje odnosa među strankama.

Smatrat će se da postoji pristanak tuženika na preinaku tužbe ako se on upusti u raspravljanje o glavnoj stvari po preinačenoj tužbi, a nije se prije toga protivio preinaci.

Ako je parnični sud za preinačenu tužbu stvarno nenađežan, dostaviti će predmet nadležnom sudu, koji će, ako se tuženik protivi preinaci, riješiti je li preinaka dopuštena.

Na način predviđen u stavku 4. ovog članka postupit će se i kad po preinačenoj tužbi treba da sudi isti sud u drugom sastavu (članak 18.).

Kad sud dopusti preinaku tužbe, dužan je ostaviti tuženiku vrijeme potrebno da se može pripremiti za raspravljanje po preinačenoj tužbi, ako za to nije imao dovoljno vremena. Na isti način sud će postupiti ako tuženik koji se ne protivi preinaci zatraži da mu se ostavi potrebno vrijeme radi pripremanja.

Ako je tužba preinačena na ročištu na kojem tuženik koji je uredno pozvan ne dođe, a izostanak ne opravda, sud neće odgoditi ročište, već će o preinaci odlučiti neovisno o tome što se tuženik nije izjasnio o preinaci.

Protiv rješenja kojim se prihvaca preinaka tužbe nije dopuštena posebna žalba.

**Glava petnaesta
SUPARNIČARI**

Članak 196.

Više osoba mogu jednom tužbom tužiti odnosno biti tužene (suparničari):

- 1) ako su u pogledu predmeta spora u pravnoj zajednici ili ako njihova prava odnosno obveze proistječe iz iste činjenične i pravne osnove;
- 2) ako su predmet spora zahtjevi odnosno obveze iste vrste koji se temelje na bitno istovrsnoj činjeničnoj i pravnoj osnovi te ako postoji stvarna i mjesna nadležnost istog suda za svaki zahtjev i za svakog tuženika;
- 3) ako je to drugim zakonom određeno.

Do zaključenja glavne rasprave može, uz uvjete iz stavka 1. ovog članka, uz tužitelja pristupiti novi tužitelj ili tužba može biti proširena na novog tuženika s njegovim pristankom.

Nakon što se tuženik upustio u raspravljanje o glavnoj stvari, bez njegova pristanka ne može uz tužitelja pristupiti novi tužitelj.

Osoba koja pristupa tužbi odnosno na koju se tužba proširuje mora primiti parnicu u onom stanju u kojem se ona nalazi kad ona u nju stupa.

Članak 213.

Sud će prekid postupka odrediti i ako je:

- 1) odlučio da sam ne rješava o prethodnom pitanju (članak 12.).
- 2) odlučio podnijeti zahtjev Europskom sudu o tumačenju prava Europske unije ili o valjanosti akta koje su donijele institucije Europske unije.

Sud može odrediti prekid postupka ako odluka o tužbenom zahtjevu ovisi o tome je li učinjen trgovački prijestup ili je li učinjeno kazneno djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, tko

je učinilac i je li on odgovoran, a osobito kad se pojavi sumnja da je svjedok ili vještak dao lažan iskaz ili da je isprava upotrijebljena kao dokaz lažna.

Članak 215.

Postupak koji je prekinut iz razloga navedenih u članku 212. toč. 1. do 5. ovog Zakona nastaviti će se kad nasljednik ili skrbnik ostavine, novi zakonski zastupnik, stečajni upravitelj ili pravni sljednici pravne osobe preuzmu postupak ili kad ih sud na prijedlog protivne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učine.

Postupak koji je prekinut iz razloga navedenih u članku 212. točki 6. ovoga Zakona nastaviti će se kad stranka koja se nalazila na području koje je zbog izvanrednih događaja odsjećeno od suda preuzme postupak ili kad je sud na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti pozove da to učini.

Ako je sud prekinuo postupak iz razloga navedenih u članku 213. ovog Zakona, postupak će se nastaviti kad se pravomoćno završi postupak pred sudom ili drugim nadležnim organom ili kad sud ustanovi da više ne postoje razlozi da se čeka na njegov završetak.

U svim ostalim slučajevima prekinuti postupak nastaviti će se na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti čim prestanu razlozi prekida.

Rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći počinju za zainteresiranu stranku teći u cijelosti iznova od dana kad joj sud dostavi rješenje o nastavljanju postupka.

Stranci koja nije stavila prijedlog za nastavljanje postupka rješenje o nastavljanju postupka dostavlja se prema odredbama članka 142. ovog zakona.

Članak 215.b

Postupak se obustavlja kad umre ili prestane postojati stranka u postupku o pravima koja ne prelaze na njezine nasljednike, odnosno pravne sljednike.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka sud će rješenje o obustavi postupka dostaviti protivnoj stranci te nasljednicima, odnosno pravnim sljednicima stranke nakon što oni budu utvrđeni.

Sud će nasljednicima umrle stranke, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, postaviti privremenog zastupnika kojemu će dostaviti rješenje o obustavi postupka, ako ocijeni da bi ostavinski postupak mogao duže trajati.

Rješenje o obustavi postupka zbog toga što je pravna osoba prestala postojati dostaviti će se protivnoj stranci i njezinom pravnom sljedniku nakon što on bude utvrđen, a ako pravna osoba nema pravnoga sljednika, sud će, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, rješenje o obustavi postupka dostaviti državnom odvjetništvu.

Dok se postupak u povodu rješenja o obustavi pravomoćno ne završi, glede rokova za poduzimanje pravnih radnji te prava stranaka i suda da poduzimaju te radnje primijenit će se na odgovarajući način pravila o prekidu postupka, ako prethodnim odredbama ovoga članka nije drugačije propisano.

U rješenju o obustavi postupka sud će odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove u postupku koji je prethodio donošenju rješenja o obustavi. Troškove postupka u povodu rješenja o obustavi snosi ona stranka koja je dala povoda za provedbu tog postupka.

Članak 221.b

Ako tužitelj dokaže da je tuženik za tražbinu koju je tužitelj utužio na temelju vjerodostojne isprave koristio pravo na odbitak pretporeza, smarat će se da tražbina postoji, osim ako tuženik ne dokaže protivno.

Sud može po službenoj dužnosti zatražiti od Ministarstva financija, Porezne uprave podatak o tome je li tuženik koristio pravo na odbitak pretporeza za tražbinu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 232.

Stranka je dužna sama podnijeti ispravu na koju se poziva za dokaz svojih navoda.

Uz ispravu sastavljenu na stranom jeziku podnosi se i ovjereni prijevod.

Ako se isprava nalazi kod državnoga tijela ili koje pravne ili fizičke osobe koja ima javna ovlaštenja, a sama stranka ne može postići da se isprava preda ili pokaže, sud će na prijedlog stranke pribaviti tu ispravu.

Saslušanje stranaka

Članak 264.

Sporne činjenice važne za odluku sud može utvrđivati i saslušavanjem stranaka.

Sud može odlučiti da se izvede dokaz saslušanjem stranaka kad nema drugih dokaza ili kad unatoč izvedenim drugim dokazima ustanovi da je to potrebno za utvrđivanje važnih činjenica.

Članak 273.

Ako je prijedlog za osiguranje dokaza stavljen u tijeku parničnog postupka, za postupanje je nadležan sud pred kojim je postupak u tijeku.

Kad se traži osiguranje dokaza prije pokretanja postupka te u hitnim slučajevima ako je postupak već u tijeku, nadležan je niži sud prvog stupnja na čijem se području nalaze stvari koje treba razgledati odnosno sud na čijem području boravi osoba koju treba saslušati.

O prijedlogu iz stavka 1. ovog članka odlučuje predsjednik vijeća ili sudac pojedinac koji vodi postupak, a u slučajevima iz stavka 2. ovog članka sudac pojedinac nadležnog suda.

Članak 282.

Nakon prethodnog ispitivanja tužbe sud donosi rješenje kojim se tužba odbacuje ako utvrdi da rješavanje o tužbenom zahtjevu ne ide u sudsку nadležnost (čl. 16.) ili da je tužba podnesena

nepravovremeno, ako je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe ili ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drukčijeg ostvarivanja prava, a zakonom je propisano da će se u tom slučaju tužba odbaciti.

Sud donosi i rješenje kojim se sud oglašava nenađežnim (čl. 16. i 21.) i predmet ustupa drugome redovnom суду.

Odgovor na tužbu

Članak 284.

Ako sud smatra da se na temelju tužbe može dalje postupati, naređit će da se primjerak tužbe dostavi tuženiku radi podnošenja pisanog odgovora na tužbu. Sud je dužan u pozivu upozoriti tuženika na pravne posljedice nedavanja odgovora na tužbu (članak 331.b).

Sud može iznimno, ako to zahtijevaju posebne okolnosti pojedinog slučaja, a osobito ako je to potrebno radi odlučivanja o prijedlogu za određivanje mjera osiguranja, odmah zakazati pripremno ročište i narediti da se primjerak tužbe dostavi tuženiku.

U pozivu iz stavka 1. ovoga članka sud će pozvati tuženika da već u odgovoru na tužbu iznese sve bitne činjenice i predloži sve dokaze kojima pobija navode i dokaze protivnika te će upozoriti stranke da nakon zaključenja prethodnog postupka ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 299. stavka 2. ovoga Zakona.

U pozivu iz stavka 1. ovoga članka sud će uvijek odrediti i pripremno ročište, te upozoriti stranke da će se na tom ročištu ako za to budu ispunjeni uvjeti, zaključiti prethodni postupak i provesti glavna rasprava. Taj će se poziv dostaviti i tužitelju.

Ako je udovoljeno uvjetima za donošenje presude bez održavanja rasprave iz članka 332.a ovoga Zakona ili presude zbog ogluhe iz članka 331.b ovoga Zakona, sud neće održati pripremno ročište, nego će strankama dostaviti pisani otpravak presude.

Članak 288.

Na pripremnom ročištu najprije se raspravlja o pitanjima koja se odnose na smetnje za daljnji tijek postupka, bilo da je sud nakon ispitivanja tužbe odgodio rješavanje tih pitanja bilo da su ona pokrenuta u odgovoru na tužbu ili na pripremnom ročištu. O tim se pitanjima mogu na pripremnom ročištu izvoditi dokazi kad je to potrebno.

Osim rješenja koja je ovlašten donositi nakon prethodnog ispitivanja tužbe na pripremnom ročištu sud donosi i rješenje o odbacivanju tužbe, ako utvrdi da o tužbenom zahtjevu već teče parnica, da je stvar pravomoćno presuđena, da je o predmetu spora sklopljena sudska nagodba ili da ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za utvrđenje.

Ako sud ne prihvati prigovor da postoji koja od smetnji za vođenje postupka iz stavka 2. ovog člana, nastavit će se s raspravljanjem, a odluku o prigovoru donijet će posebno ili zajedno s odlukom o glavnoj stvari.

Na pripremnom ročištu sud ima u pogledu upravljanja postupkom sva ovlaštenja koja ima na ročištu za glavnu raspravu.

Članak 288.a

Sud će tijekom pripremnog ročišta strankama predložiti da spor riješe u postupku mirenja, odnosno upozoriti stranke na mogućnost sudske nagodbe.

Sud će postavljanjem pitanja i na drugi svrshishodan način nastojati da se tijekom pripremnog ročišta iznesu sve odlučne činjenice, da se dopune nepotpuni navodi stranaka o važnim činjenicama, da se označe ili dopune dokazna sredstva koja se odnose na navode stranaka i, uopće, da se daju sva razjašnjenja potrebna za utvrđenje činjeničnog stanja važnog za odluku. U mjeri u kojoj je to potrebno radi ostvarivanja toga cilja, sud će sa strankama razmotriti i pravna pitanja spora.

Ako stranka ili zakonski zastupnik stranke nije u stanju jasno i određeno izjasniti se o predmetu o kojem se raspravlja, a nema punomoćnika, sud će je upozoriti na potrebu da uzme punomoćnika.

Ako stranka ne može odmah uzeti punomoćnika, sud će na njezin prijedlog odgoditi ročište.

Kad je u ovom Zakonu predviđeno da stranka može staviti određeni prigovor ili prijedlog ili poduzeti kakvu drugu parničnu radnju dok se tuženik ne upusti u raspravljanje o glavnoj stvari, takav prigovor, odnosno prijedlog stranka može staviti, odnosno poduzeti drugu parničnu radnju sve dok tuženik nije podnio odgovor na tužbu, a ako tužba nije dostavljena tuženiku radi podnošenja pisanog odgovora na tužbu, sve dok tuženik na pripremnom ročištu ne iznese svoj odgovor na tužbu, osim ako ovim Zakonom nije drukčije predviđeno.

Na pripremnom ročištu prigovor radi prebijanja može se istaknuti do donošenja rješenja o zaključenju prethodnog postupka. Materijalnopravni prigovori mogu se isticati i nakon toga, ali se radi njihova opravdanja ne mogu iznositi nove činjenice niti se mogu predlagati novi dokazi, osim u slučaju iz članka 299. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 291.

Ako na pripremno ročište ne dođe tužitelj ili ne dođe tuženik, a nema uvjeta za donošenje presude zbog izostanka, sud će raspravljati s prisutnom strankom.

Ako ocijeni da je to potrebno, sud može odgoditi pripremno ročište.

U rješenju o odgodi pripremnog ročišta sud će odmah zakazati novo pripremno ročište.

Pripremno ročište može se odgoditi samo jednom.

Članak 299.

Stranke su dužne već u tužbi i odgovoru na tužbu, a najkasnije na pripremnom ročištu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve, predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje

iznesenih činjenica te se izjasniti o činjeničnim navodima i dokaznim prijedlozima protivne stranke.

Stranke mogu tijekom glavne rasprave iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti prije zaključenja prethodnog postupka.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile tijekom glavne rasprave protivno stavku 2. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.

Presuda zbog ogluhe

Članak 331.b

Ako tuženik ne podnese odgovor na tužbu u određenom roku, donijet će se presuda kojom se prihvaca tužbeni zahtjev (presuda zbog ogluhe), ako bude udovoljeno ovim uvjetima:

- 1) ako su tuženiku tužba i poziv za davanje odgovora na tužbu uredno dostavljeni,
- 2) ako osnovanost tužbenog zahtjeva proizlazi iz činjenica navedenih u tužbi,
- 3) ako činjenice na kojima se temelji tužbeni zahtjev nisu u protivnosti s dokazima koje je sam tužitelj podnio ili s činjenicama koje su općepoznate,
- 4) ako ne postoje općepoznate okolnosti iz kojih proizlazi da su tuženika spriječili opravdani razlozi da podnese odgovor na tužbu.

Neće se donijeti presuda zbog ogluhe i kad je udovoljeno uvjetima iz stavka 1. ovoga članka ako sud nađe da je riječ o zahtjevu kojim stranke ne mogu raspolagati (članak 3. stavak 3.).

Donošenje presude zbog ogluhe odgoditi će se ako je potrebno da se o okolnostima iz stavka 2. ovoga članka prije toga pribave obavijesti.

Ako iz činjenica navedenih u tužbi ne proizlazi osnovanost tužbenoga zahtjeva, sud će odrediti pripremno ročište i ako na tom ročištu tužitelj ne preinači tužbu, donijet će presudu kojom se tužbeni zahtjev odbija.

Donošenje presude zbog ogluhe može se odgoditi i ako nema dokaza da su tuženiku uredno dostavljeni tužba i poziv za davanje odgovora na tužbu, a nesumnjivo je da su mu upućeni. U tom slučaju odredit će se rok, koji ne može biti dulji od trideset dana za dostavu u zemlji, odnosno dulji od šest mjeseci za dostavu u inozemstvu, da se izvidi jesu li tužba i poziv za davanje odgovora na tužbu tuženiku uredno dostavljeni. Ako se u tom roku utvrdi da su ta pismena bila tuženiku uredno dostavljena, donijet će se presuda zbog ogluhe.

Protiv rješenja suda kojim odbija prijedlog tužitelja da se doneše presuda zbog ogluhe žalba nije dopuštena.

U slučajevima iz stavka 3. i 5. ovoga članka presuda zbog ogluhe može se donijeti i bez saslušanja stranaka.

Presuda bez održavanja rasprave

Članak 332.a

Ako je tuženik u odgovoru na tužbu priznao odlučne činjenice, neovisno o tome što je osporio tužbeni zahtjev, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća može bez zakazivanja ročišta donijeti presudu (članak 325. i 329.), ako ne postoje druge smetnje za njeno donošenje.

Donošenje, objava, pisana izrada i dostava presude

Članak 335.

Presuda se donosi i objavljuje u ime Republike Hrvatske.

Kad se glavna rasprava održava pred vijećem, presudu donose predsjednik vijeća i članovi vijeća koji su sudjelovali na ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena.

Presudu objavljuje sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Presuda se mora donijeti, objaviti, izraditi i uručiti ili otpremiti, najkasnije u roku od 45 dana od dana zaključenja glavne rasprave.

Izvornik presude potpisuje sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Ročište na kojem se presuda objavljuje sud je dužan zakazati na ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena. Ako jedna od stranaka nije prisustvovala ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena, sud će je pismeno obavijestiti o ročištu na kojem se presuda objavljuje. Ročište na kojem se presuda objavljuje održat će se neovisno o tome jesu li stranke o njemu uredno obaviještene, odnosno jesu li pristupile na to ročište.

Stranci koja je uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud neće dostavljati presudu prema odredbama ovoga Zakona o dostavi pismena.

Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, sud će na ročištu uručiti ovjereni prijepis presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smarat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradici.

U slučaju iz stavka 9. ovoga članka sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova. Presuda mora biti istaknuta na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova osam dana, računajući od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama ovoga Zakona o dostavi pismena.

Sud će na ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena, odnosno u obavijesti o ročištu na kojem se presuda objavljuje osobito upozoriti na posljedice iz stavka 7., 9. i 10. ovoga članka.

Strankama se uručuje, odnosno dostavlja ovjereni prijepis presude s uputom o pravu na izjavljivanje pravnog lijeka protiv presude.

Članak 338.

Pisana izrađena presuda mora imati uvod, izreku i obrazloženje.

Uvod presude sadrži: naznaku da se presuda izriče u ime Republike Hrvatske, naziv, osobni identifikacijski broj suda, ime i prezime suca pojedinca, odnosno predsjednika vijeća, suca izvjestitelja i članova vijeća, ime i prezime ili naziv te prebivalište ili boravište, odnosno sjedište stranaka, njihovih zastupnika i punomoćnika, kratku oznaku predmeta spora, dan zaključenja glavne rasprave, naznaku stranaka, njihovih zastupnika i punomoćnika koji su toj raspravi prisustvovali te dan kad je presuda donesena.

Izreka presude sadrži odluku suda o prihvaćanju ili odbijanju pojedinih zahtjeva koji se tiču glavne stvari i sporednih traženja te odluku o postojanju ili nepostojanju potraživanja istaknutog radi prebijanja (članak 333).

U obrazloženju sud će izložiti zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su predložile, koje je od tih činjenica utvrđivao, zašto i kako ih je utvrdio, a ako ih je utvrdio dokazivanjem, koje je dokaze izvodio i zašto te kako ih je ocijenio; sud će posebno navesti koje je odredbe materijalnog prava primijenio odlučujući o zahtjevima stranaka, a izjasnit će se, ako je to potrebno, i o stavovima stranaka o pravnoj osnovi spora te o njihovim prijedlozima i prigovorima o kojima nije dao svoje razloge u odlukama koje je već donio tijekom postupka.

U obrazloženju presude zbog ogluhe, presude zbog izostanka, presude na temelju priznanja ili presude na temelju odricanja iznijet će se samo razlozi koji opravdavaju donošenje takvih presuda.

B. Postupak po pravnim lijekovima

Glava dvadeset peta REDOVNI PRAVNI LIJEKOVI

1. Žalba protiv presude

Pravo na žalbu

Članak 348.

Protiv presude donesene u prvom stupnju stranke mogu podnijeti žalbu u roku od petnaest dana od dana dostave prijepisa presude, ako u ovom Zakonu nije određen drugi rok. U mjeničnim i čekovnim sporovima taj je rok osam dana.

Pravovremeno podnesena žalba sprečava da presuda postane pravomoćna u dijelu koji se pobija žalbom.

O žalbi protiv presude odlučuje drugostupanjski sud.

Članak 354.

Bitna povreda odredaba parničnog postupka postoji ako sud u tijeku postupka nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog Zakona, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na donošenje zakonite i pravilne presude.

Bitna povreda odredaba parničnog postupka uvijek postoji:

- 1) ako je u donošenju presude sudjelovalo sudac koji se po zakonu mora izuzeti (članak 71. stavak 1. točka 1. do 6.), odnosno koji je rješenjem suda bio izuzet, ili ako je u donošenju presude sudjelovala osoba koja nema svojstvo suca,
- 2) ako je odlučeno o zahtjevu u sporu koji ne ide u sudsku nadležnost (članak 16.),
- 3) ako je sud u povodu prigovora stranaka pogrešno odlučio da je stvarno ili mjesno nadležan,
- 4) ako je protivno odredbama ovoga Zakona sud utemeljio svoju odluku na nedopuštenim raspolaganjima stranaka (članak 3. stavak 3.),
- 5) ako je protivno odredbama ovoga Zakona donio presudu na temelju priznanja, presudu na temelju odricanja, presudu zbog ogluhe, presudu zbog izostanka ili presudu bez održavanja rasprave,
- 6) ako kojoj stranci nezakonitim postupanjem, a osobito propuštanjem dostave, nije dana mogućnost da raspravlja pred sudom,
- 7) ako je protivno odredbama ovoga Zakona sud odbio zahtjev stranke da se u postupku služi svojim jezikom i pismom i da prati tijek postupka na svom jeziku, a stranka se zbog toga žali,
- 8) ako je u postupku kao tužitelj ili tuženik sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku, ili ako stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba, ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili ako zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, ako vođenje parnice, odnosno obavljanje pojedinih radnji u postupku nije bilo naknadno odobreno,
- 9) ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica, ili o kojemu je već prije pravomoćno presuđeno, ili o kojemu je već zaključena sudska nagodba ili nagodba koja po posebnim propisima ima svojstvo sudske nagodbe,
- 10) ako je protivno zakonu bila isključena javnost na glavnoj raspravi,
- 11) ako presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito ako je izreka presude nerazumljiva, ako proturječi sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema uopće razloga, ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, ili su ti razlozi nejasni ili proturječni, ili ako o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u

razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika,

12) ako je presudom prekoračen tužbeni zahtjev,

13) ako je odlučeno u povodu nepravodobno podnesene tužbe, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti (članak 282. stavak 1.),

14) ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drukčijeg ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti.

Zato što stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba, ili zato što parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili zato što zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku – žalbu može izjaviti samo stranka koje se ti nedostaci tiču.

Granice ispitivanja prvostupanske presude

Članak 365.

Drugostupanjski sud ispituje prvostupansku presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom, a ako se iz žalbe ne vidi u kojem se dijelu presuda pobija, drugostupanjski sud uzet će da se presuda pobija u dijelu u kojem stranka nije uspjela u sporu.

Drugostupanjski sud ispituje prvostupansku presudu u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ovoga Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Članak 366.a

Prvostupanska se odluka u povodu žalbe može ukinuti i predmet vratiti prvostupanskom sudu na ponovno suđenje najviše jedanput.

Ako drugostupanjski sud nađe da bi prvostupansku presudu trebalo ukinuti i nakon što je ona bila već jedanput ukinuta u povodu žalbe i predmet vraćen prvostupanskom sudu na ponovno suđenje, drugostupanjski će sud sam provesti postupak uz odgovarajuću primjenu odredaba o postupku pred prvostupanskim sudom radi otklanjanja nedostataka zbog koji bi prvostupansku odluku trebalo ponovno ukinuti i predmet vratiti prvostupanskom sudu na ponovno suđenje.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka odredbe članka 373.a do 373.c ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način.

Članak 373.b

Drugostupanjski sud odlučuje o žalbi, u pravilu, bez rasprave.

Kad vijeće drugostupanjskog suda nađe da je radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja potrebno da se pred drugostupanjskim sudom ponove već izvedeni dokazi, zakazat će raspravu pred drugostupanjskim sudom.

Vijeće drugostupanjskog suda može odlučiti da se određeni dokazi izvedu u sudskej zgradu prvostupanjskog suda pred sucem izvjestiteljem drugostupanjskog suda. Ako za to postoje važni razlozi, vijeće drugostupanjskog suda može odlučiti da se određeni dokazi izvedu pred sucem pojedincem ili predsjednikom vijeća prvostupanjskog suda.

Pravila o izvođenju dokaza pred predsjednikom vijeća na odgovarajući način se primjenjuju na suca izvjestitelja drugostupanjskog suda, odnosno na suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda u slučaju.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka vijeće drugostupanjskog suda odlučuje o žalbi bez rasprave, ali na sjednicu vijeća mora pozvati stranke. Odredba članka 363. ovoga Zakona primjenjuje se i u ovom slučaju.

Vijeće drugostupanjskog suda može odlučiti da se rasprava pred tim sudom provede i kad ocijeni da bi se tako moglo otkloniti bitne povrede odredaba parničnog postupka u prvostupanjskom postupku i da zbog toga ne bi bilo svrhovito presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U slučaju iz stavka 6. ovoga članka sudac izvjestitelj drugostupanjskog suda može zatražiti od suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda da dâ objašnjenja o tim bitnim povredama ili da provede potrebne izviđaje radi provjere istinitosti navoda o tome jesu li počinjene.

Članak 373.c

Na raspravu se pozivaju stranke, odnosno njihovi zakonski zastupnici ili opunomoćenici, a i oni svjedoci i vještaci za koje sud odluči da se saslušaju.

Ako s rasprave izostane jedna stranka ili obje stranke, sud će raspravljati o žalbi i donijeti odluku uzimajući u obzir osobito ono što je izneseno u žalbi i u odgovoru na žalbu.

Rasprava pred drugostupanjskim sudom počinje izvještajem izvjestitelja, koji izlaže stanje stvari ne dajući svoje mišljenje o osnovanosti žalbe.

Nakon toga pročitat će se presuda ili dio presude na koji se odnosi žalba, a prema potrebi i zapisnik o glavnoj raspravi pred prvostupanjskim sudom. Zatim će žalitelj obrazložiti svoju žalbu, a protivna stranka odgovor na žalbu.

Članak 375.

U obrazloženju presude odnosno rješenja drugostupanjski sud treba ocijeniti žalbene navode koji su od odlučnog značenja i označiti razloge koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

Kad se prvostupanska presuda ukida zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, treba u obrazloženju navesti koje su odredbe povrijedene i u čemu se povrede sastoje.

Ako se prvostupanska presuda ukida i predmet vraća prvostupanskom суду na ponovno suđenje radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, navest će se u čemu se sastoje nedostaci u utvrđivanju činjeničnog stanja odnosno zašto su određene činjenice i dokazi važni i od utjecaja za donošenje pravilne odluke.

U slučajevima iz stavka 2. i 3. ovoga članka drugostupanjski sud će u rješenju određeno navesti koje radnje prvostupanski sud treba izvesti u ponovnom postupku i za to dati razloge, a pod prepostavkama iz članka 7. ovoga Zakona. Drugostupanjski će sud, ovisno o žalbenim razlozima, određeno naznačiti i shvaćanje o primjeni materijalnog prava.

Ako se presudom žalba odbija, u obrazloženju presude drugostupanjski sud neće posebno obrazlagati presudu u slučaju da prihvata činjenično stanje utvrđeno prvostupanskom presudom, kao i primjenu materijalnog prava.

Članak 377.

Prvostupanjski sud je dužan provesti novi prethodni postupak i, ako za to budu ispunjeni uvjeti, glavnu raspravu.

Prvostupanjski sud je dužan izvesti sve parnične radnje i raspraviti sva sporna pitanja na koja je upozorio drugostupanjski sud u svom rješenju.

Ako presuda bude ukinuta zato što je presudu donio nenađežni sud, nova rasprava pred prvostupanskim sudom održat će se prema odredbama koje važe za održavanje glavne rasprave u slučaju kad se izmijeni sastav suda (članak 315. stavak 3.).

Glava dvadeset šesta IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI

1. Revizija

Članak 382.

Stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanske presude:

- 1) ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela presude prelazi 200.000,00 kuna,
- 2) ako je presuda donesena u sporu o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa,
- 3) ako je drugostupanska presuda donesena prema odredbama članka 373.a i 373.b ovoga Zakona.

U slučajevima u kojima je ne mogu podnijeti prema odredbi stavka 1. ovoga članka, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanske presude ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekoga materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, primjerice:

- 1) ako o tom pitanju revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvaćanje odlučujući u pojedinim predmetima na odjelnoj sjednici, a riječ je o pitanju o kojemu postoji različita praksa drugostupanjskih sudova,

2) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje, ali je odluka drugostupanjskoga suda utemeljena na shvaćanju koje nije podudarno s tim shvaćanjem,

3) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanjskoga suda temelji na tom shvaćanju, ali bi – osobito uvažavajući razloge iznesene tijekom prethodnoga prvostupanjskoga i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Europskoga suda za ljudska prava ili Europskog suda – trebalo preispitati sudsku praksu.

U reviziji iz stavka 2. ovoga članka stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Revizija se podnosi u roku od trideset dana od dana dostave drugostupanjske presude.

Članak 382.a

U slučajevima u kojima o žalbi protiv prvostupanske odluke odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske, revizija nije dopuštena.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka odredba članka 394. ovoga Zakona primjenjuje se na odgovarajući način.

Članak 385.

Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona revizija se može podnijeti:

1) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim ako se povreda odnosi na stvarnu i mjesnu nadležnost (članak 354. stavak 2. točka 3.), ako je prvostupanski sud protivno odredbama ovoga Zakona donio presudu bez održavanja rasprave (članak 354. stavak 2. točka 5.) ili ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica (članak 354. stavak 2. točka 9.),

2) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ovoga Zakona koja je učinjena u postupku pred drugostupanjskim sudom,

3) zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona kojom se potvrđuje prvostupanska presuda revizija se zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 6., 7., 8., 10., 11. i 12. ovoga Zakona može podnijeti samo ako je podnositelj revizije zbog tih povreda žalbom pobijao prvostupanjsku presudu, ili ako su te povrede učinjene tek u drugostupanjskom postupku.

Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona kojom se potvrđuje presuda na temelju priznanja ili presuda na temelju odricanja revizija se može izjaviti samo iz razloga iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka.

Članak 385.a

Protiv drugostupanjske presude iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona revizija se može podnijeti samo zbog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Članak 386.

U reviziji stranka treba određeno navesti i obrazložiti razloge zbog kojih je podnosi. Razlozi koji nisu tako obrazloženi neće se uzeti u obzir.

Članak 387.

Stranke mogu u reviziji iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona iznijeti nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako se oni odnose na bitne povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih se revizija može podnijeti.

Članak 388.

Revizija se podnosi sudu koji je izrekao prvostupanjsku presudu u dovoljnom broju primjeraka za sudove i protivnu stranku.

Prvostupanjski sud kome je revizija podnesena ispitat će samo je li pravodobna i ako utvrди da nije, rješenjem će je odbaciti.

Članak 389.

Revizija je nepravodobna ako nije podnesena u roku koji je određen za njezino podnošenje (članak 382. stavak 4.).

Revizija je nepotpuna ako se na temelju nje ne može utvrditi koja se presuda pobija i ako nije potpisana.

Članak 390.

Primjerak pravodobne, potpune i dopuštene revizije sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostavit će protivnoj stranci, koja može u roku od petnaest dana od dostave revizije podnijeti tom sudu odgovor na reviziju.

Nepravodobno podnesen odgovor na reviziju neće se odbaciti, već će se dostaviti revizijskom suds, koji će ga uzeti u obzir ako je to još moguće.

Nakon primitka odgovora na reviziju, odnosno nakon proteka roka za odgovor na reviziju sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda uputit će reviziju i odgovor na reviziju, ako je podnesen, sa svim spisima izravno revizijskom sudu.

Sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostaviti će primjerak revizije i odgovora na reviziju ako je podnesen i drugostupanjskom sudu koji će svoje izvešće o mogućim povredama postupka pred tim sudom izravno uputiti revizijskom sudu.

Članak 391.

O reviziji bez rasprave odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Članak 392.

Vijeće sastavljeno od pet sudaca revizijskog suda odbaciti će nepotpunu i nedopuštenu reviziju iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona, a i nepravodobnu ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud.

Revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona je nedopuštena ako ju je podnijela osoba koja nije ovlaštena na podnošenje revizije ili osoba koja se odrekla prava na reviziju ili ako osoba koja je podnijela reviziju nema pravni interes za podnošenje revizije, odnosno ako postoje drugi razlozi zbog kojih podneci stranaka općenito ili revizija nisu dopušteni.

Revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona je nedopuštena i ako je podnesena iz razloga zbog kojih se ne može podnijeti.

Rješenje o odbacivanju revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona treba biti obrazloženo.

Sudac pojedinac revizijskog suda donijet će rješenje kojim se utvrđuje da je podnositelj revizije odustao od podnesene revizije, ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud.

Članak 392.a

U povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

U povodu revizije iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovojoj primjeni zbog kojega je podnesena i koje je u njoj određeno naznačeno kao takvo uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose.

Članak 392.b

Vijeće sastavljeno od pet sudaca revizijskog suda odbaciti će nepotpunu i nedopuštenu reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona, a i nepravodobnu ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud. Takvo rješenje treba biti obrazloženo.

Vijeće iz stavka 1. ovoga članka će reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona rješenjem odbaciti kao nedopušteno i ako u reviziji ne bude određeno naznačeno pravno pitanje zbog kojega se podnosi uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose kao i zato što u njoj nisu određeni izloženi razlozi zbog kojih podnositelj smatra da je to pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Vijeće iz stavka 1. ovoga članka će reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona odbaciti i ako ocijeni da pravno pitanje zbog kojega je ona izjavljena nije važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U obrazloženju rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka treba se samo pozvati na odredbe stavka 2., odnosno 3. ovoga članka koje predviđaju odbacivanje takve revizije zbog tamo navedenih razloga. Ako ocijeni da bi to bilo svrhovito, vijeće može odlučiti i da se posebno obrazlože razlozi zbog kojih je donijelo takvo rješenje (ukinut stavak Odlukom USRH iz NN 89/14).

Ako vijeće u slučaju iz stavka 3. ovoga članka nađe da samo neko od više istaknutih pravnih pitanja nije važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, revizija će se odbaciti samo glede toga pitanja.

Članak 393.

Revizijski će sud presudom odbiti reviziju kao neosnovanu ako utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena.

Članak 394.

Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da postoji bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. i 2. ovoga Zakona zbog koje se revizija može podnijeti, osim povreda određenih u stavku 2. i 3. ovoga članka, revizijski će sud rješenjem ukinuti u cijelosti ili djelomično presudu drugostupanjskog i prvostupanjskog suda ili samo presudu drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda, odnosno drugome nadležnom sudu.

Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom učinjena povreda iz članka 354. stavka 2. točke 2., 9., 13. i 14. ovoga Zakona, osim ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica, revizijski će sud ukinuti rješenjem donešene odluke i odbaciti tužbu.

Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom učinjena povreda iz članka 354. stavka 2. točke 8. ovoga Zakona, revizijski će sud, s obzirom na prirodu povrede, postupiti prema odredbama stavka 1. ili 2. ovoga članka.

Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 385. stavka 1. ovoga Zakona na koju se odnosi postupovopravno pitanje zbog kojega je dopuštena, revizijski će sud, ovisno o vrsti te bitne povrede, odlučiti primjenjujući na odgovarajući način odredbe stavka 1. do 3. ovoga članka.

Članak 395.

Ako revizijski sud utvrди da je materijalno pravo pogrešno primijenjeno, presudom će prihvatiti reviziju i preinačiti pobijanu presudu.

Ako revizijski sud ustanovi da je zbog pogrešne primjene materijalnog prava činjenično stanje nepotpuno utvrđeno i da zbog toga nema uvjeta za preinaku pobijane presude, rješenjem će prihvatiti reviziju, ukinuti u cijelosti ili djelomično presudu prvostupanjskog i drugostupanjskog suda ili samo presudu drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću prvostupanjskog odnosno drugostupanjskog suda.

Članak 396.

Ako utvrdi da je drugostupanjskom, odnosno i prvostupanjskom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je odlučeno o nečem drugom, a ne o onome što je traženo, revizijski će sud rješenjem ukinuti samo presudu drugostupanjskog suda ili i presudu prvostupanjskog suda i predmet vratiti drugostupanjskom, odnosno prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Ako utvrdi da je drugostupanjskom presudom, odnosno i prvostupanjskom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je dosuđeno više od onoga što je traženo, revizijski će sud rješenjem ukinuti presudu drugostupanjskog suda, odnosno i presudu prvostupanjskog suda u dijelu u kojem je prekoračen tužbeni zahtjev.

Članak 396.a

Kad odbije reviziju iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona, revizijski se sud može, umjesto posebnog obrazloženja, pozvati na razloge iz prvostupanske, odnosno drugostupanske presude, ako ih prihvaca ili na razloge iz neke ranije odluke revizijskog suda.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, revizijski sud je dužan uz svoju presudu na internetskim stranicama objaviti razloge nižestupanske odluke ili odluka na koje se poziva.

Ako odbije reviziju zbog toga što smatra da ne postoje u njoj istaknute povrede odredaba parničnog postupka, revizijski sud će glede toga obrazložiti svoju odluku samo onda ako se na tu povredu stranka nije pozvala već u žalbi ili ako se u reviziji tvrdi da je povreda učinjena u postupku pred drugostupanjskim sudom.

Članak 399.

Ako odredbama članka 382. do 398. ovoga Zakona nije što drugo određeno, u postupku u povodu revizije na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovoga Zakona o žalbi protiv presude iz članka 349. stavka 2. i 3., članka 350., 351. i 356., članka 360. stavka 2. do 5., članka 361., 366., 371. i članka 374. do 377.a ovoga Zakona.

Revizija propisana posebnim zakonom smatra se revizijom iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona, ako tim posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 400.

Stranke mogu izjaviti reviziju i protiv rješenja drugostupanjskog suda kojim je postupak pravomoćno završen u sporovima u kojima bi revizija bila dopuštena protiv drugostupanjske presude (članak 382.).

Protiv rješenja drugostupanjskog suda kojim se podnesena žalba odbacuje, odnosno potvrđuje rješenje prvostupanjskog suda o odbacivanju revizije uvijek je dopuštena revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona, neovisno o tome je li riječ o sporu u kojem bi revizija bila dopuštena protiv drugostupanjske presude po odredbi članka 382. stavka 1. ili članka 382. stavka 2. ovoga Zakona.

U postupku u povodu revizije protiv rješenja na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovog zakona o reviziji protiv presude.

Protiv rješenja iz članka 325.a stavka 1. ovoga Zakona revizija je dopuštena prema uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 434.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa, a osobito pri određivanju rokova i ročišta, sud će uvijek obraćati osobitu pažnju na potrebu hitnog rješavanja radnih sporova.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa rok za odgovor na tužbu je osam dana.

U sporovima iz radnih odnosa koje pokreće radnik protiv odluke o prestanku ugovora o radu i u kolektivnim radnim sporovima, ako zakonom nije određen kraći rok, ročište za glavnu raspravu mora se održati u roku od trideset dana od dana primitka odgovora na tužbu.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa postupak pred prvostupanjskim sudom mora se okončati u roku od šest mjeseci od dana podnošenja tužbe.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa drugostupanjski je sud dužan donijeti odluku o žalbi podnesenoj protiv odluke prvostupanjskog suda u roku od trideset dana od dana primitka žalbe.

Članak 436.

Sud će u presudi kojom nalaže izvršenje kakve činidbe odrediti rok od osam dana za njezino izvršenje.

Članak 437.

Rok za podnošenje žalbe jest osam dana.

Iz važnih razloga sud može odlučiti da žalba ne zadržava ovrhu odluke.

Članak 443.

Rok za udovoljenje dužnostima koje su naložene strankama sud će odrediti prema okolnostima pojedinog slučaja. Rok za podnošenje žalbe jest osam dana.

Iz važnih razloga sud može odlučiti da žalba ne zadržava ovru rješenja.

Protiv rješenja donesenih u parnicama zbog smetanja posjeda dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona ako su ispunjeni uvjeti iz članka 400. ovoga Zakona.

Članak 451.

Nepravodobne, nepotpune ili nedopuštene prigovore odbacit će sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća, bez održavanja ročišta.

Ako su potpuni i dopušteni prigovori podneseni pravodobno, sud će zakazati pripremno ročište.

U odluci o glavnoj stvari sud će odlučiti da li se platni nalog u cijelosti ili djelomično održava na snazi ili se ukida.

Članak 453.

Sud se može po službenoj dužnosti oglasiti mjesno nadležnim najkasnije do izdavanja platnog naloga.

Tuženik može istaći prigovor stvarne i mjesne nadležnosti samo u prigovoru protiv platnog naloga.

Članak 461.a

U postupku u sporovima male vrijednosti tužba se uvjek dostavlja tuženiku na odgovor.

U postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno stavku 3. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.

Članak 465.

Ako tužitelj ne dođe na prvo ročište, a uredno je pozvan, smatrat će se da je povukao tužbu, osim ako se tuženik na tom ročištu ne upusti u raspravljanje.

Ako s kojeg kasnijeg ročišta izostanu obje stranke, sud će odgoditi ročište. Ako i na novo ročište ne dođu obje stranke, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.

Sud će u pozivu iz članka 284. stavka 1. ovoga Zakona, između ostalog, upozoriti stranke da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište, da u tom postupku stranke trebaju iznijeti sve činjenice i predložiti sve dokaze najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu, da na pripremnom ročištu ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 461.a stavka 3. ovoga Zakona, te da se odluka može pobijati samo zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točka 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovoga Zakona i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Članak 466.

Presuda u postupku u sporovima male vrijednosti objavljuje se odmah nakon zaključenja glavne rasprave.

Pri objavi presude sud je dužan poučiti prisutne stranke o uvjetima uz koje mogu podnijeti žalbu (članak 467.).

Članak 467.

Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovog Zakona i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U postupku u povodu žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe članka 370. ovog Zakona.

Protiv prvostupanske presude odnosno rješenja iz stavka 1. ovog članka stranke mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana.

Rok za žalbu računa se od dana objave presude odnosno rješenja; a ako je presuda odnosno rješenje dostavljeno stranci, rok se računa od dana dostave.

U postupku u sporovima male vrijednosti rok iz članka 328. stavka 2. i članka 339. stavka 1. ovog Zakona jest osam dana.

O žalbi protiv presude u sporovima male vrijednosti odlučuje sudac pojedinac drugostupanjskoga suda.

Članak 467.a

U postupku u sporovima male vrijednosti dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona, i to samo ako je drugostupanjski sud u izreci svoje presude odredio da je revizija protiv nje dopuštena. Drugostupanjski sud može tako odlučiti ako ocijeni da odluka o sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U obrazloženju presude kojom dopušta reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona drugostupanjski će sud naznačiti zbog kojeg je pravnog pitanja dopušta i izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti svih.

Podnesci u elektroničkom obliku

Članak 492.a

U postupku pred trgovačkim sudovima podnesak se može podnijeti u elektroničkom obliku. Podnesak u elektroničkom obliku mora biti potpisani kvalificiranim elektroničkim potpisom u skladu s posebnim propisima. Podnesak u elektroničkom obliku potpisani kvalificiranim elektroničkim potpisom smarat će se vlastoručno potpisanim.

Podnesak u elektroničkom obliku podnosi se na propisanom obrascu na način da se elektroničkim putem pošalje središnjem informacijskom sustavu. Informacijski sustav automatski potvrđuje primitak podnesaka podnositelju. Dan predaje podneska informacijskom sustavu smatra se danom predaje sudu kojemu je upućen.

Ako podnesak podnesen elektroničkim putem nije prikidan za obradu na sudu (nema odgovarajući format), sud će elektroničkim putem obavijestiti podnositelja o propisanom obliku formata u elektroničkom obliku i naložiti da podnesak ispravi.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) uspostavlja jedinstveni informacijski sustav.

Sadržaj i oblik obrasca te pretpostavke za podnošenje podnesaka u elektroničkom obliku, oblike zapisa podnesaka u elektroničkom obliku (formate) te organizaciju i djelovanje informacijskog sustava propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Dostava elektroničkim putem

Članak 492.b

U postupku pred trgovačkim sudovima dostava se može obaviti elektroničkim putem.

Ako stranka izjavi da je suglasna da joj se dostava u postupku pred trgovačkim sudovima dostavu obavlja elektroničkim putem, sud će toj stranci dostavu obavljati elektroničkim putem preko jedinstvenog informacijskog sustava.

Stranka može zatražiti da joj se dostava pismena elektroničkim putem obavlja dostavom u siguran elektronički poštanski pretinac, čiju će adresu navesti u svom zahtjevu, koji može postaviti običnim podneskom ili podneskom u elektroničkom obliku.

Navedena adresa sigurnog elektroničkog poštanskog pretinca jednakovrijedna je adresi prebivališta odnosno sjedišta stranke. Ako stranka pismeno uputi suđu sigurnim elektroničkim putem, smarat će se, dok ne priopći drugačije, da je suglasna da joj se dostava obavlja sigurnim elektroničkim putem.

Ako sud utvrdi da dostava u siguran elektronički poštanski pretinac nije moguća, dostaviti će pismeno na drugi način i navesti razlog za takvu dostavu.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisom iz članka 492.a stavka 5. ovoga Zakona propisuje što je siguran električni put i koji se podnesci šalju i dostavljaju sigurnim električkim putem.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka dostava državnim tijelima, odvjetniku, javnom bilježniku, sudskom vještaku, sudskom procjenitelju, sudskom tumaču, stečajnom upravitelju i drugim osobama odnosno tijelima kojima se zbog prirode njihova posla može očekivati viši stupanje pouzdanosti (obveznim sudionicima električnog pravnog prometa) uvijek se obavlja električkim putem u siguran električni poštanski pretinac.

Popis osoba i tijela iz prethodnog stavka određuje i objavljuje Ministarstvo na svojoj internetskoj stranici (popis obveznih sudionika električnog pravnog prometa). Obvezni sudionici električnog pravnog prometa moraju otvoriti siguran poštanski pretinac i Ministarstvu priopćiti svaku promjenu adresu sigurnog poštanskog pretinca u skladu s pravilnikom koji će o tome donijeti ministar nadležan za poslove pravosuđa. Službenom adresom sigurnog električnog poštanskog pretinca smatra se adresa koja je objavljena na popisu.

Članak 492.c

Dostava pisma sigurnim električnim putem obavlja se putem informacijskog sustava posredovanjem organizacije koja obavlja djelatnost električne dostave.

Informacijski sustav automatski šalje adresatu u njegov siguran električni poštanski pretinac pismo, koje adresat mora preuzeti u roku od petnaest dana, inače nastupaju posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Informacijski sustav istodobno s uručenjem pisma prema prethodnom stavku, adresatu koji je sudu priopćio električnu adresu, na električnu adresu šalje automatski i informativnu poruku u kojoj ga obavještava da je pismo u informacijskom sustavu te da ga adresat mora preuzeti u roku od petnaest dana od dana od kojeg mu je bilo poslano u njegov sigurni električni poštanski pretinac. U poruci se adresata izričito upozorava na pravne posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Adresat pismo preuzima iz informacijskog sustava iz stavka 1. ovog članka tako da upotrebom kvalificiranog električnog potpisa dokaže svoju istovjetnost, obavi uvid u sigurni električni poštanski pretinac i kvalificiranim električnim potpisom potpiše dostavnicu.

Smatrat će se da je dostava prema stavku 3. ovog članka obavljena danom kada adresat preuzme pismo. Ako se pismo ne preuzme u roku od 15 dana, smatrati će se da je dostava obavljena istekom roka od 15 dana od dana kada je pismo pristiglo u siguran električni poštanski pretinac.

Informacijski sustav o dostavi obavještava sud koji je dostavu odredio s dostavnicom u električnom obliku.

Na način određen u ovom članku sigurnim električnim putem mogu se dostaviti i ona pisma koja imaju izvornike u fizičkom obliku, ako je električni (skenirani) prijepis koji je

izrađen na temelju izvornika u fizičkom obliku potpisani kvalificiranim elektroničkim potpisom suda.

Članak 492.d

Osobnom dostavom smatra se i dostava obavljena sukladno odredbi članka 492.c ovoga Zakona.

Pripremanje glavne rasprave

Članak 495.

U hitnim slučajevima ročište se može zakazati telefonom, brzovavom, elektroničkim putem u skladu s posebnim zakonom ili na drugi odgovarajući način. O tome će se sastaviti službena bilješka, ako o zakazivanju ročišta, s obzirom na to kako je obavljeno, nema drugog pisanog dokaza.

Članak 497.a

Revizija iz članka 382. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona u postupku pred trgovackim sudovima nije dopuštena ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela pravomoćne drugostupanske presude ne prelazi 500.000,00 kuna.

Članak 499.

U postupku pred trgovackim sudovima sud može strankama naložiti da jedna drugoj izravno upućuju pismena elektroničkim putem, preporučeno poštom s povratnicom ili na drugi način koji omogućava nesumnjiv dokaz o obavljenoj predaji. Takvo je upućivanje podnesaka po učincima izjednačeno sa sudskom dostavom pismena.

Ako s pripremnog ročišta ili prvog ročišta za glavnu raspravu ili s nekoga kasnijeg ročišta izostanu obje stranke, sud će ročište odgoditi, a ako ni na novo ročište ne dođu obje stranke, smarat će se da je tužitelj povukao tužbu.

Članak 500.

U postupku pred trgovackim sudovima važe ovi rokovi:

- 1) rok od trideset dana za podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje iz članka 118. stavka 4. ovog Zakona;
- 2) rok od osam dana za žalbu protiv presude odnosno rješenja, a rok od tri dana za podnošenje odgovora na žalbu,
- 3) rok od osam dana za ispunjenje činidbe, a za činidbe koje se ne sastoje u novčanom davanju sud može odrediti duži rok.

Članak 501.a

U postupku pred trgovačkim sudovima koji se vodi povodom prigovora protiv platnog naloga na temelju vjerodostojne isprave ili rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, sud će najkasnije do zaključenja glavne rasprave na prijedlog tužitelja, neovisno o uvjetima za određivanje prethodne mjere, odrediti zabranu banci da tuženiku ili trećoj osobi, po nalogu tuženika, isplati s njegova računa novčani iznos za koji je određena prethodna mjera, u pravilu iznos sporne tražbine, osim ako iz navoda u prigovoru i spisu priloženih isprava proizlazi veća vjerojatnost da tuženik uspije u sporu.

Članak 502.c

Fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

Članak 502.h

Fizička ili pravna osoba koja obavlja određenu djelatnost u vezi s kojom ovlaštenici na podnošenje tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona iznose tvrdnje da se njome povređuju ili ugrožavaju kolektivni interesi ili prava osoba koje je taj podnositelj ovlašten štititi takvom tužbom, ovlaštena je podnijeti tužbu kojom će zatražiti da se utvrdi da određenim postupanjem, uključujući i propuštanjima ne povređuje odnosno da ne ugrožava te kolektivne interese ili prava, odnosno da ih ne povređuje ili ugrožava na nedopušteni način. Tužitelj u toj parnici može zatražiti da se ovlašteniku na podnošenje tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona zabrani određeno ponašanje, osobito određeno istupanje u javnosti, naknadu štete te objavu presude, na trošak tuženika, u sredstvima javnog priopćavanja.

Tužbom iz stavka 1. ovoga članka tužitelj može obuhvatiti kao tuženike i osobe koje su ovlaštene zastupati ovlaštenika za podnošenje tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona ili su članovi njegovih tijela, ali i možebitne njegove članove koji u njegovo ime istupaju u javnosti.

Tužitelj iz stavka 1. ovoga članka može zahtjeve iz stavka 1. i 2. ovoga članka istaknuti i protutužbom u parnici pokrenutoj protiv njega tužbom iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona.

Tužitelj iz stavka 1. ovoga članka može zatražiti da se podnositelj tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona i osobe koje su ga ovlaštene zastupati osude na naknadu posebne štete visinu koje će sud utvrditi po slobodnoj ocjeni (članak 223.) ako se pokaže da je tužba iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona bila očito neosnovana i da su vođenjem parnice u povodu te tužbe, a osobito njezinim praćenjem u sredstvima javnog priopćavanja teže povrijeđeni ugled i poslovni interesi toga tužitelja.

Članak 507.ć

Za dostavu u inozemstvo kao hrvatska otpremna mjesta u smislu odredbe članka 2. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007. nadležni su:

1. za sudska pismena sud koji treba obaviti dostavu,

2. za izvansudske isprave općinski sud na čijem području ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište osoba kojoj treba dostaviti pismeno,

3. za pismena koja su potvrđili ili izdali javni bilježnici općinski sud na čijem području je njihovo sjedište.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje poslova iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka ovlastiti samo jedan ili samo neki od općinskih sudova s područja jednog ili više županijskih sudova.

Za dostavu u Republici Hrvatskoj, hrvatsko prijamno mjesto u smislu odredbe članka 2. stavka 2. Uredbe br. 1393/2007. je općinski sud na čijem području se pismena trebaju dostaviti.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje poslova iz stavka 3. ovoga članka ovlastiti samo jedan ili samo neki od općinskih sudova s područja jednog ili više županijskih sudova.

Središnje mjesto u Republici Hrvatskoj u smislu odredaba članka 3. Uredbe br. 1393/2007. je ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Članak 507.č

U Republici Hrvatskoj nije dopuštena dostava u smislu odredbe članka 15. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007.

Izvođenje dokaza prema Uredbi (EZ) br. 1206/2001 Vijeća od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u području izvođenja dokaza u građanskim i trgovačkim predmetima (u dalnjem tekstu: Uredba 1206/2001.)

Članak 507.i

Za odlučivanje o zahtjevima za izdavanje i preispitivanje, kao i za davanje potvrde o ovršnosti europskoga platnog naloga prema Uredbi br. 1896/2006. isključivo je nadležan Trgovački sud u Zagrebu.

Članak 507.k

Ako europski platni nalog treba dostaviti u Republici Hrvatskoj, dostava će se obaviti po odredbama ovog Zakona o dostavi po službenoj dužnosti.

Ako europski platni nalog treba dostaviti u nekoj drugoj državi članici Europske unije, dostava će se obaviti prema odredbama Uredbe br. 1393/2007. uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 503. do 503.d ovoga Zakona.

Članak 507.l

Ako tuženik podnese prigovor protiv europskoga platnog naloga u smislu odredbe članka 16. Uredbe br. 1896/2006, daljnji postupak će se provesti po odredbama ovoga Zakona o

postupku u povodu prigovora protiv platnoga naloga (članak 445.a, 451. do 456.), uz uvažavanje odredaba članka 17. Uredbe br. 1896/2006.

Članak 507.m

Ovršni europski platni nalog (članak 18. i 19. Uredbe br. 1896/2006.) koji je izdao sud u Republici Hrvatskoj ovršna je isprava na temelju koje se u Republici Hrvatskoj ovrha može tražiti kao na temelju ovršne odluke hrvatskoga suda.

Ako je, prema odredbi članka 21. stavka 2. točke b) Uredbe br. 1896/2006, vjerovnik dužan priložiti prijevod europskoga platnoga naloga, taj prijevod treba biti na hrvatskom jeziku i ovjeren od osobe koja je za to ovlaštena u jednoj od država članica.

Članak 507.n

Ako se zatraži preispitivanje europskoga platnog naloga koji je izdan u Republici Hrvatskoj prema odredbama članka 20. Uredbe br. 1896/2006. i članka 506.d ovoga Zakona, sud koji odlučuje o tom zahtjevu može odgoditi ovrhu uz odgovarajuću primjenu odredaba Ovršnoga zakona (»Narodne novine« br. 57/96., 29/99., 42/00. – Odluka USRH, 173/03., 194/03. – Isp. 151/04., 88/05. i 121/05.) o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika (članak 61. Ovršnog zakona).

Žalba protiv rješenja o ovrsi zbog razloga koji se tiču tražbine utvrđene u europskom platnom nalogu dopuštena je samo ako su ti razlozi nastali nakon dostave toga naloga i ako se više nisu mogli iznijeti u prigovoru prema članku 16. Uredbe br. 1896/2006.